

SEKTOR NOWOCZESNYCH USŁUG BIZNESOWYCH **W KATOWICACH**

Raport przygotowany dla Urzędu Miasta Katowice przez Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) we współpracy z Colliers, Mercer, Randstad i Randstad Sourceright

Zespół ABSL Business Intelligence:

research@absl.pl

Dariusz Kubacki,
Vice President ABSL
(Project Sponsor)

Bartosz Szary,
Member of the
Management Board, ABSL

dr Tomasz Brodzicki,
Chief Economist, ABSL

dr Stanisław Umiński,
ABSL Senior Analyst

dr Paweł Szudra,
Business Intelligence
Coordinator, ABSL

W przypadku zainteresowania współpracą z ABSL prosimy o kontakt:

Paweł Panczyj,
Strategy & Business Development Director, ABSL
pawel.panczyj@absl.pl

Obsługa inwestorów w Katowicach:

Wydział Obsługi Inwestorów
Urząd Miasta Katowice
Rynek 1, 40-003 Katowice
+48 32 25 93 826
oi@katowice.eu
www.invest.katowice.eu

SPIS TREŚCI

	PRZEDMOWA	5
1	KATOWICE: KLUCZOWE FAKTY	6
2	CENTRA USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I GZM: PODSTAWOWE INFORMACJE	18
3	ROZWÓJ SEKTORA USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I METROPOLII GZM	20
	ZATRUDNIENIE W SEKTORZE USŁUG BIZNESOWYCH	29
	SIŁY NAPĘDOWE ZMIAN W SEKTORZE	37
4	PROGNOZA ROZWOJU SEKTORA W KATOWICACH I GZM DO 2033 ROKU	40
5	LOKALIZACJA CENTRÓW USŁUG BIZNESOWYCH	44
6	INWESTORZY O SOBIE	52
7	RYNEK PRACY	57
8	RYNEK BIUROWY	68
9	DETERMINANTY ATRAKCYJNOŚCI LOKALIZACYJNEJ	71
10	POZYCJA KATOWIC I GZM W RANKINGU ATRAKCYJNOŚCI LOKALIZACYJNEJ ABSL	73
11	PODSUMOWANIE, PRZEWAGI KOMPARATYWNE KATOWIC I GZM	78
12	JAKOŚĆ ŻYCIA I ZAPLECZE BIZNESOWE	82
	WSPARCIE INWESTORÓW	88
	BIBLIOGRAFIA	92

Związek Liderów Sektora Usług Biznesowych (ABSL) jest wiodącą organizacją reprezentującą sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce. Zrzeszamy 250 największych firm, wyznaczamy standardy i kierunki rozwoju branży, w której zatrudnionych jest już ponad 435 000 osób. W Katowicach działa ABSL Silesia Regional Chapter – to lokalna grupa działania złożona z inwestorów, działających wspólnie w województwie śląskim i opolskim. Do priorytetów śląskiego oddziału ABSL należy wspieranie członków Związku w ich działalności, wymiana wiedzy i najlepszych praktyk służących budowaniu przyjaznego klimatu inwestycyjnego, integracja pomiędzy lokalnymi aktywnymi grupami zawodowymi oraz podejmowanie inicjatyw służących promowaniu sektora nowoczesnych usług dla biznesu. Uczestnikami periodycznych spotkań, lokalnych wydarzeń, inicjatyw społecznych w ramach ABSL Silesia Regional Chapter są przedstawiciele centrów usług, firm współpracujących z sektorem, jak również zaproszeni goście reprezentujący administrację publiczną oraz władze uczelni.

PRZEDMOWA

Rok 2022 to czas globalnych wyzwań związanych z sytuacją gospodarczą i konfliktem zbrojnym, który mimo to, po raz kolejny, okazał się rokiem dobrym dla sektora usług biznesowych w Polsce. Jak możemy przeczytać w raporcie ABSL, podsumowującym ubiegły rok – „zatrudnienie na koniec pierwszego kwartału 2023 r. przekroczyło 435 300 osób, ponad 32 000 nowych miejsc pracy zostało utworzonych rok do roku (stopa wzrostu na poziomie 8,0%)”.

Po danych widać, że sektor usług biznesowych ma niezaprzeczalnie ogromny wpływ na atrakcyjność naszego regionu i samych Katowic jako konkurencyjnego miejsca pracy i zamieszkania. W naszym mieście sektor ten reprezentuje 105 centrów (135 w całej Metropolii). Pod koniec I kwartału tego roku centra działające w GZM, zatrudniały 31 957 osób z czego 26 600 osób w Katowicach.

Na współczesnym rynku pracy najważniejszym zasobem są wysoko wykwalifikowane kadry.

Naszych 12 uczelni wyższych opuszcza co roku 12 500 absolwentów i co roku przyjmuje ponad 50 000 studentów. Wielu z nich to osoby, które na etapie wcześniejszej edukacji szkolnej objęte były programami edukacyjnymi

organizowanymi przez miasto, często w ścisłej współpracy ze środowiskiem biznesu. Dzięki takim działaniom nasi absolwenci po zakończeniu edukacji, czy to uniwersyteckiej czy branżowej, są lepiej przygotowani do podjęcia pracy „od zaraz” niż ich konkurenci i wyposażeni są w konkretne kompetencje i umiejętności.

W Katowicach inwestujemy, na równi, w nowe technologie i talenty czyli w te czynniki, które są główną siłą napędową wszelkich zmian. Dlatego budujemy Dzielnicę Nowych Technologii – Katowicki Hub Gamingowo-Technologiczny – ogromne przedsięwzięcie, zlokalizowana na terenach dawnej kopalni, gdzie przywracamy do życia nieczynny ale ważny historycznie i emocjonalnie obszar. Powstanie tam wiele atrakcyjnych, ale i wyjątkowych miejsc pracy, a także przestrzeń badawczo-eksperymentalna. Jestem przekonany, że tu właśnie stawiamy kolejny kamień milowy w historii Katowic.

Silna pozycja branży usług biznesowych wpływa nie tylko na lokalny rynek pracy ale na całe otoczenie biznesowe. Można śmiało stwierdzić, że praktyka wykracza ponad standardy polskiego prawa pracy i jest wyznacznikiem trendów, środowisko pracy ewoluuje, zmieniają się ustawienia priorytetów i wprowadzane są nowe. Z uwagi na to, że sektor ten bardzo poważnie traktuje kwestię różnorodności i inkluzywności wszystko to razem, przyczynia się do pozytywnego wkładu w społeczność, w których firmy prowadzą swą działalność. Podnoszą poprzeczkę. A my się przyłączamy.

W Katowicach od lat wdramy 17 celów zrównoważonego rozwoju ONZ i długoterminowa strategia miasta jest prowadzona w tym właśnie duchu. Wynika to między innymi z naszego głębokiego przekonania, że nowoczesne miasto to miasto zrównoważone dla wszystkich bez wyjątku. Naszą ambicją jest stworzenie miasta, które wykorzystuje technologie dla poprawy usług, dobrostanu obywateli, zrównoważonego rozwoju i rozwoju gospodarczego, sprawiając, że przestrzeń miejska jest przyjaźniejsza dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz turystów.

Witajcie w Katowicach!

Marcin Krupa
Prezydent Miasta Katowice

1 KATOWICE: KLUCZOWE FAKTY

RYCINA 1.1

PODSTAWOWE INFORMACJE O ROZWOJU KATOWIC

8 622,89 PLN

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Katowicach w sektorze przedsiębiorstw wynosi 8,6 tys. PLN (wrzesień 2023 r.).

Uczelnia Badawcza

Politechnika Śląska w gronie 10 polskich szkół wyższych, laureatów konkursu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

164 700

Liczba osób w wieku produkcyjnym w Katowicach (1,25 mln w Katowicach i GZM).

102 100

Ludność w mobilnym wieku produkcyjnym w Katowicach (744 800 w Katowicach i GZM).

13%

Udział ludności Katowic w ogólnej liczbie 2,1 mln ludności metropolii GZM.

1,1%

Stopa bezrobocia.

128,9 tys.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.

54 668

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON.

Katowice: kluczowe fakty

Raport przedstawia wyniki analizy pozycji Katowic i metropolii GZM¹ jako lokalizacji dla centrów usług biznesowych. Badanie przeprowadzono na podstawie danych ABSL dotyczących centrów nowoczesnych usług biznesowych w Polsce (dane brzegowe I kw. 2023 r.), publikacji ABSL „Sektor nowoczesnych usług biznesowych w Polsce 2023”, „Strategic Foresight in the Business Services Sector 2023”, wyników badania przeprowadzonego przez ABSL w styczniu-lutym

2023 r. oraz raportu ABSL „Potencjał inwestycyjny polskich miast. Benchmark dla lokalizacji sektora usług biznesowych 2021”.

W poszczególnych sekcjach raportu prezentowane są najważniejsze dane statystyczne dotyczące rozwoju Katowic i GZM oraz sektora usług biznesowych, lokalizacji centrów oraz pozycji Katowic i GZM w rankingach atrakcyjności.

2 MIEJSCE

w rankingu *Miast Przyjaznych dla Biznesu* miesięcznika „Forbes” – miasta i gminy 150 000–299 000.

6 MIEJSCE

w rankingu *Top 10 Large European Cities of the Future 2023* w kategorii strategii przyciągania zagranicznych inwestycji bezpośrednich.

WYRÓŻNIENIE

- » certyfikatem potwierdzającym wdrożenie „Standardów obsługi inwestora w samorządzie”
- » nagrodą „Miasto Przyjazne Inwestorom” w ramach Prime Property Prize.

SREBRNY MEDAL

za zrównoważony rozwój w kategorii miast powyżej 400 000 dziennej populacji (liczba ta obejmuje stałych mieszkańców oraz osoby przebywające w mieście w ciągu dnia) w konkursie The International Awards for Liveable Communities LivCom Awards 2023 (czerwiec 2023).

¹ Metropolia GZM (Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia) obejmuje blisko jedną trzecią powierzchni całego województwa śląskiego, a w granicach tego obszaru mieszka połowa wszystkich mieszkańców województwa. W skład związku metropolitalnego wchodzi 41 miast i gmin: Będzin, Bieruń, Bobrowniki, Bojszowy, Bytom, Chełm Śląski, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gierałtówice, Gliwice, Imielin, Katowice, Knurów, Kobiór, Lędziny, Łaziska Górne, Mierzęcice, Mikołów, Mysłowice, Ożarówice, Piekary Śląskie, Pilchowice, Psary, Pyskowice, Radzionków, Ruda Śląska, Rudziniec, Siemianowice Śląskie, Siewierz, Sławków, Sosnowiec, Sośnicowice, Świerklaniec, Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Wojkowice, Wry, Zabrze, Zbrosławice.

POLSKA: KLUCZOWE FAKTY

656,9 mld EUR

PKB w cenach nominalnych w 2022 r. (6. największa gospodarka UE, EUROSTAT)

+2,0%

Realny wzrost PKB w IV kw. 2022 r. r/r, niewyrównany sezonowo (+8,5% r/r w IV kw. 2021 r., GUS)

37,766 mln

Ludność Polski w 2022 r. (GUS), -141 000 r/r

110,1

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) – sierpień 2023 r. (r/r, GUS)

17 370 EUR

Nominalny PKB na mieszkańca w 2022 r. (EUROSTAT)

79,0%

PKB na mieszkańca w standardzie siły nabywczej w 2022 r. w odniesieniu do średniej UE-27

5,0%

Stopa bezrobocia (lipiec 2023, GUS)

50 miejsce

W Światowym Rankingu Talentów 2022 (IMD World Competitiveness Center), 45. miejsce w 2021 r.

39 miejsce

W Globalnym Indeksie Konkurencyjności Talentów 2022 (INSEAD)

47 miejsce

W Światowym Rankingu Konkurencyjności, 47. miejsce w 2021 r.

269,8 mld USD

Wartość inwestycji przychodzących (inward stock) BIZ w Polsce na koniec 2022 r. (UNCTADStat)

29,5 mld USD

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych w 2022 r. (UNCTADStat)

4,6899 PLN

Kurs EUR na koniec 2022 r. (NBP)

4,4018 PLN

Kurs USD na koniec 2022 r. (NBP)

Polska jest szóstą co do wielkości gospodarką w Unii Europejskiej, a w ostatniej dekadzie jest również jednym z europejskich liderów wzrostu gospodarczego. Jest największą gospodarką w Europie Środkowej, a od początku transformacji gospodarczej z 1989 r. zajmuje pozycję lidera wzrostu i rozwoju. Jedną z istotnych gałęzi współczesnej polskiej gospodarki jest sektor wiodących usług biznesowych, o którego znaczeniu świadczy jego szybko rosnący udział w zatrudnieniu i PKB.

Imponujący rozwój branży, jaki nastąpił w ostatnich latach, pozwolił Polsce umocnić swoją pozycję jako jednego z najlepszych miejsc dla sektora usług biznesowych nie tylko w regionie EMEA, ale na całym świecie. Polska jest jedną z najlepszych lokalizacji dla nowych inwestycji w centra BPO/SSC, GBS, IT i R&D.

Język: [Polski](#)

Waluta: [Złoty \(PLN\)](#)

Liczba miast z ponad 100 000 mieszkańców: [37](#)

Polska w organizacjach międzynarodowych: [UE \(2004\)](#), [NATO \(1999\)](#), [OECD \(1996\)](#), [WTO \(1995\)](#), [ONZ \(1945\)](#).

435 300

Liczba osób zatrudnionych w sektorze usług biznesowych

1 223,6 tys.

Liczba studentów w roku akademickim 2022/2023

359

Liczba szkół wyższych w roku akademickim 2022/2023

7 005,76 PLN

Przeciętne wynagrodzenie w II kwartale 2023 r.

Katowice: kluczowe fakty

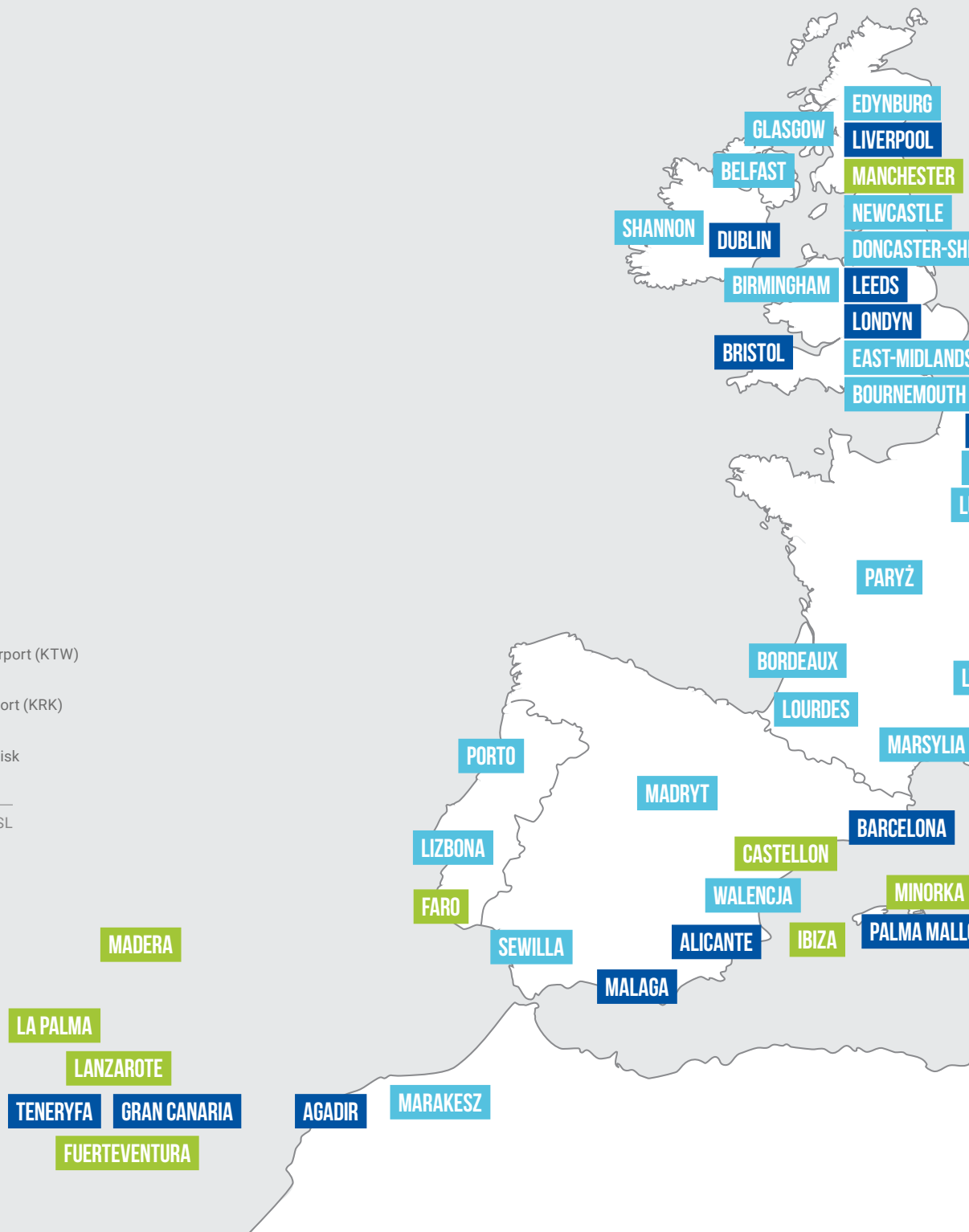
RYCINA 1.2

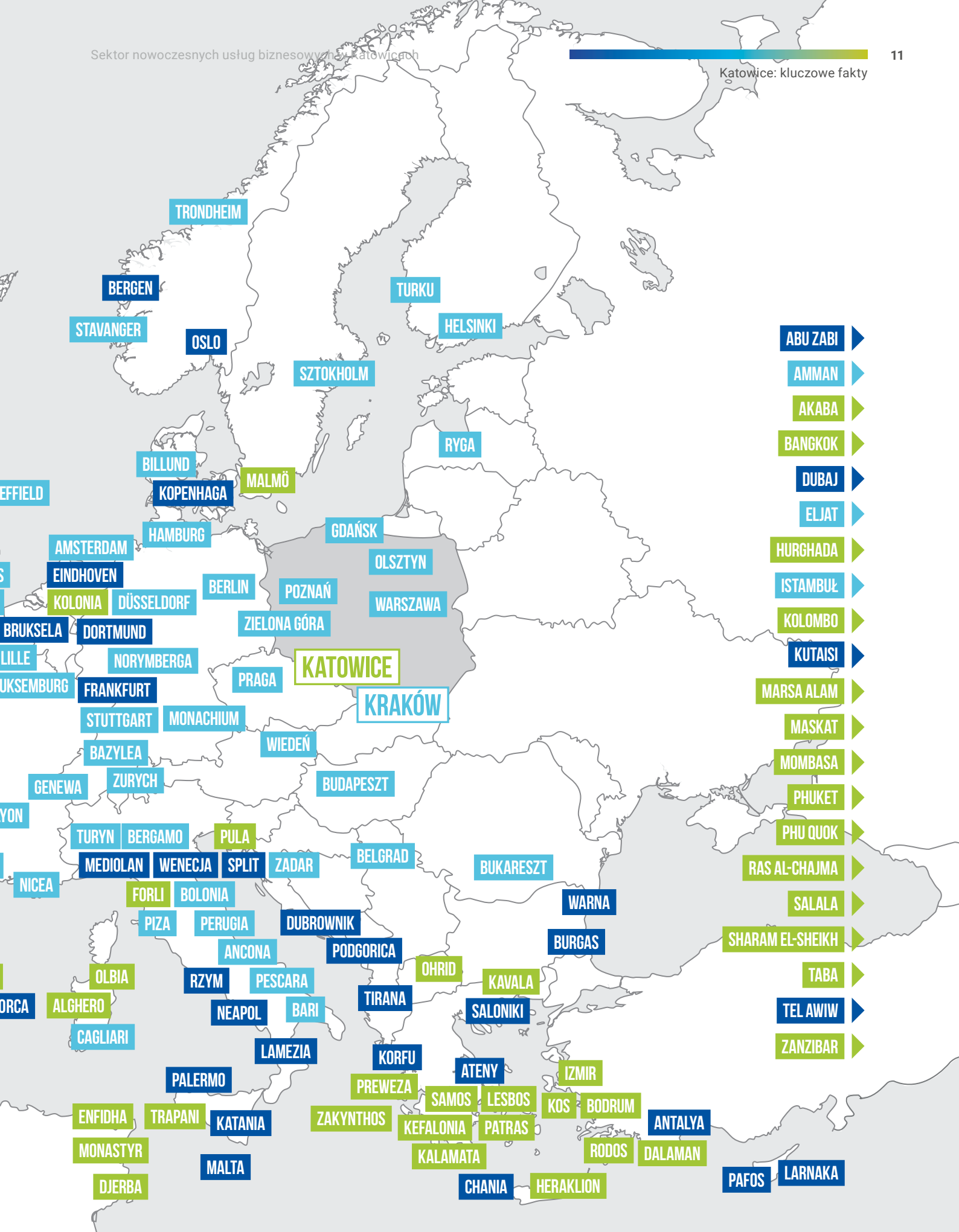
LOTY Z KATOWIC I KRAKOWA – LISTA DESTYNACJI MIĘDZYNARODOWYCH I KRAJOWYCH W LOTACH REGULARNYCH I CZARTEROWYCH

- ◀ BENDŻUL
- ◀ BOA VISTA
- ◀ CANCUN
- ◀ CHICAGO
- ◀ MARGARITA
- ◀ NEWARK
- ◀ NOWY JORK
- ◀ PUERTO PLATA
- ◀ VARADERO

- Loty z Katowice Airport (KTW)
- Loty z Kraków Airport (KRK)
- Loty z obydwu lotnisk

Źródło: Analiza własna ABSL

KATOWICE AIRPORT

O LOTNISKU

Katowice Airport należy do grona największych lotnisk regionalnych w Polsce. Prognoza na 2023 r. zakłada obsłużenie ponad 5 mln podróżnych, co będzie najlepszym wynikiem w historii Katowice Airport. Port lotniczy im. Wojciecha Korfantego jest krajowym liderem w segmencie ruchu czarterowego i jednym z największych lotnisk cargo w Polsce. Dysponuje najlepiej rozwiniętą wśród portów regionalnych infrastrukturą do obsługi technicznej samolotów.

POŁĄCZENIA

Katowice Airport we współpracy z liniami lotniczymi oraz biurami podróży oferuje łącznie ponad 100 połączeń lotniczych. W roku 2023 w siatce połączeń regularnych możemy wyróżnić kilka nowości takich jak: Kopenhaga, Alicante, Bruksela, Akaba. Jednocześnie Katowice Airport wzmacnia pozostałe kierunki w szczególności te, które swoją popularnością odzwierciedlają różne cele podróży pasażerów m.in. Dortmund, Londyn, Eindhoven.

LOTNISKO OKNEM NA ŚWIAT DLA REGIONU

Katowice Airport obsługuje najbardziej zurbanizowany, jeden z najsilniejszych gospodarczo i demograficznie regionów w Polsce. Śląskie to najgęstsza w kraju sieć dróg ekspresowych i autostrad. W obszarze oddziaływania lotniska mieszka 14,2 mln osób.

Katowice Airport od wielu lat jest liderem w gronie 14 polskich portów w segmencie połączeń realizowanych na zlecenie biur podróży. W roku 2023 siatka połączeń czarterowych obejmuje aż 65 połączeń w tym 7 dalekodystansowych z 6 nowościami takimi jak: Margarita w Wenezueli, Phu Quoc w Wietnamie, Kolombo na Sri Lance, Boa Vista na Wyspach Zielonego Przylądka, Muskat w Omanie, Akaba w Jordanii. W tym segmencie ruchu najchętniej pasażerowie latają z Katowice Airport do i z : Antalyi, Hurghady, Marsa Alam, Rodos i Heraklionu.

TABELA 1.1

ODLEGŁOŚCI I PRZEWIDYWANY CZAS PODRÓŻY DO WYBRANYCH MIAST

Odległość w km		Czas podróży		
		 Samochodem	 Pociągiem	 Samolotem
Warszawa	294	3 h 10 min	2 h 18 min	50 min
Wiedeń	390	4 h 11 min	4 h 36 min	3 h 05 min*
Berlin	526	5 h 29 min	7 h 36 min*	3 h 20 min*
Frankfurt nad Menem	905	9 h 17 min	12 h 19 min***	1 h 40 min
Kolonia	1 011	10 h 23 min	12 h 40 min**	1 h 40 min

* Jeden symbol gwiazdki oznacza jedną przesiadkę.

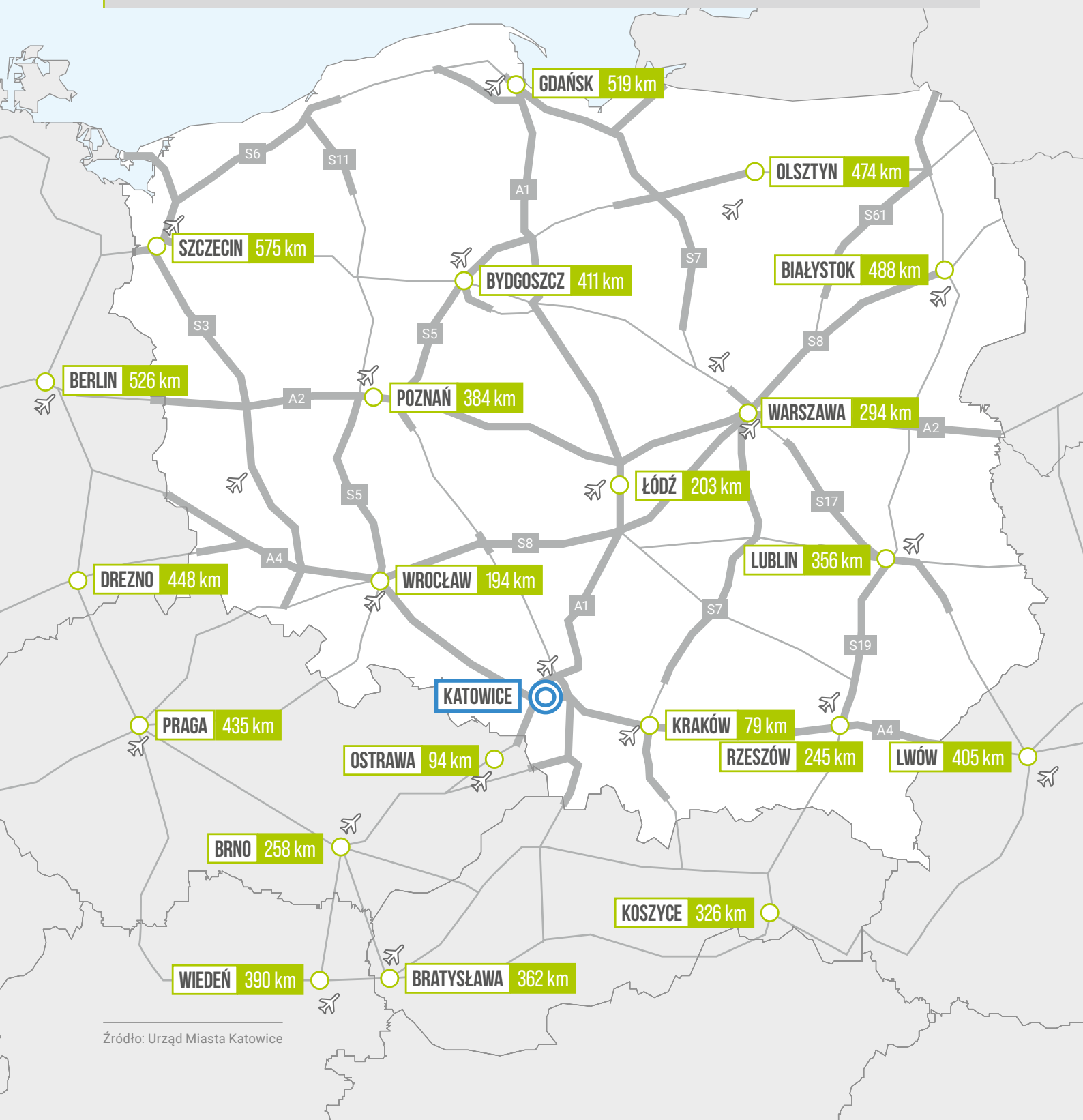
Źródło: Urząd Miasta Katowice

Zdjęcie: Piotr Adamczyk / Katowice Airport

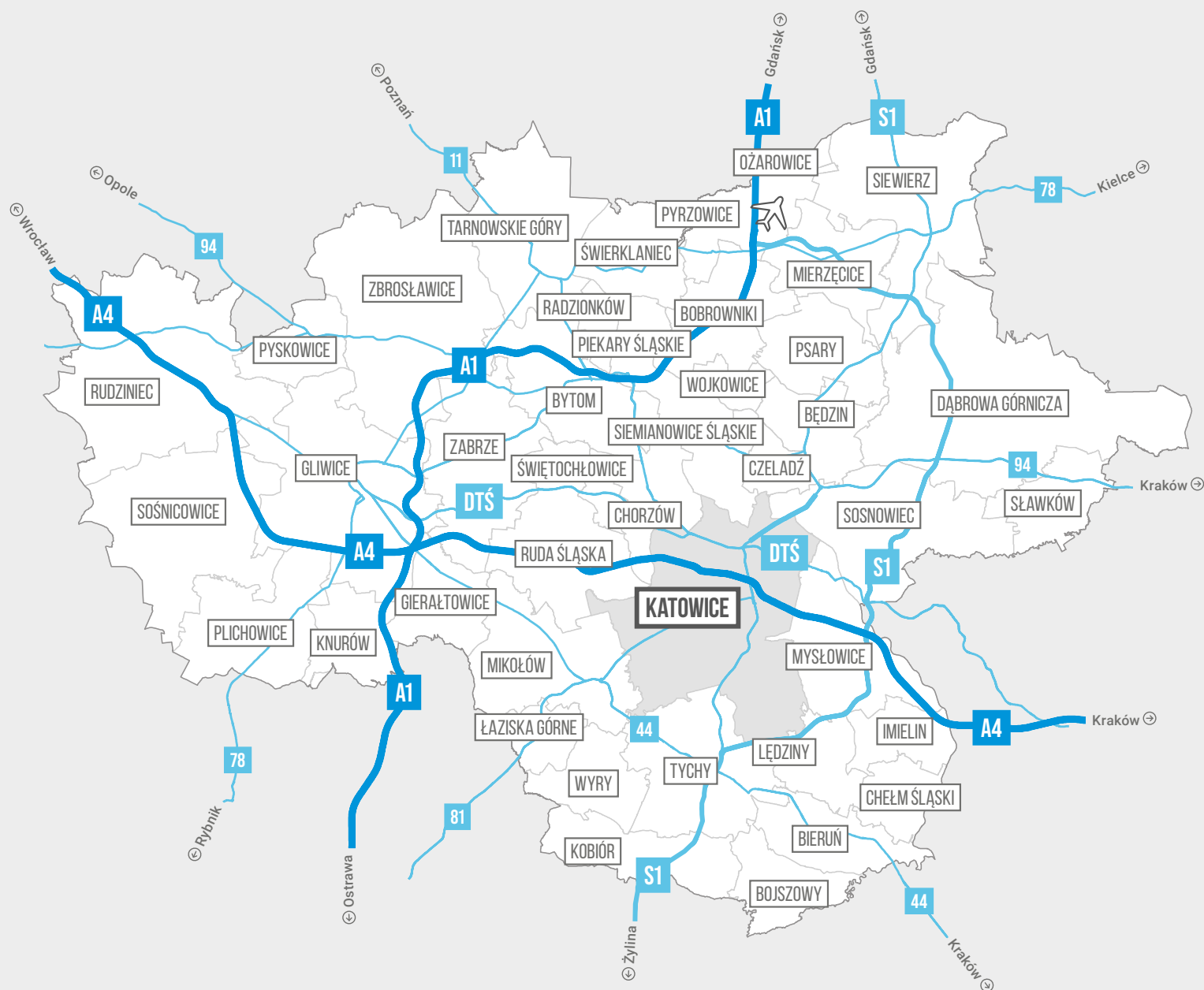
RYCINA 1.4

POŁOŻENIE KATOWIC

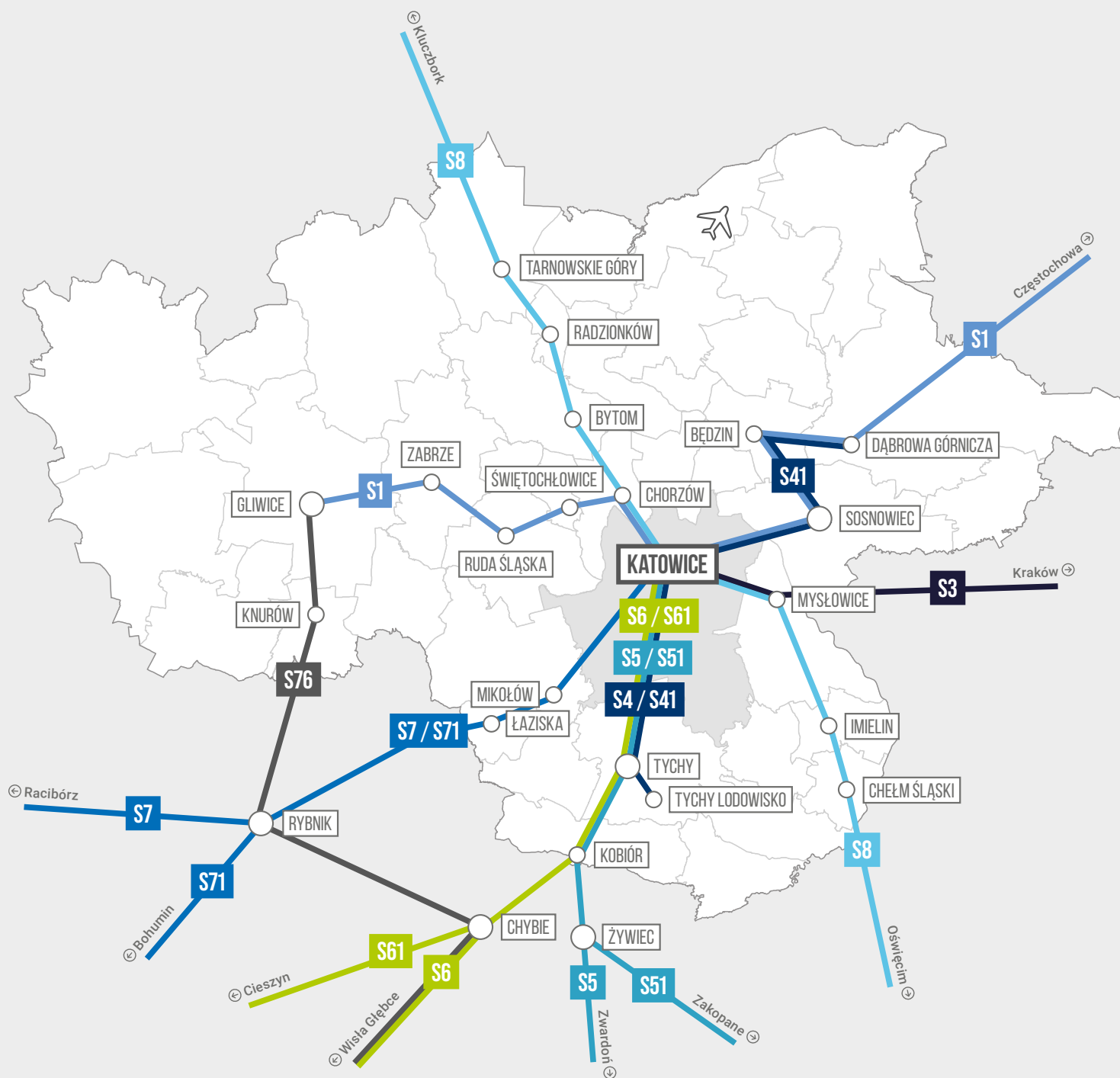
RYCINA 1.5

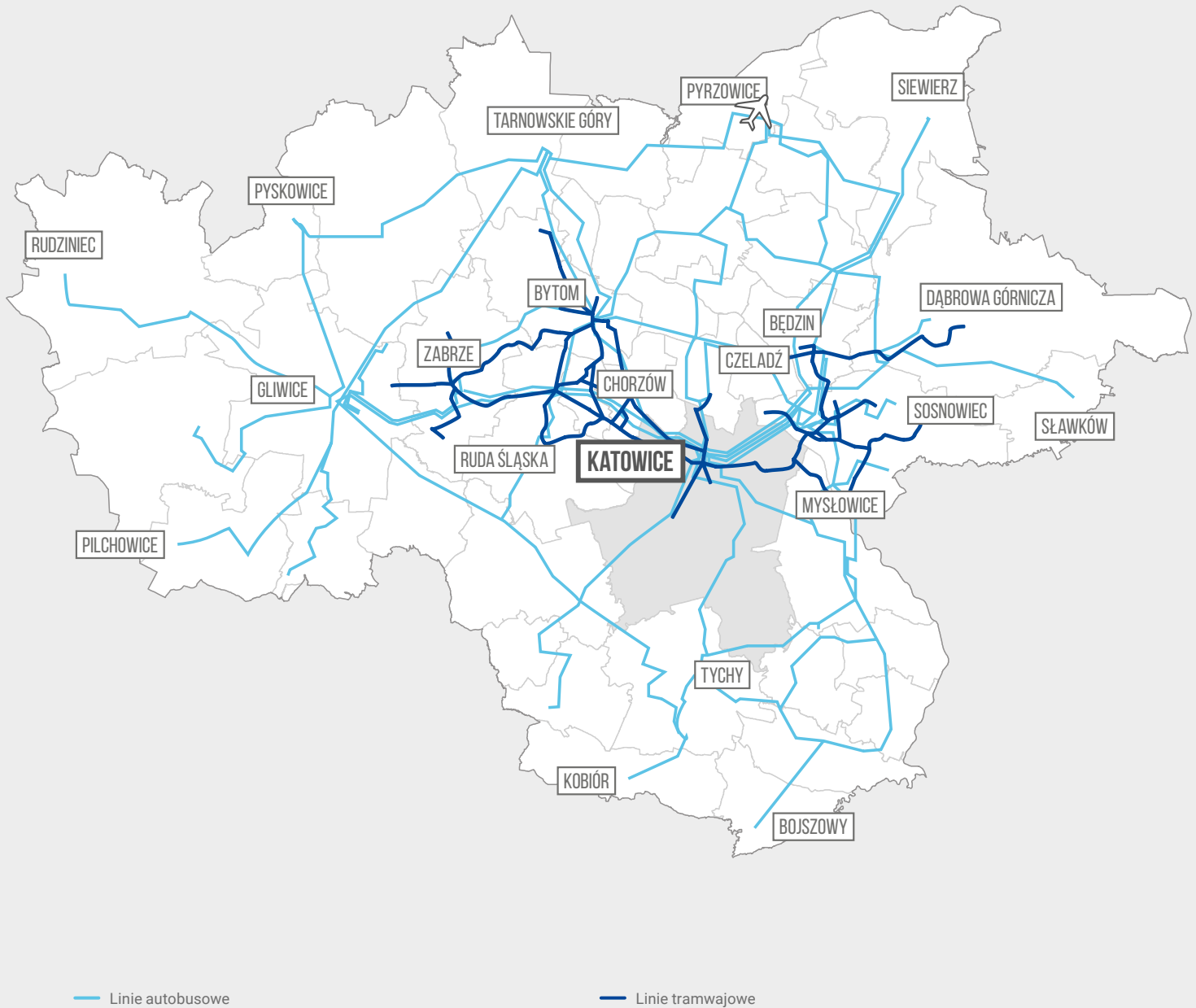
KATOWICE I GZM – SIEĆ DRÓG EKSPRESOWYCH I AUTOSTRAD

RYCINA 1.6

KATOWICE I GZM – SIEĆ POŁĄCZEŃ KOLEJOWYCH

RYCINA 1.7**KATOWICE I GZM – TRANSPORT PUBLICZNY**

Zdjęcie: Kamil Kalowski / Urząd Miasta Katowice

2 CENTRA USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I GZM: PODSTAWOWE INFORMACJE

RYCINA 2.1

PODSTAWOWE INFORMACJE O SEKTORZE USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I GZM

31 957

Liczba pracowników centrów BPO, SSC/GBS, IT i R&D² (I kw. 2023 r.). Stanowi to 7,3% całkowitego zatrudnienia w sektorze usług biznesowych w Polsce. Większość pracowników w analizowanym obszarze pracuje w Katowicach (83%, tj. 26 600 osób).

135

Liczba centrów BPO, SSC/GBS, IT i R&D (I kw. 2023 r.). Większość z nich (105) znajduje się w Katowicach (77,8%). 100 centrów należy do firm międzynarodowych (74,1%).

18

Liczba krajów, w których znajdują się zagraniczne centrale firm posiadających centra usług biznesowych w Katowicach i GZM. Wśród firm międzynarodowych, najwięcej ośrodków należy do firm z USA, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii i Holandii.

60,0%

Procentowy wzrost całkowitego zatrudnienia w centrach usług zlokalizowanych w Katowicach i GZM w latach 2018-2023 (wzrost o 11 700 osób, 92,4% znalazło zatrudnienie w Katowicach).

IT

IT to podstawowe usługi świadczone przez centra w GZM. Na centra świadczące głównie usługi IT przypada 44,3% osób zatrudnionych w sektorze.

30

Liczba centrów usług biznesowych założonych w Katowicach i GZM od 2018 r. Inwestycje te przyczyniły się do utworzenia 5 000 miejsc pracy.

35 100+

Liczba pracowników sektora w Katowicach i GZM, prognozowana na I kw. 2024 r.

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

² BPO – Business Process Outsourcing, SSC / GBS – Shared Services Center / Global Business Services, IT – Information Technology, R&D – Research & Development.

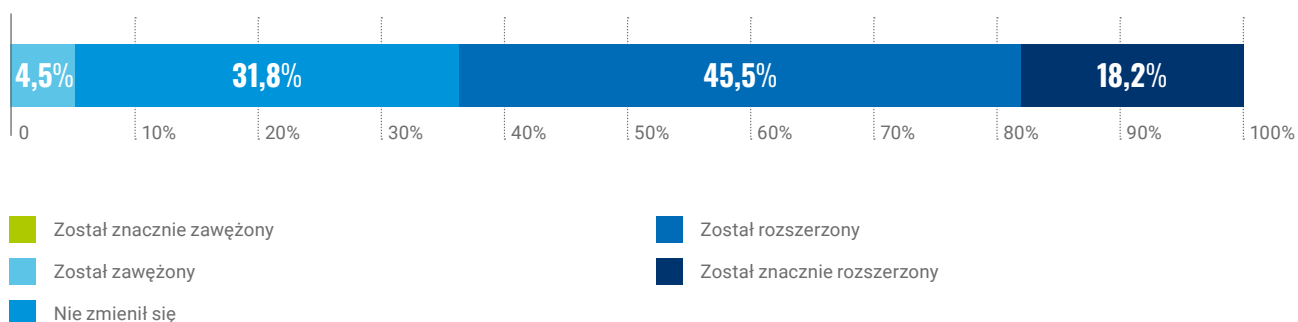
3 ROZWÓJ SEKTORA USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I METROPOLII GZM

Katowice i GZM należą do 5 najważniejszych lokalizacji centrów usług biznesowych w Polsce. Region zatrudnia 7,3% osób pracujących w tym sektorze w Polsce. W Katowicach i GZM znajduje się 135 centrów usług biznesowych, należących do inwestorów

z 18 krajów. Poza Polską, głównymi inwestorami są Stany Zjednoczone (26), Niemcy (15) i Francja (13). Polscy inwestorzy posiadają obecnie 35 centrów.

RYCINA 3.1

ZMIANY W ZAKRESIE ŚWIADCZONYCH USŁUG W 2022 R. (%) W PORÓWNANIU Z 2021 R.

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

RYCINA 3.2

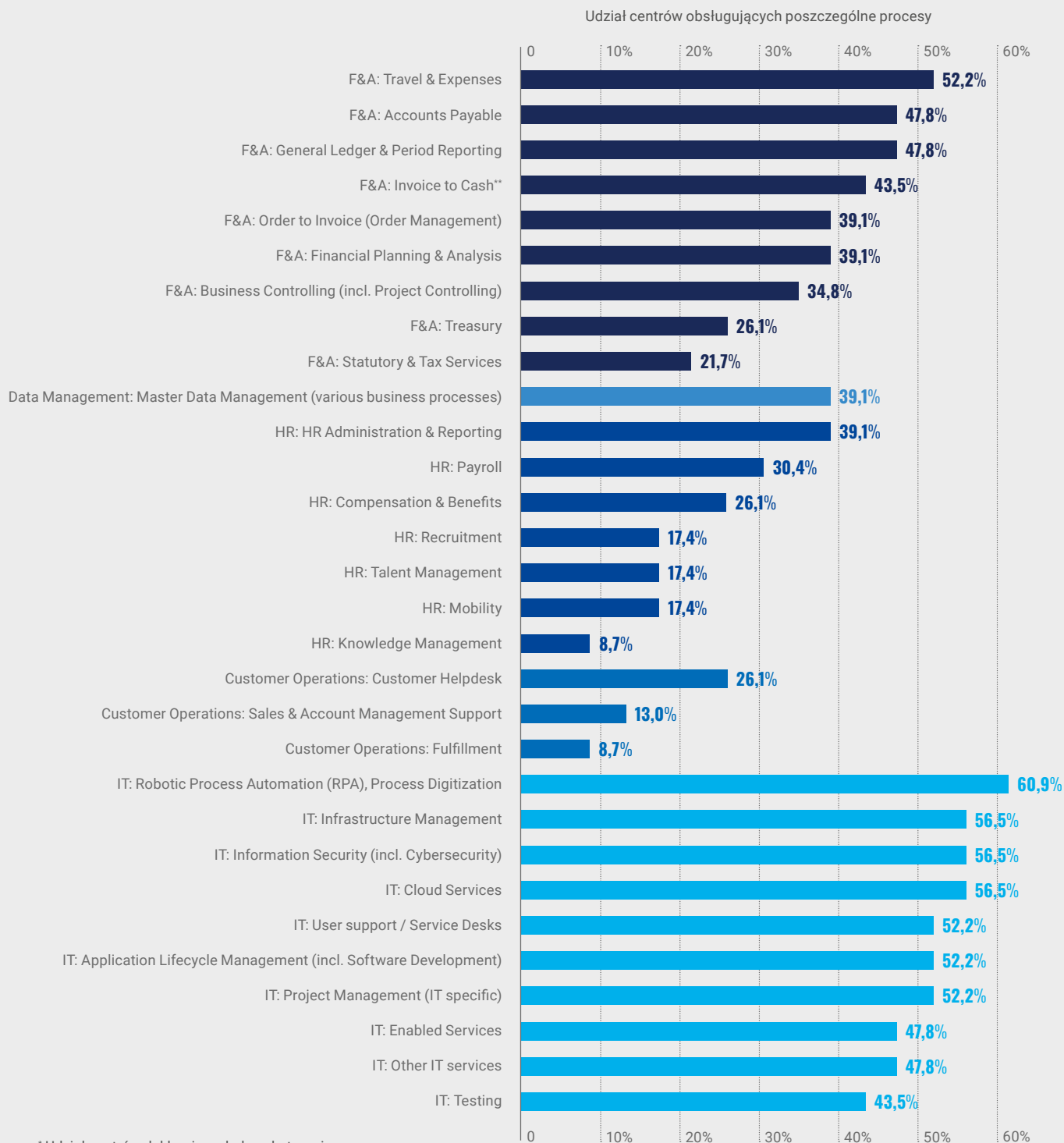
LOKALIZACJE CENTRÓW USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I GZM (LICZBA CENTRÓW)

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

RYCINA 3.3

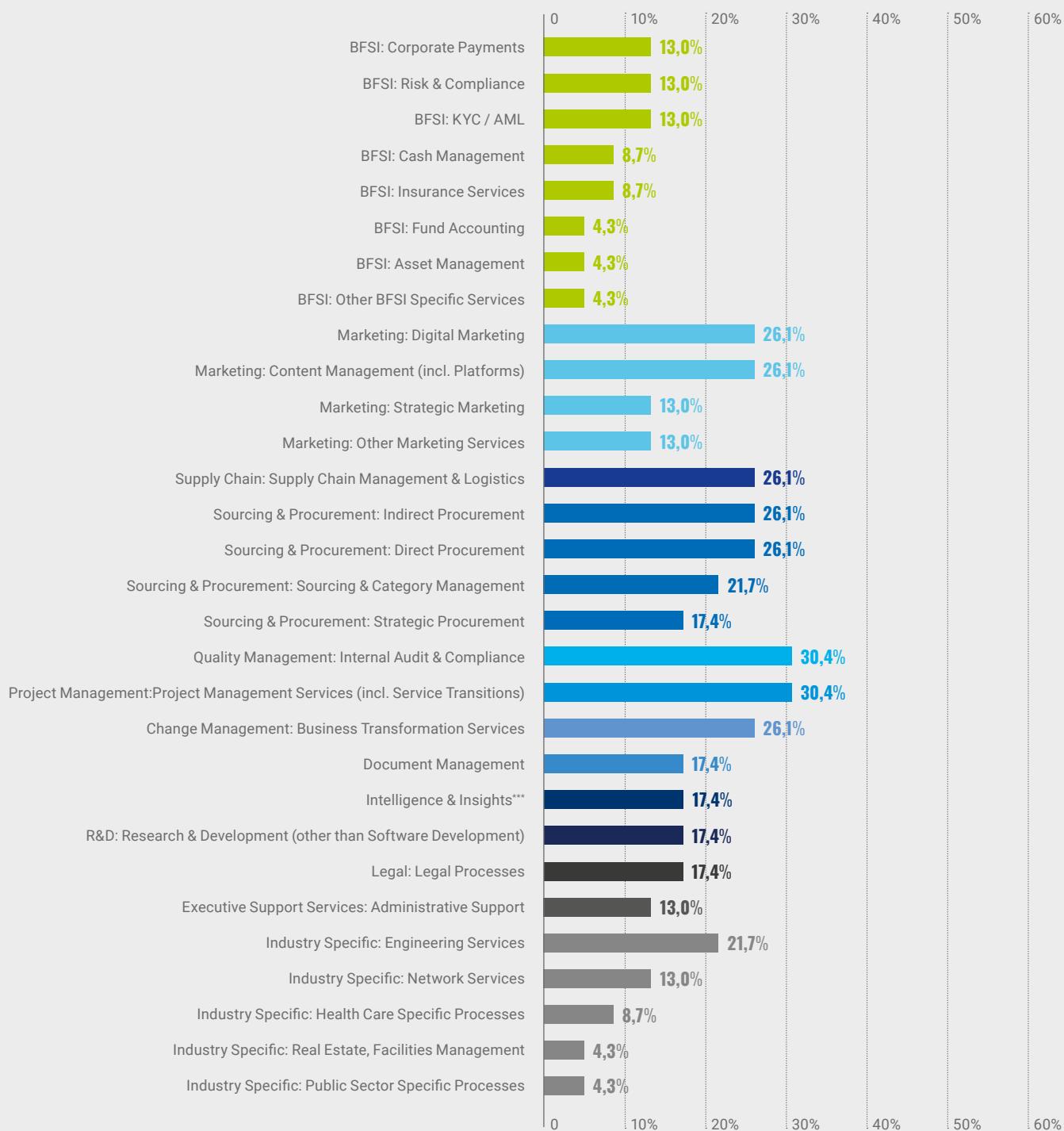
KATEGORIE USŁUG ŚWIADCZONYCH W CENTRACH USŁUG W KATOWICACH I GZM*

* Udział centrów deklarujących daną kategorię

** incl. Cash Allocation, Cash Collection, Disputes Management

Udział centrów obsługujących poszczególne procesy

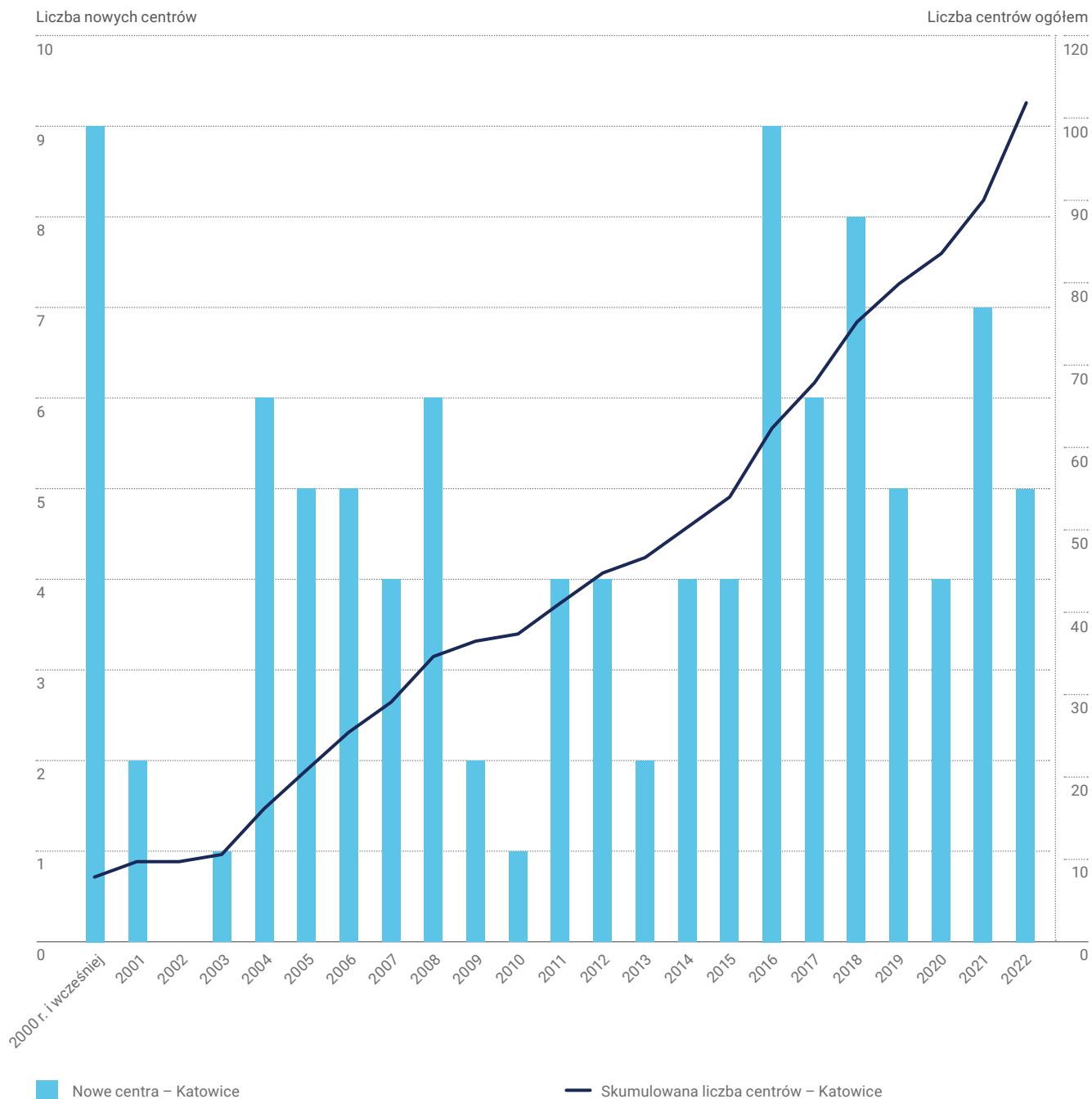
*** Business Intelligence, Data Analytics, Complex Performance Reporting

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

Rozwój sektora usług biznesowych w Katowicach i metropolii GZM

RYCINA 3.4

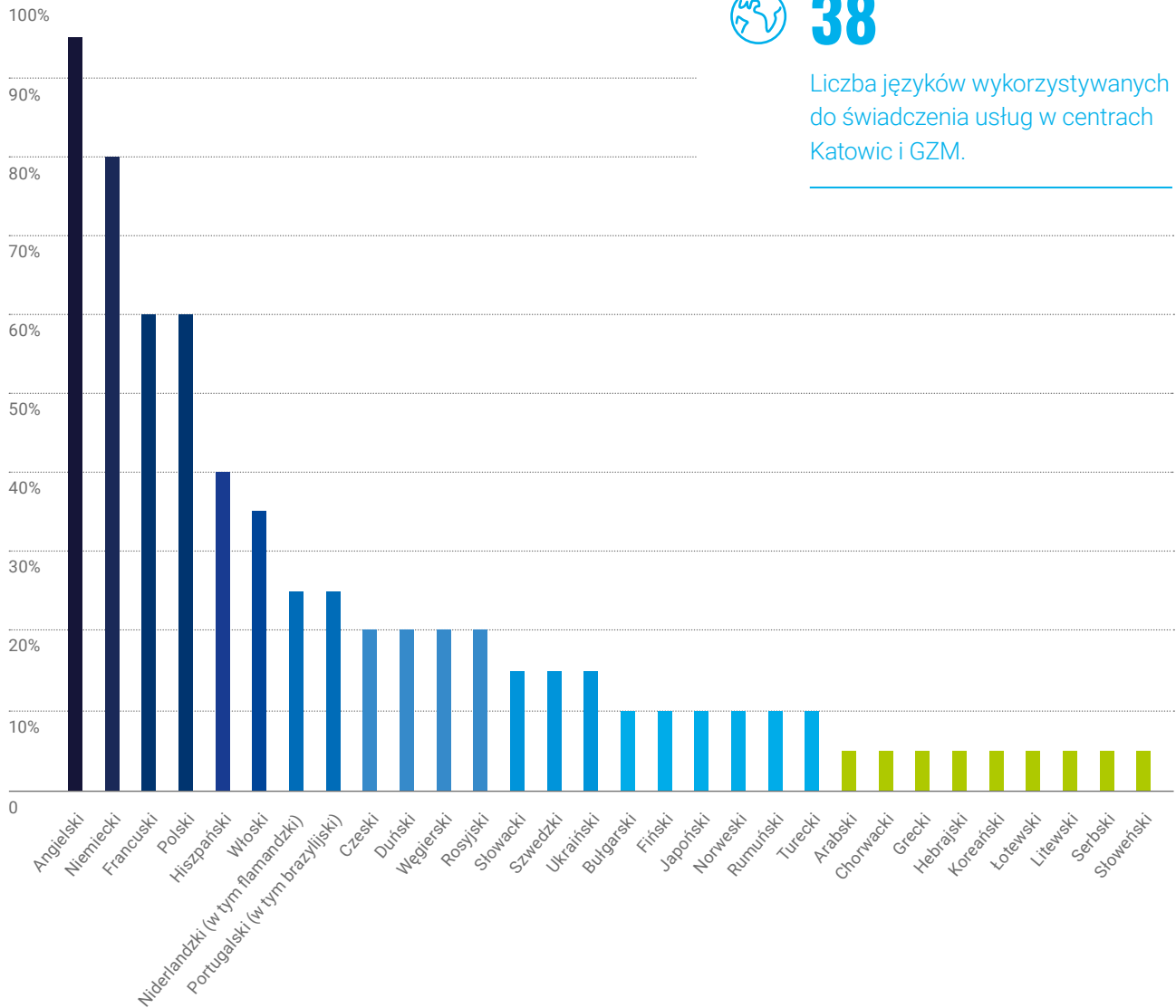
LATA POWSTANIA NOWYCH CENTRÓW W KATOWICACH

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

RYCINA 3.5**JĘZYKI UŻYWANE DO ŚWIADCZENIA USŁUG BIZNESOWYCH**

Udział centrów

38

Liczba języków wykorzystywanych
do świadczenia usług w centrach
Katowic i GZM.

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

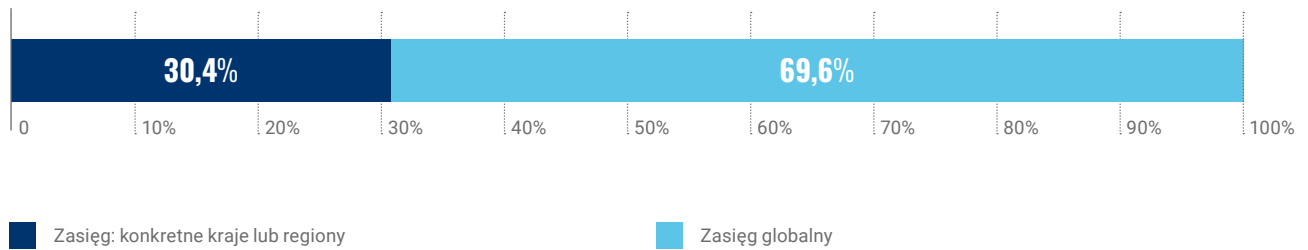
TABELA 3.1

GŁÓWNI INWESTORZY W METROPOLII GZM

Inwestor	Kraj siedziby głównej	Zatrudnienie
Capgemini		>2 500
PwC		1 500-2 000
Grupa ING		1 500-2 000
Kyndryl		1 000-1 500
Ista International GmbH		1 000-1 500
Sopra Steria		1 000-1 500
Keywords Studios		1 000-1 500
Future Processing		500-1 000
Genpact		500-1 000
Tauron		500-1 000
Kamsoft		500-1 000
WASKO		500-1 000
Vialto Partners		500-1 000
Arcelor Mittal		500-1 000
Arteria		500-1 000
Teleperformance		500-1 000
Fujitsu		500-1 000
Honeywell		500-1 000
Sii		500-1 000
EUVIC		500-1 000
Grupa Oasis		500-1 000
HireRight		500-1 000

RYCINA 3.6

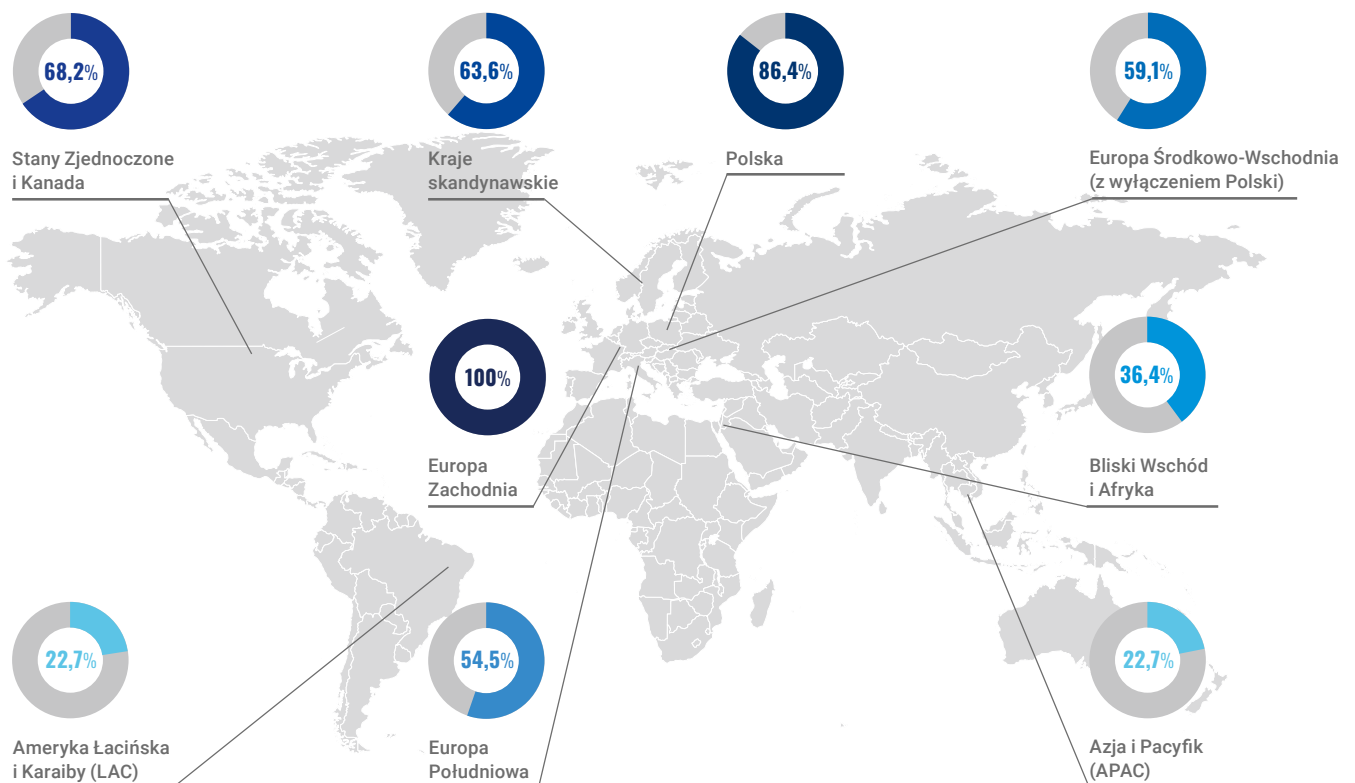
PROFIL GEOGRAFICZNY DZIAŁALNOŚCI (PROCESY OBSŁUGIWANE Z LOKALIZACJI W KATOWICACH I METROPOLII GZM) (%)

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

RYCINA 3.7

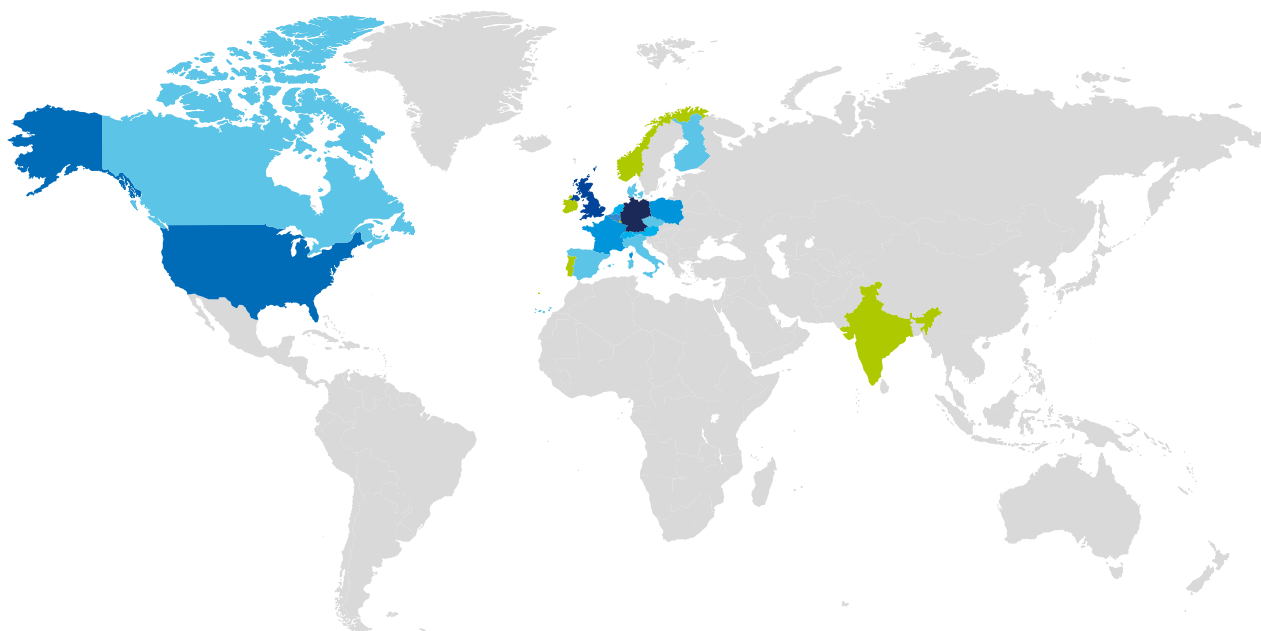
ZASIĘG GEOGRAFICZNY USŁUG ŚWIADCZONYCH Z OŚRODKÓW W KATOWICACH I METROPOLII GZM

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

RYCINA 3.8

NAJWAŻNIEJSZE KRAJE, DLA KTÓRYCH CENTRA ŚWIADCZĄ USŁUGI Z KATOWIC I METROPOLII GZM
(ODSETEK RESPONDENTÓW, KTÓRZY WSKAZALI DANY KRAJ)

76,2% Niemcy	52,4% Wielka Brytania	38,1% Stany Zjednoczone	33,3% Belgia	28,6% Francja	28,6% Polska
23,8% Austria	23,8% Holandia	23,8% Szwajcaria	9,5% Kanada	9,5% Republika Czeska	9,5% Dania
9,5% Finlandia	9,5% Włochy	9,5% Hiszpania	4,8% Indie	4,8% Irlandia	4,8% Luksemburg
4,8% Norwegia	4,8% Portugalia				

ZATRUDNIENIE W SEKTORZE USŁUG BIZNESOWYCH

7

Liczba centrów zatrudniających minimum 1 000 osób w Katowicach (6 w poprzednim roku).

9,6%

Skumulowany wskaźnik wzrostu zatrudnienia w sektorze (CAGR)* w latach 2018-2023 w regionie Katowic i GZM; w porównaniu do Polski, 9,3%

14

Liczba centrów zatrudniających minimum 500 osób w Katowicach (18 w Katowicach i GZM).

24

Liczba krajów, z których pochodzą obcokrajowcy pracujący w centrach usług biznesowych objętych badaniem ABSL w Katowicach i GZM

12,9%

Ogólnej liczby pracowników sektora w Katowicach i GZM stanowią obcokrajowcy (ponad 4 100 osób).

* Skumulowany roczny wskaźnik wzrostu (Compound Annual Growth Rate, CAGR).

Źródło: Opracowanie ABSL jest oparte na bazie danych ABSL

Na koniec I kw. 2023 r. centra działające w Katowicach i GZM zatrudniały 31 957³ osób (o 2 257 więcej w stosunku do roku poprzedniego). Większość miejsc pracy (79%) utworzono w centrach należących do firm

międzynarodowych. Centra należące do firm polskich zatrudniały 21% wszystkich pracowników w sektorze.

³ 26 600 w samych Katowicach.

TABELA 3.2ZATRUDNIENIE W SEKTORZE I LICZBA CENTRÓW WEDŁUG KRAJU POCHODZENIA INWESTORA,
W KATOWICACH I GZM (2023)

Kraj pochodzenia	Zatrudnienie	Udział w ogólnym zatrudnieniu (%)	Liczba centrów	Udział w liczbie centrów (%)
Polska	6 695	21,0	35	26,5
Stany Zjednoczone	6 255	19,6	26	19,7
Francja	5 915	18,5	13	9,8
Wielka Brytania	2 865	9,0	10	6,8
Niemcy	2 700	8,4	15	10,6
Holandia	2 432	7,6	7	5,3
Irlandia	1 800	5,6	4	3,0
Japonia	714	2,2	4	3,0
Luksemburg	630	2,0	1	0,8
Szwajcaria	590	1,8	4	3,0
Inne kraje	1 361	4,3	16	11,5
Ogółem	31 957	100,0	135	100,0

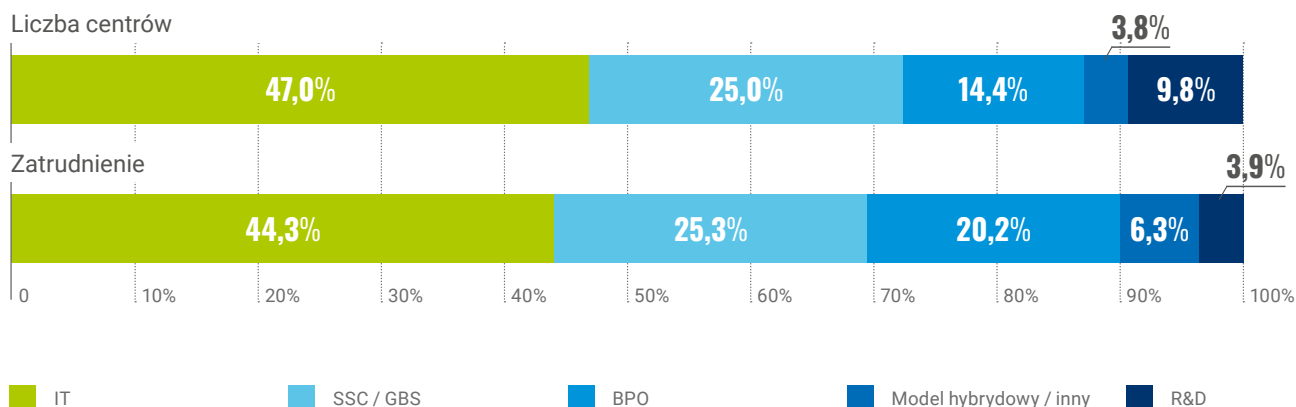
Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych centrów usług biznesowych ABSL

Katowice to wiodąca lokalizacja w całej metropolii, tutaj zatrudnienie znajduje 83,1% ogólnej liczby osób pracujących w sektorze. Spośród 135 działających centrów, 62 (47%) to centra IT. Zatrudniają one 44,3% osób pracujących w branży. Centra usług wspólnych (SSC/GBS) zatrudniają 25,3% ogólnej liczby osób pracujących w sektorze, a centra BPO – 20,2%. Inne rodzaje centrów zatrudniają 10,2% ogólnej liczby pracowników.

Na tle całej Polski, sektor w Katowicach i GZM charakteryzuje się większym udziałem usług IT (o 11,9 p.p.), hybrydowych/innych (o 2,7 p.p.) i BPO (o 2,1 p.p.) oraz niższym udziałem SSC/GBS (-9,7 p.p.) i R&D (-6,9 p.p.).

RYCINA 3.9

ZATRUDNIENIE I LICZBA CENTRÓW W KATOWICACH I GZM W 2023 R. STRUKTURA WEDŁUG RODZAJU CENTRUM (%)

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

Średnie zatrudnienie w centrach działających w Katowicach i GZM wynosi 242 osoby (mediana = 100) i jest wyższe w centrach należących do podmiotów zagranicznych (260) niż krajowych (191).

Średnia liczba pracowników w centrach w Katowicach jest wyższa niż średnia dla obszaru metropolitalnego i wynosi 260 osób (mediana = 100 osób). Dla porównania, mediana zatrudnienia w centrach w całej Polsce wynosi 90. Oznacza to, że średnia wielkość centrum w Katowicach jest większa niż w przypadku centrów na terenie metropolii GZM i w pozostałych rejonach Polski. W porównaniu

z centrami polskich inwestorów, wyższe przeciętne zatrudnienie w centrach należących do inwestorów międzynarodowych odzwierciedla tendencje obserwowane w całej gospodarce, nie tylko w sektorze usług i nie tylko w Polsce. Spółki międzynarodowe są zazwyczaj większe, bardziej produktywne i jednocześnie bardziej umiędzynarodowione. W Katowicach i GZM najwyższe średnie zatrudnienie odnotowano w centrach mających siedziby we Francji (455 osób), Irlandii (450), Holandii (347) i Wielkiej Brytanii (318). Osiemnaście największych ośrodków, zatrudniających co najmniej 500 osób każdy, odpowiada za 54,3% całkowitego zatrudnienia w sektorze.

Rozwój sektora usług biznesowych w Katowicach i metropolii GZM

TABELA 3.3

PRZECIĘTNA LICZBA PRACOWNIKÓW (ŚREDNIA ARYTMETYCZNA) W CENTRACH, WEDŁUG LOKALIZACJI (LICZBA OSÓB)

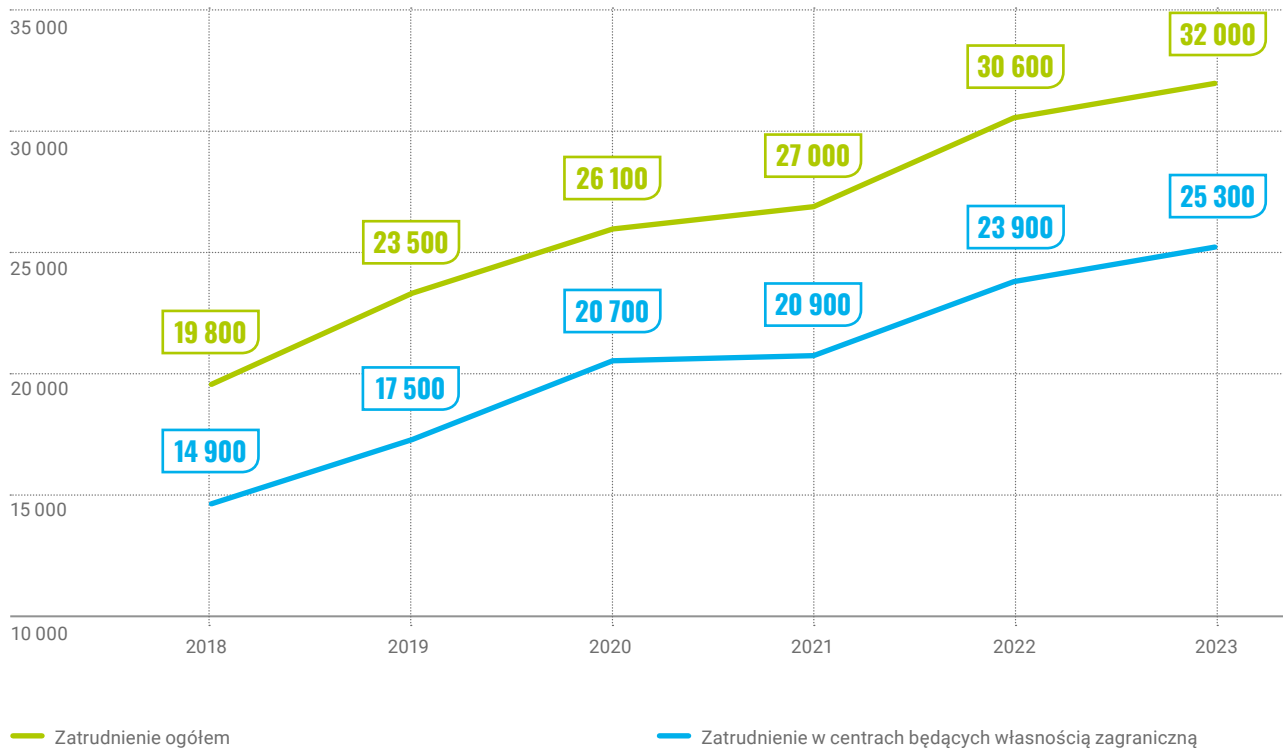
	Katowice	Katowice i GZM	Polska
Centra polskie	175	191	129
Centra międzynarodowe	291	260	291
Ogółem	260	242	241

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

RYCINA 3.10

ZATRUDNIENIE W SEKTORZE USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I GZM (2018-2023)

Liczba zatrudnionych

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

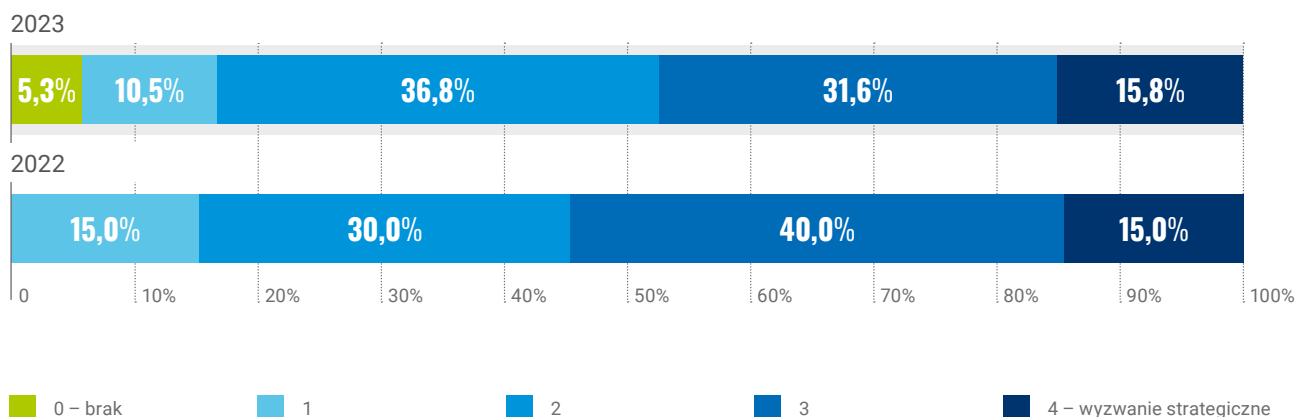
Należy unikać bezpośrednich porównań z raportami ABSL opublikowanymi w przeszłości. Sugerujemy polegać na informacjach zawartych w niniejszym raporcie. Baza danych ABSL jest stale aktualizowana, łącznie z informacjami dotyczącymi poprzednich lat.

Wkład sektora usług biznesowych w rynek pracy w Katowicach i GZM jest bardziej znaczący niż wynikałoby to z prostej analizy zatrudnienia w samych centrach. W związku z tym należy również wziąć pod uwagę pośrednie i indukowane efekty mnożnikowe. Korzystając z mnożnika opracowanego przez EY⁴ (równego 1,8), liczbę miejsc pracy wygenerowanych przez centra w Katowicach i GZM należy oszacować na 57 500.

Według badania ABSL 2023, dostępność puli talentów w Polsce jest postrzegana jako poważna lub fundamentalna bariera dla funkcjonowania i rozwoju centrów, co zadeklarowały firmy z Katowic i GZM (Rycina 3.11). W tym roku jednakże respondenci badania ABSL postrzegają niedobór talentów jako mniej istotną barierę dla działalności i rozwoju, w porównaniu z wynikami badania z roku poprzedniego. Do pewnego stopnia zbilansowali oni niedobór talentów zatrudniając więcej obcokrajowców oraz zwiększając udział pracowników w wieku 35+. W dłuższej perspektywie, wraz z rozwojem technologii i sztucznej inteligencji, niedobór talentów zostanie zredukowany dzięki zwiększeniu roli pracy zdalnej z domu i pracy z dowolnego miejsca.

RYCINA 3.11

DOSTĘPNOŚĆ PULI TALENTÓW W POLSCE JAKO BARIERA (WĄSKIE GARDŁO) DLA FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU CENTRÓW W POLSCE

Źródło: Badanie ABSL na podstawie wyników ankiety (N=20 firm z Katowic i GZM)

⁴ EY (2019) „Global Business Services last decade and outlook for the next years”, w oparciu o model EY SPECTRUM, na podstawie danych GUS, ABSL, Randstad Sourceright i JLL.

Rozwój sektora usług biznesowych w Katowicach i metropolii GZM

Wciąż jednak, 47,4% ankietowanych pracodawców z Katowic i GZM postrzega dostępność talentów w Polsce jako podstawowe wyzwanie dla rozwoju.

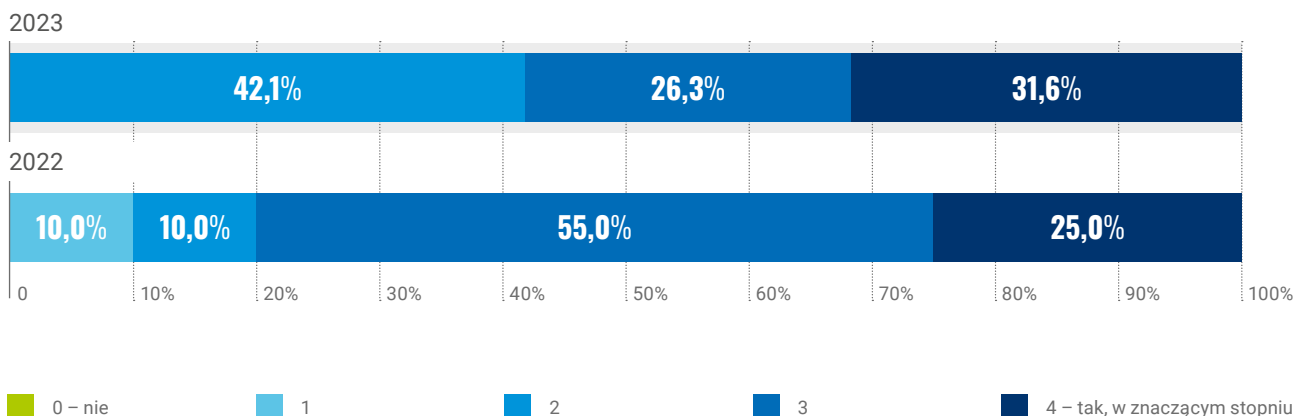
Sektor działa w wyjątkowo dynamicznym otoczeniu gospodarczym i społecznym, które jest zmienne, niepewne, złożone i niejednoznaczne (VUCA – volatile, uncertain, complex, and ambiguous). Na co dzień musi wykazywać się zdolnością do adaptacji do negatywnych i pozytywnych zmian. Charakter i skala wyzwań, przed którymi sektor stanął w ostatnich latach, są niespodziewanie wysokie. Nowa rzeczywistość została ukształtowana przez pandemię COVID-19 i jej

konsekwencje, tryb pracy zdalnej, agresję Rosji na Ukrainę, niestabilność makroekonomiczną, a także przez globalne napięcia.

Niezależnie od trendów długoterminowych, problemów z dostępnością talentów i środowiska VUCA, w 2024 r. 30,4% centrów nie planuje zmian w poziomie zatrudnienia, podczas gdy 65,2% zamierza zwiększyć zatrudnienie. Warto wspomnieć, że rozkład odpowiedzi uzyskanych od respondentów z Katowic i GZM nieznacznie różni się od odpowiedzi dla całej Polski. Dla całości sektora w Polsce deklarowane prognozy są bardziej optymistyczne.

RYCINA 3.12

CZY PROBLEM Z DOSTĘPNOŚCIĄ PULI TALENTÓW NASILI SIĘ W PERSPEKTYWIE PIĘCIU LAT?

Źródło: Badanie ABSL na podstawie wyników ankiety (N=20 firm z Katowic i GZM)

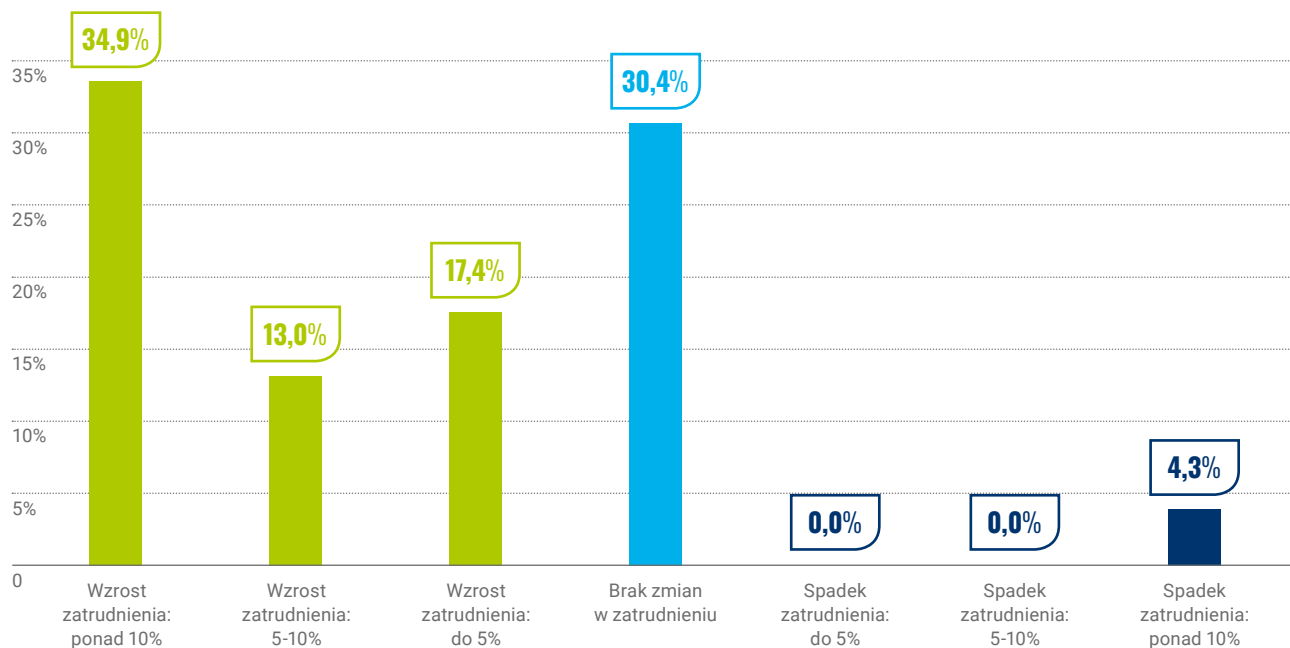
Cechą charakterystyczną sektora KIBS⁵ w Polsce jest rosnący udział obcokrajowców w ogólnym zatrudnieniu. Dla Polski wynosi on 17,6% (13,8% w 2022 r.). W przypadku Katowic i GZM odsetek ten wynosi 12,9% (8% w 2022 r.). W badaniu ABSL respondenci wskazali

pięć krajów, z których pochodzi największa liczba obcokrajowców zatrudnionych w reprezentowanych przez nich centrach usług. W przypadku Katowic i GZM zagraniczni pracownicy pochodzą głównie z Ukrainy, Indii, Białorusi, Czech, Włoch i Rosji.

⁵ Knowledge-Intensive Business Services.

RYCINA 3.13

PLANY CENTRÓW W KATOWICACH I METROPOLII GZM DOTYCZĄCE ZMIAN W ZATRUDNIENIU,
DO I KW. 2024 R. (UDZIAŁ CENTRÓW W %)

Źródło: Badanie ABSL, na podstawie wyników ankiety

RYCINA 3.14

KRAJE NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE JAKO KRAJ POCHODZENIA CUDZOZIEMCÓW ZATRUDNIONYCH
W CENTRACH USŁUG BIZNESOWYCH W KATOWICACH I METROPOLII GZM (% WSKAZAŃ)

27,4%

Ukraina

9,7%

Indie

8,1%

Białoruś

4,8%

Czechy

4,8%

Włochy

4,8%

Rosja

3,2%

Francja

3,2%

Węgry

3,2%

Wielka Brytania

3,2%

Maroko

3,2%

Hiszpania

3,2%

Azerbejdżan

Źródło: Badanie ABSL, oparte na odpowiedziach inwestorów prowadzących centra usług biznesowych w Katowicach i GZM

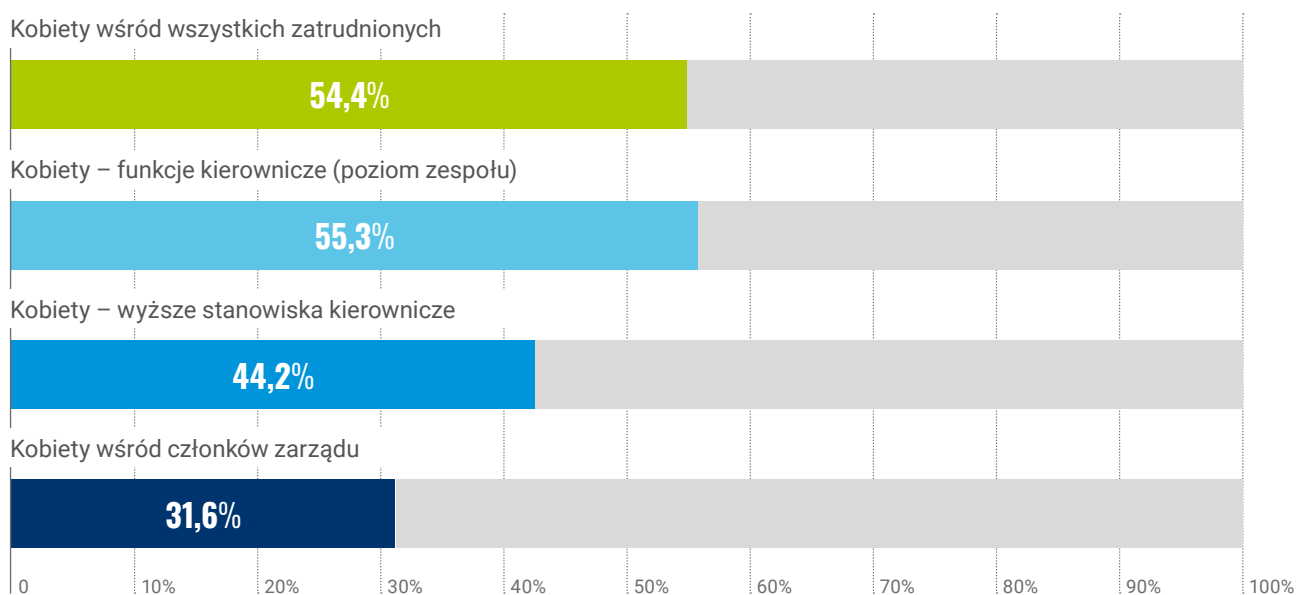
Rozwój sektora usług biznesowych w Katowicach i metropolii GZM

Kolejnym aspektem analizy jest udział kobiet w zatrudnieniu. Przedstawione wyniki są ważone zatrudnieniem. Udział kobiet w całkowitym zatrudnieniu w centrach w Katowicach i GZM wynosi 54,5% i jest zbliżony do średniej dla Polski (53,4%).

Centra w Katowicach i GZM wpisują się w trend obserwowany w całej Polsce, jakim jest rosnący udział pracowników w wieku 35+. W 2022 r. udział tych pracowników, według odpowiedzi deklarowanych przez respondentów w badaniu zatrudnienia w Katowicach i GZM, wynosił 31,8%, natomiast w 2023 r. wzrósł do 40,1%. Odzwierciedla to zmiany demograficzne zachodzące w Polsce, dojrzewanie organizacji oraz podejście do zarządzania niedoborem talentów.

RYCINA 3.15

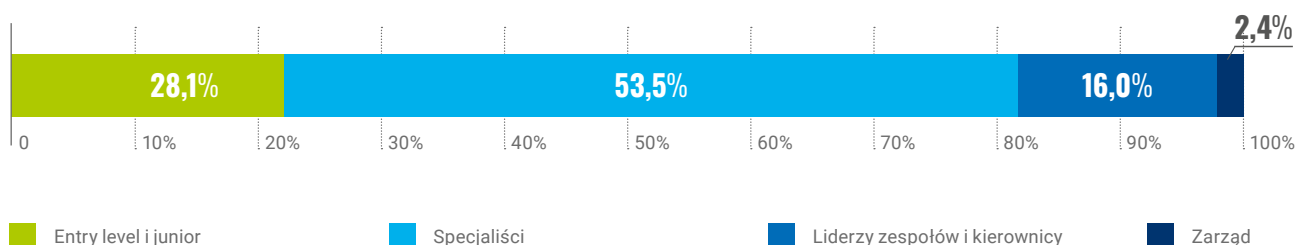
UDZIAŁ KOBIET W ZATRUDNIENIU OGÓŁEM W KATOWICACH I GZM (%)

Źródło: Badanie ABSL, na podstawie wyników ankiety. Wyniki są ważone wielkością zatrudnienia

RYCINA 3.16

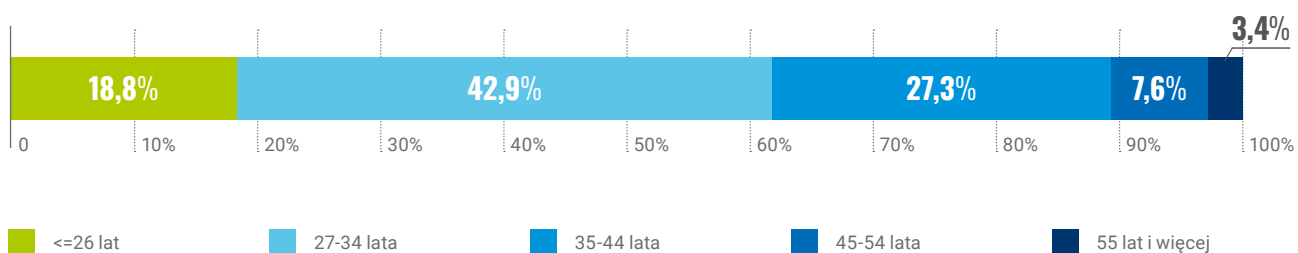
STRUKTURA ZATRUDNIENIA W CENTRACH USŁUG BIZNESOWYCH WEDŁUG KATEGORII STANOWISK W KATOWICACH I GZM (%)

Źródło: Badanie ABSL, oparte na ankiecie skierowanej do centrów usług biznesowych. Wyniki są ważone wielkością zatrudnienia

RYCINA 3.17

STRUKTURA ZATRUDNIENIA W CENTRACH USŁUG BIZNESOWYCH ZE WZGLĘDU NA WIEK PRACOWNIKÓW W KATOWICACH I GZM (%)

Źródło: Badanie ABSL, oparte na ankiecie skierowanej do centrów usług biznesowych. Wyniki są ważone wielkością zatrudnienia

SIŁY NAPĘDOWE ZMIAN W SEKTORZE

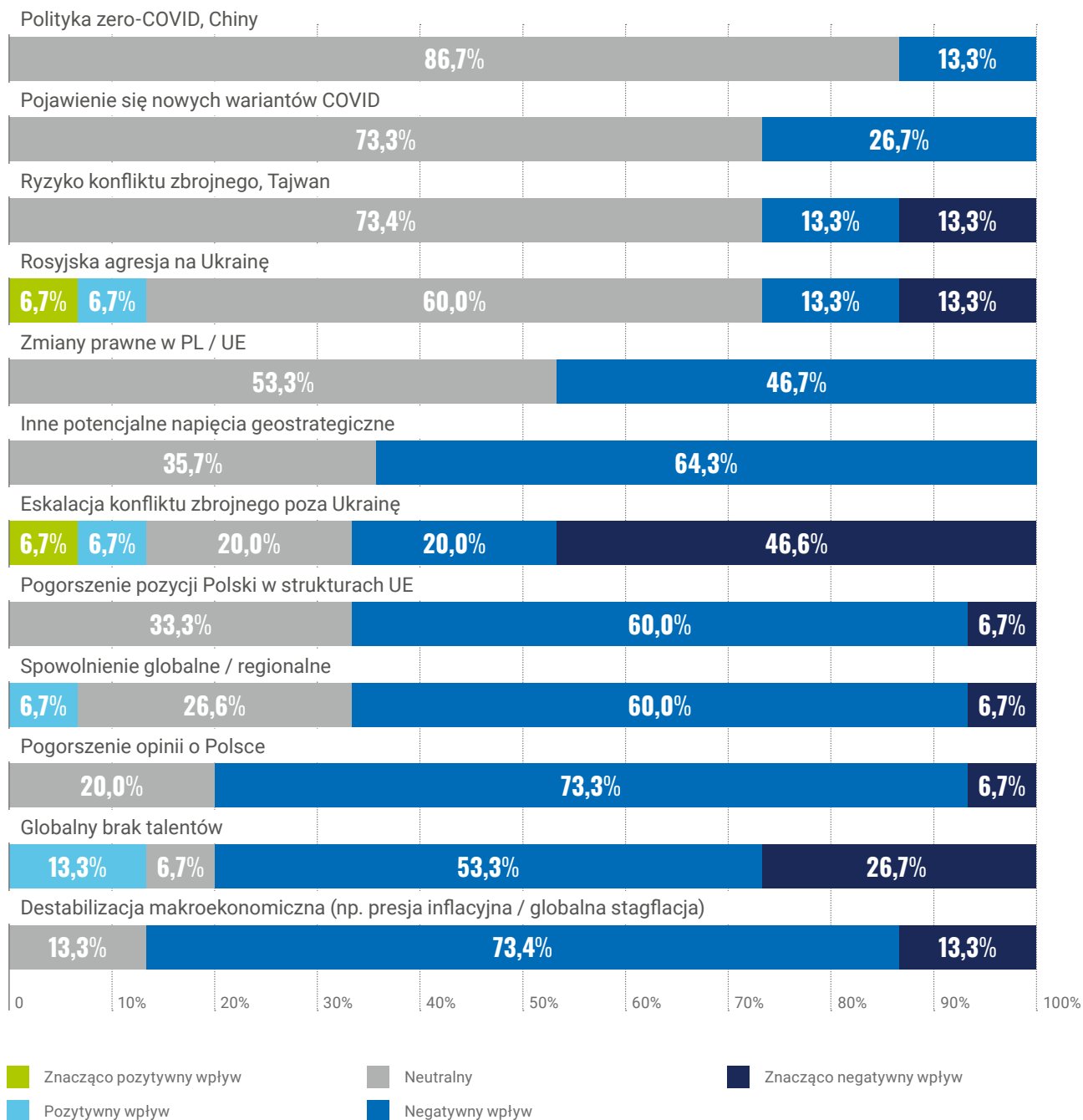
Według ankietowanych, czynniki które będą wywierać najbardziej negatywny wpływ na działalność centrów w nadchodzącym roku to destabilizacja fundamentów makroekonomicznych (presja inflacyjna i globalna stagflacja), globalny niedobór talentów, potencjalna eskalacja konfliktu zbrojnego poza Ukrainę i pogorszenie opinii o Polsce. Rycina 3.18 przedstawia syntezę opinii

respondentów na temat czynników, które będą miały wpływ na działalność ośrodków w nadchodzącym roku w podziale na ośrodki działające w Katowicach i GZM. Średnia odpowiedzi była liczona w skali Likerta, od -2=znacząco negatywny wpływ do +2=znacząco pozytywny wpływ.

Rozwój sektora usług biznesowych w Katowicach
i metropolii GZM

RYCINA 3.18

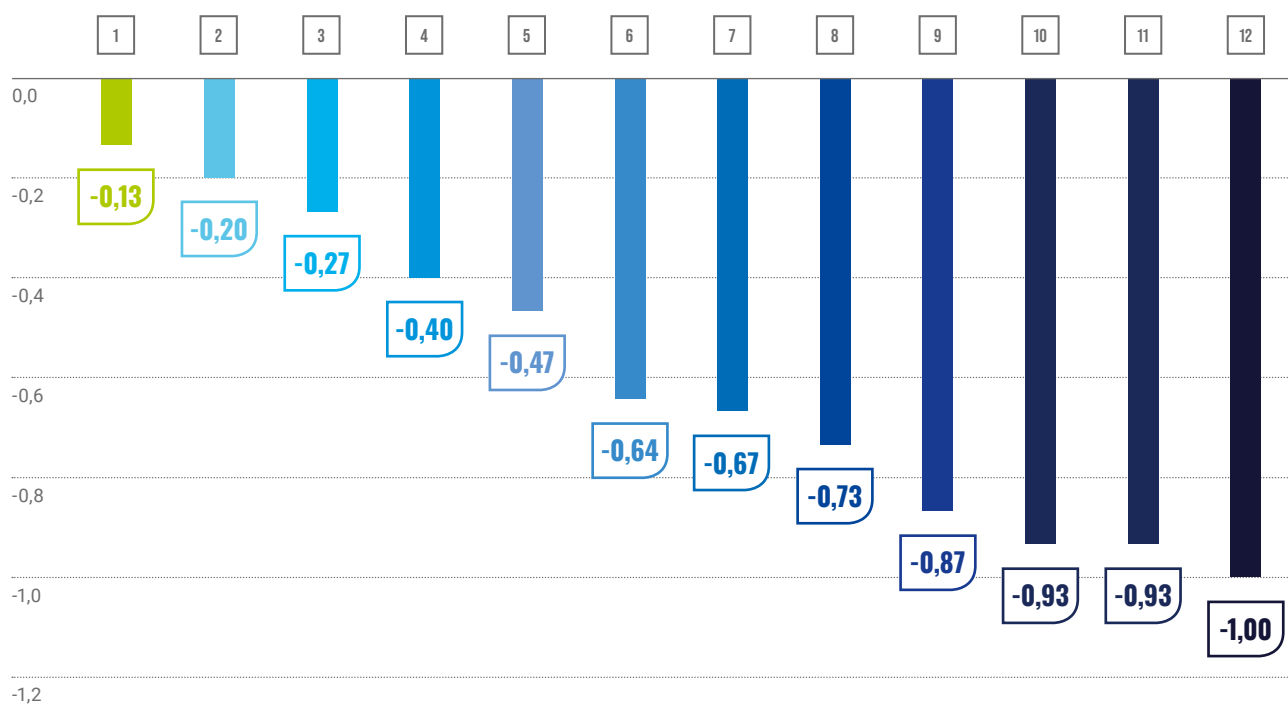
POSTRZEGANY WPŁYW POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW NA ROZWÓJ BRANŻY W POLSCE DO KOŃCA
PIERWSZEGO KWARTAŁU 2024 R. (%)

Źródło: Badanie ABSL, oparte na wynikach ankiety

RYCINA 3.19

WPŁYW Z UDZIELONYCH POSZCZEGÓLNYCH CZYNNIKÓW NA SEKTOR W POLSCE W NADCHODZĄCYM ROKU (ŚREDNIA ODPOWIEDZI)

- 1 Polityka zero-COVID, Chiny
- 2 Rosyjska agresja na Ukrainę
- 3 Pojawienie się nowych wariantów COVID
- 4 Ryzyko konfliktu zbrojnego, Tajwan
- 5 Zmiany prawne w PL / UE
- 6 Inne potencjalne napięcia geostrategiczne
- 7 Spowolnienie globalne / regionalne

- 8 Pogorszenie pozycji Polski w strukturach UE
- 9 Pogorszenie opinii o Polsce
- 10 Eskalacja konfliktu zbrojnego poza Ukrainę
- 11 Globalny niedobór talentów
- 12 Destabilizacja makroekonomiczna
(np. presja inflacyjna / globalna stagflacja)

Źródło: Badanie ABSL, oparte na wynikach ankiety

4 PROGNOZA ROZWOJU SEKTORA W KATOWICACH I GZM DO 2033 R.

Rycina 4.1 przedstawia prognozę zatrudnienia w Katowicach i GZM w sektorze usług biznesowych do 2033 r. Jako punkt odniesienia przyjęliśmy prognozę ABSL z 2023 r. Zakłada ona trzy wizje rozwoju polskiego sektora KIBS: V1 – sektor w Polsce na światowym poziomie technologicznym, V2 – częściowa modernizacja, ale poniżej poziomu światowego, oraz V3 – częściowe załamanie. Wizje opracowane w ramach analizy foresight uwzględniają wpływ sztucznej inteligencji na branżę KIBS w Polsce i na świecie. W wariantie 1 prognozowane zatrudnienie w branży KIBS w Polsce w 2033 r. osiągnie 600 000 pracowników, w V2 550 000, a w V3 spadnie do 340 000.

WARIANT 1

Do 2033 r. Polska osiągnie poziom globalnej granicy technologicznej z przewagą konkurencyjną opartą na bogatych zasobach puli talentów, skali działalności, zdolności adaptacyjnych i kreatywności. Polska będzie jednym z wiodących ośrodków innowacji zarówno w perspektywie regionalnej, jak i globalnej, z wysokim udziałem innowacji, będzie też posiadać kilka dużych laboratoriów badawczo-rozwojowych / centrów infrastruktury IT należących do wiodących graczy. Holistyczna cyfryzacja i automatyzacja będą obowiązującym standardem. Znaczna liczba firm będzie wykorzystywać najbardziej zaawansowane modele biznesowe z ABSL Industry Transformation Cube. Centra zlokalizowane w Polsce, w tym w Katowicach i GZM mogą świadczyć bardziej złożone usługi, o wyższej wartości dodanej, dostosowane do wymogów najbardziej wymagających klientów, z naciskiem na podnoszenie satysfakcji klienta dzięki hiper-personalizacji i wykorzystaniu sztucznej inteligencji w analizie predykcyjnej. Udział ośrodków trwale innowacyjnych będzie znacznie wyższy, a ośrodki będą w stanie wprowadzać znaczące innowacje przyrostowe na poziomie firmy oraz na poziomie globalnym.

WARIANT 2

W wariantie 2 Polska znajdzie się blisko globalnej granicy technologicznej, ale jej nie osiągnie. Sektor ulegnie przekształceniu dzięki podniesieniu kwalifikacji pracowników, prowadzone operacje będą dotyczyły złożonych procesów średniego szczebla, a miejsca pracy niskiego szczebla zostaną przeniesione do krajów o niskich kosztach lub będą w pełni zautomatyzowane. Mimo to Polska i centra w Katowicach i GZM będą w stanie utrzymać przewagę opartą na arbitrażu kosztów pracy, tracąc kilka punktów w globalnych rankingach atrakcyjności. Centra będą bardziej skoncentrowane na innowacjach, jednak będą one wprowadzane sporadycznie i bardziej reaktywnie. Większość innowacji będzie miała charakter przyrostowy i będzie wprowadzana na poziomie firmy lub rynku regionalnego. Niektóre firmy będą wykorzystywać najbardziej zaawansowane modele biznesowe z ABSL Industry Transformation Cube. Większość z nich znajdzie się gdzieś pomiędzy obecnymi (podstawowymi) modelami a zaawansowanymi modelami przyszłości, stosując częściową automatyzację, wirtualizację oraz personalizację oferowanych usług. Głównym czynnikiem ograniczającym możliwości wzrostu okaże się niewystarczająca reforma systemu edukacji.

WARIANT 3

W wariantie 3 Polska pozostanie w tyle za globalną czołówką technologiczną, co prowadzi do częściowego załamania sektora i spadku zatrudnienia do 340 000 miejsc pracy w 2033 r. Zagrożenia będą większe niż możliwości. Tylko niektóre firmy będą wykorzystywać najbardziej zaawansowane modele biznesowe z ABSL Industry Transformation Cube. Większość z nich uplasuje się pomiędzy obecnymi (bazowymi) modelami a zaawansowanymi modelami przyszłości, stosując częściową automatyzację,

częściową wirtualizację, częściową personalizację oferowanych usług lub wykorzystując starsze modele biznesowe (bazowe). Głównym czynnikiem ograniczającym możliwości wzrostu okaże się niewystarczająca reforma systemu edukacji.

Biorąc pod uwagę udział Katowic i GZM w całkowitym zatrudnieniu w Polsce w 2023 r. i zwiększając ten udział do 8,0% do 2033 r., otrzymujemy pierwszy scenariusz (47 900 osób w 2033 r., CAGR w latach 2023-2033 równy 4,1%).

W drugim scenariuszu Polska znajdzie się blisko globalnej czołówki technologicznej, ale wciąż za nią, a Katowice i GZM stopniowo zwiększą udział z 7,3% do 8,0% w perspektywie 2033 r. W 2033 r. zatrudnienie w sektorze KIBS w Katowicach i GZM wyniesie 44 200 osób (CAGR 2023-2033 = 3,3%).

Trzeci scenariusz zakłada pesymistyczną wizję dla zatrudnienia w sektorze, ponieważ w takim przypadku Polska pozostanie w tyle za globalną czołówką technologiczną, a Katowice i GZM utrzymają swój obecny udział w całkowitym zatrudnieniu. W rezultacie liczba miejsc pracy w Katowicach i GZM w 2033 r. spadnie do 25 000 pracowników (CAGR = -2,4%).

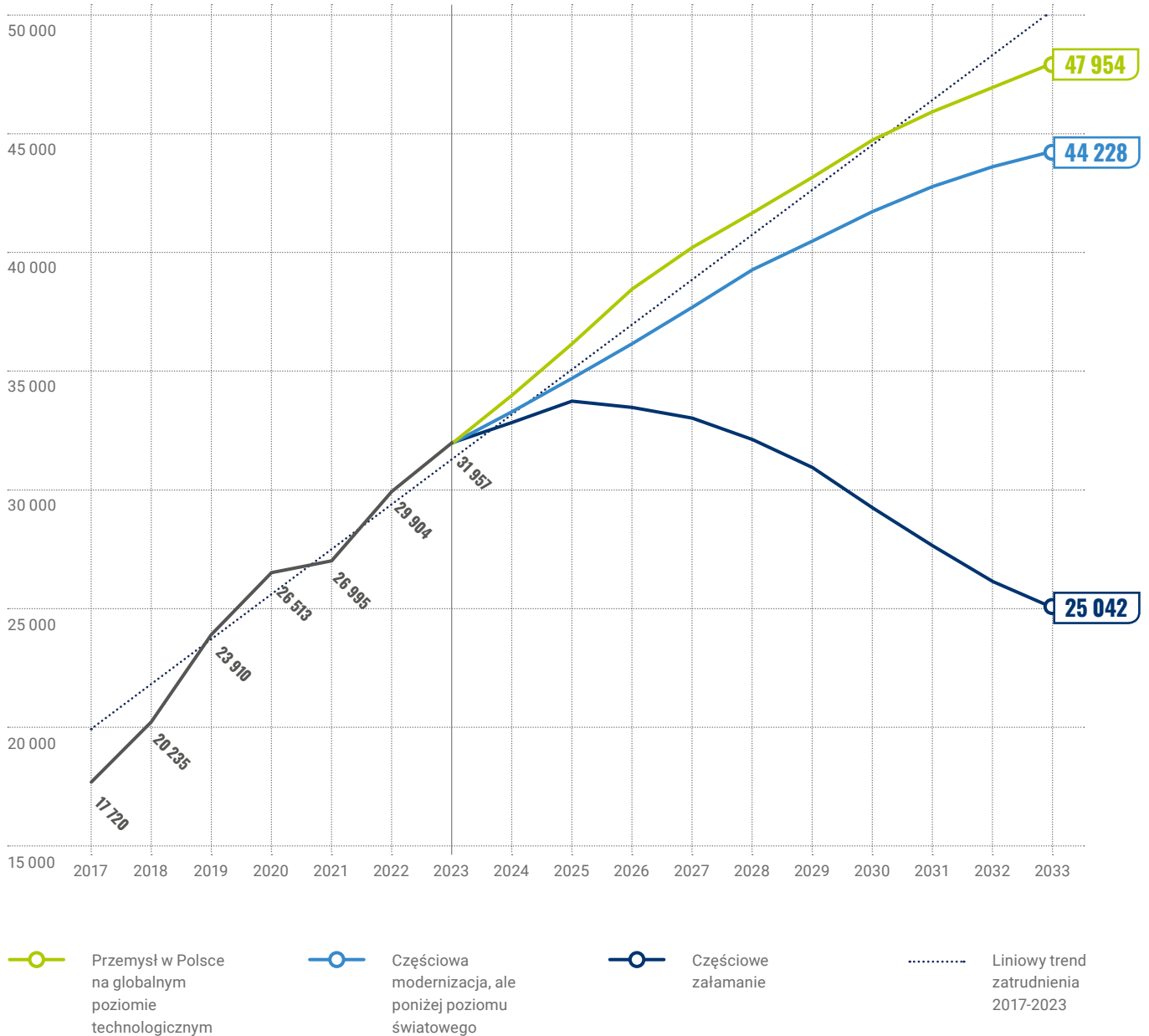
Chcemy podkreślić, że mając na uwadze obecny stan rozwoju sektora w Polsce, zakładamy, że całkowite zatrudnienie w branży będzie rosnąć, przy malejącej dynamice tego wzrostu, dlatego linia spłaszcza się pod koniec horyzontu prognozy.

RYCINA 4.1

PROGNOZA ZATRUDNIENIA W SEKTORZE KIBS W KATOWICACH I METROPOLII GZM, DO 2033 R.

Zatrudnienie

Źródło: Badanie ABSL

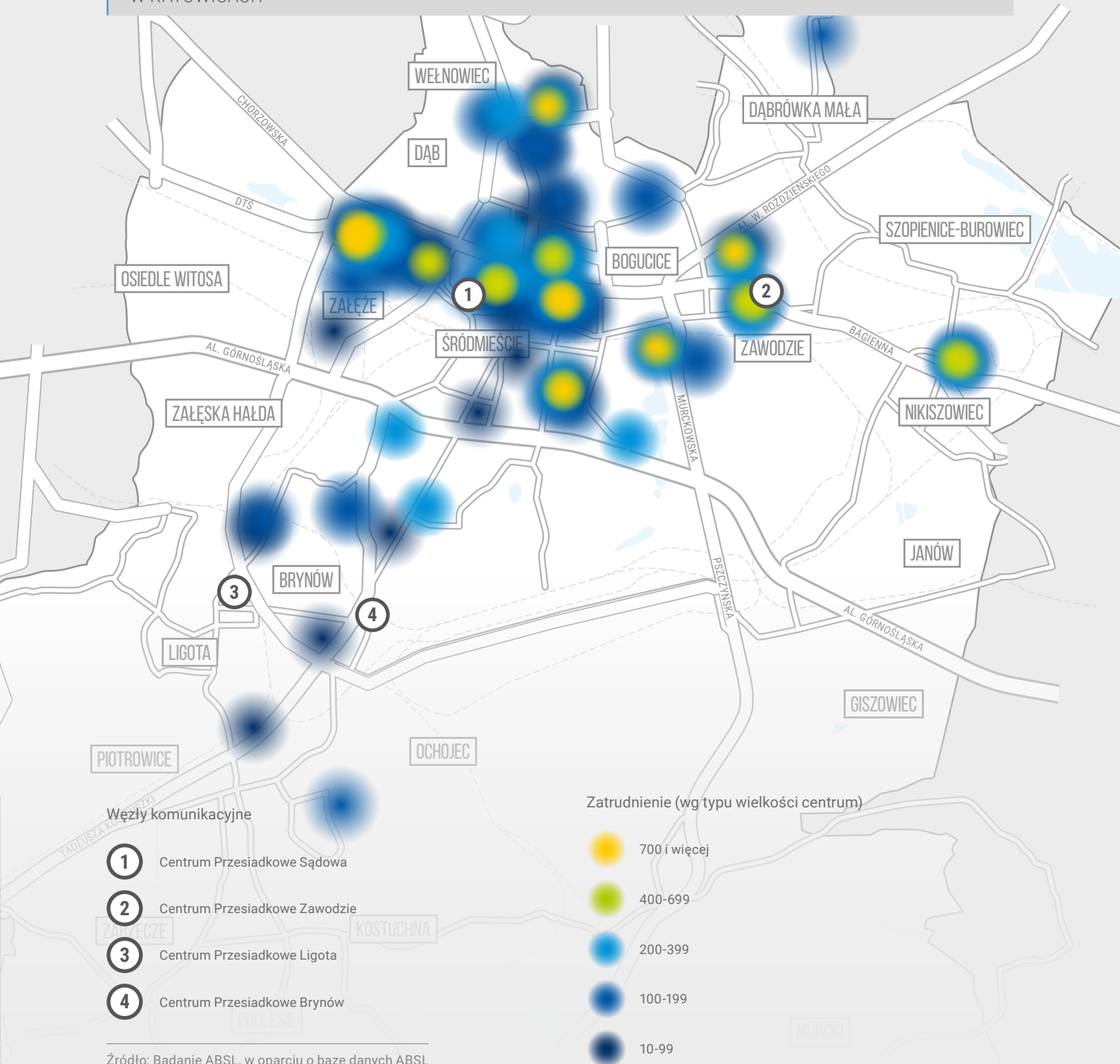
An aerial photograph of a modern, circular road interchange. The road has multiple lanes with white dashed lines and a red-paved outer edge. In the center of the interchange is a landscaped area with a circular paved plaza, greenery, and a small building. To the right of the interchange is a large, modern building with a curved, glass facade. The image is overlaid with a blue gradient and a white checkered pattern at the bottom.

5 LOKALIZACJA CENTRÓW USŁUG BIZNESOWYCH

Zdjęcie: T. Smogulski / SkyVision Polska

RYCINA 5.1

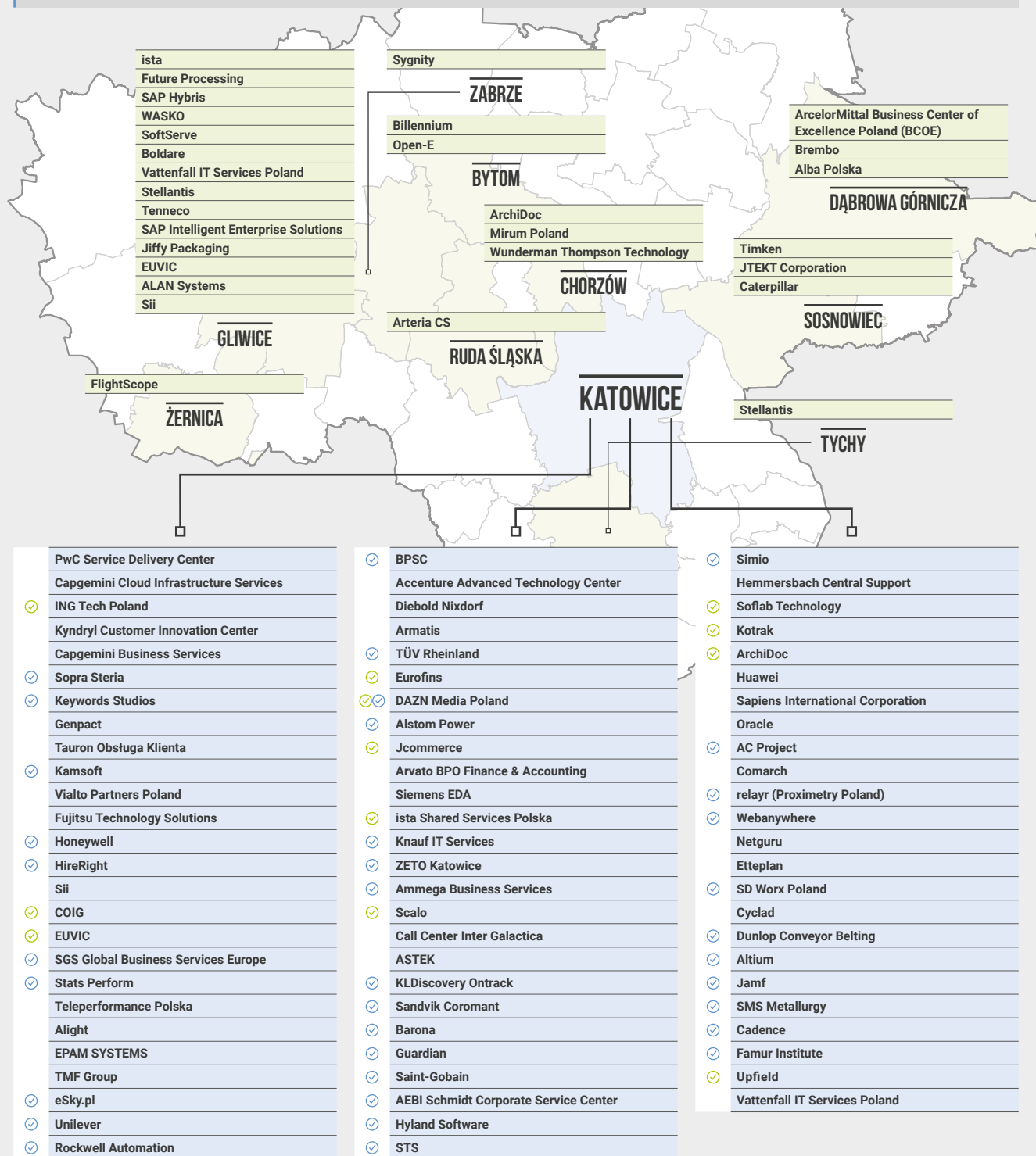
ZATRUDNIENIE WE WSZYSTKICH TYPACH CENTRÓW USŁUG BIZNESOWYCH ZLOKALIZOWANYCH W KATOWICACH

Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL

RYCINA 5.2

WYBRANE CENTRA USŁUG BIZNESOWYCH ZLOKALIZOWANE W KATOWICACH I GZM

✓ Katowice jako pierwsza lokalizacja w Polsce

✓ Katowice jako jedyna lokalizacja w Polsce

TABELA 5.1**PRZYKŁADY CENTRÓW DZIAŁAJĄCYCH W KATOWICACH**

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie	Profil działalności
PwC Service Delivery Center		SSC / GBS	2009	>1 500	Usługi wsparcia dla departamentów audytu finansowego, doradztwo podatkowe, rekrutacja, procesy rachunkowe oraz zamówienia realizowane dla spółek PwC.
Capgemini Cloud Infrastructure Services		IT	2006	>1 500	Zdalne wsparcie IT w zakresie zarządzania infrastrukturą oraz bezpieczeństwem danych.
ING Tech Poland		IT	2003	>1 500	Usługi IT realizowane dla spółek z grupy ING: hosting zasobów systemowych, zdalne wsparcie IT, usługi związane z oprogramowaniem i bezpieczeństwem IT.
Kyndryl Customer Innovation Center		Model hybrydowy / inny	2013	1 000-1 300	Centrum dostarcza usługi IT end-to-end, uwzględniając zarządzanie sieciami, operacje na systemach serwerowych, utrzymywanie i monitorowanie infrastruktury IT i oprogramowania.
Capgemini Business Services		BPO	2006	1 000-1 300	Usługi z zakresu finansów i rachunkowości, operacji bankowych, wsparcia klienta, procesu zamówień oraz zarządzania zasobami ludzkimi.
Sopra Steria		IT	2007	1 000-1 300	Usługi IT związane z zarządzaniem infrastrukturą oraz rozwojem oprogramowania.
Keywords Studios		IT	2018	1 000-1 300	Świadczy usługi związane z wytwarzaniem gier, w szczególności: zapewnienie jakości, usługi lokalizacyjne, marketingu oraz wsparcia graczy.
Genpact		BPO	2021	500-1 000	Usługi w zakresie: finansów i rachunkowości, ubezpieczeń i bankowości, zakupów i zarządzania łańcuchami dostaw, obsługi klienta oraz aplikacji korporacyjnych.
Tauron Obsługa Klienta		SSC / GBS	2011	500-1 000	Świadczenie usług w zakresie: finansów i rachunkowości, wsparcia IT, usług kadrowo-płacowych oraz obsługi klienta.
Kamsoft		IT	1987	500-1 000	Dostarczanie wyspecjalizowanego oprogramowania w dziedzinie medycyny i farmacji.

Lokalizacja centrów usług biznesowych

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie	Profil działalności
Vialto Partners Poland		BPO	2022	500-1000	Organizacja świadcząca usługi podatkowe oraz zapewniająca kompleksowe usługi skupione na rozwiązywaniu problemów związanych z mobilnością transgraniczną i globalną.
Fujitsu Technology Solutions		IT	2018	500-1000	Usługi IT, w tym: rozwijanie oprogramowania oraz zarządzanie infrastrukturą IT.
Honeywell		SSC / GBS	2019	500-1000	Świadczenie usług w zakresie: wsparcia procesu sprzedaży, wsparcia klienta, wsparcia technicznego, zarządzania łańcuchem dostaw, rozwój produktu oraz usługi inżynieryjne.
HireRight		BPO	2004	500-1000	Dostarczanie usług w zakresie zbierania informacji oraz weryfikacji kandydatów w procesie rekrutacyjnym.
Sii		IT	2014	300-500	Dostarczanie usług IT (włączając rozwój oprogramowania) dla sektora bankowego, transportu kolejowego, sektora motoryzacyjnego, przemysłu i sektora automatyki i robotyki.
COIG		IT	1976	300-500	Usługi IT świadczone w zakresie przetwarzania danych, świadczenie usług na bazie własnych rozwiązań technologicznych, usługi Centrum Danych.
Euvic		IT	2004	300-500	Dostarczanie zintegrowanych usług IT w zakresie transformacji cyfrowej.
SGS Global Business Services Europe		SSC / GBS	2014	300-500	Świadczenie usług dla spółek grupy SGS, związanych z finansami i rachunkowością, zarządzania kontraktami oraz certyfikacją.
Teleperformance Polska		BPO	2014	300-500	Dostarczanie usług w zakresie wsparcia klienta.
Stats Perform		IT	2011	300-500	Dostarczanie usług z zakresu IT, w tym usługi rozwoju oprogramowania, sztucznej inteligencji oraz procesowania danych w obszarze mediów i technologii w sporcie.
Alight		BPO	2007	300-500	Świadczenie usług w zakresie obsługi kadrowo-płacowej.
EPAM		IT	2016	300-500	Świadczenie usług IT w zakresie rozwoju oprogramowania, rozwiązań chmurowych, analizy biznesowej oraz analizy danych.
TMF Group		BPO	2000	300-500	Wsparcie działalności klientów w obszarze: księgowości, zgodności podatkowej, sekretariatu korporacyjnego, płac i HR.

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie	Profil działalności
eSky.pl		Model hybrydowy / inny	2004	300-500	Świadczenie usług IT w zakresie bezpieczeństwa oraz rozwoju oprogramowania.
Accenture Advanced Technology Center		IT	2017	300-500	Świadczenie usług IT w zakresie wsparcia i rozwoju aplikacji oraz integracji systemów.
Diebold Nixdorf		IT	2011	300-500	Wytwarzanie oraz rozwój oprogramowania.
Unilever		SSC / GBS	2008	300-500	Świadczenie usług dla spółek grupy Unilever, w zakresie: finansów i rachunkowości, zamówień, logistyki, analizy danych oraz zarządzania projektami.
Rockwell Automation		SSC / GBS	2006	300-500	Świadczenie usług z zakresu finansów i rachunkowości dla spółek z grupy Rockwell Automation.
BPSC		IT	1988	300-500	Dostarczanie kompleksowych systemów planowania zasobów przedsiębiorstwa.
Armatis		BPO	2021	300-500	Dostarczanie usług w zakresie wsparcia klienta.
TÜV Rheinland		SSC / GBS	2018	100-250	Dostarczanie usług dla spółek z grupy, w zakresie: finansów i rachunkowości, zarządzania zasobami ludzkimi oraz procesem wynagrodzeń, automatyzacji procesów oraz zarządzania projektami.
Eurofins		SSC / GBS	2016	100-250	Finanse i rachunkowość, proces zamówień, raportowanie finansowe oraz kontroling, analiza danych, rekrutacja oraz usługi IT.
DAZN Media Poland		Model hybrydowy / inny	2011	100-250	Dostarczanie usług IT w zakresie rozwoju oprogramowania oraz rozwoju aplikacji w zakresie strumieniowania sportu.
Alstom Power		R&D	2021	100-250	Świadczenie usług IT w zakresie inżynierii systemów, testowania oraz zarządzania bazami danych.
Arvato BPO Finance & Accounting		BPO	2018	100-250	Świadczenie usług z zakresu finansów i rachunkowości dla klientów zewnętrznych.
Teleperformance Polska		BPO	2018	100-250	Świadczenie usług w zakresie wsparcia klienta.
Siemens EDA		SSC / GBS	2017	100-250	Świadczenie usług w zakresie finansów i rachunkowości oraz wsparcia IT.
JCommerce		IT	2005	100-250	Świadczenie usług IT dla klientów zewnętrznych.
ista Shared Services Polska		SSC / GBS	2006	100-250	Usługi związane z finansami oraz rachunkowością spółek z grupy ista. Rozwój i utrzymywanie wewnętrznych systemów IT.

Lokalizacja centrów usług biznesowych

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie	Profil działalności
Knauf IT Services		IT	2017	100-250	Świadczenie usług wsparcia IT dla spółek z grupy Knauf.
ZETO Katowice		IT	1965	100-250	Świadczenie usług IT, w tym także rozwoju oprogramowania.
Ammega Business Services		SSC / GBS	2021	100-250	Dostarczanie usług dla spółek wewnętrznych w ramach grupy, w zakresie: finansów i rachunkowości, zarządzania łańcuchem dostaw i logistyki oraz IT.
Call Center Inter Galactica		BPO	2019	100-250	Świadczenie usług w zakresie wsparcia klienta.
Scalo		IT	2004	100-250	Świadczenie usług w zakresie rozwoju oprogramowania.
ASTEK		IT	2016	100-250	Świadczenie usług IT, outsourcingu specjalistów IT oraz usług inżynieryjnych.
KLDiscovery Ontrack		Model hybrydowy / inny	2001	100-250	Świadczenie usług w zakresie rozwoju oprogramowania.
Sandvik Coromant		SSC / GBS	2020	100-250	Świadczenie usług z zakresu wsparcia sprzedaży, logistyki i procesu zakupowego dla spółek z grupy.
Barona		IT	2012	100-250	Świadczenie usług w zakresie rekrutacji.
Guardian		SSC / GBS	2017	100-250	Świadczenie usług z zakresu finansów i rachunkowości, zarządzania łańcuchem dostaw i logistyki oraz wsparcia klienta w ramach grupy.
Saint-Gobain		SSC / GBS	2008	100-250	Świadczenie usług z zakresu finansów i rachunkowości oraz IT dla klientów wewnętrznych.
ArchiDoc		BPO	2021	100-250	Świadczenie usług archiwizacji, digitalizacji oraz zarządzania dokumentami.
AEBI Schmidt Corporate Service Center		IT	2021	100-250	Centrum wspiera procesy w zakresie finansów, inżynierii oprogramowania, zarządzania danymi, zakupów strategicznych oraz koordynacji zaopatrzenia dla grupy firm Aebi Schmidt.
Hyland Software		R&D	2020	100-250	Usługi związane z badaniami i rozwojem w zakresie rozwiązań technologicznych w chmurze.
Huawei		IT	2019	100-250	Świadczenie usług IT.
STS		SSC / GBS	2018	100-250	Świadczenie usług w zakresie rozwoju aplikacji.
Sapiens International Corporation		IT	2016	100-250	Tworzenie oprogramowania dla branży ubezpieczeniowej i sektora usług finansowych.
Oracle		IT	2012	100-250	Świadczenie usług IT.

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie	Profil działalności
Simio		BPO	2012	100-250	Świadczenie usług w zakresie marketingu oraz wsparcia klienta.
Hemmersbach Central Support		IT	2010	100-250	Świadczenie usług IT.
Soflab Technology		IT	2008	100-250	Świadczenie usług IT w zakresie testowania, Business Intelligence oraz automatyzacji procesów.
Kotrak		IT	1990	100-250	Świadczenie usług IT, w tym także usług rozwoju oprogramowania oraz wdrożenia i integracji systemów klasy ERP.

Tabela przedstawia dane dot. centrów zatrudniających co najmniej 100 osób w Katowicach na koniec I kw. 2023 r. Zakres zatrudnienia odnosi się tylko do działalności w Katowicach (nie w całej Polsce).

Źródło: Opracowanie ABSL na podstawie bazy danych ABSL i innych źródeł, w tym stron internetowych

TABELA 5.2

PRZYKŁADY CENTRÓW DZIAŁAJĄCYCH W GZM, POZA KATOWICAMI

Nazwa centrum	Kraj centrali	Typ centrum	Rok założenia	Zatrudnienie
ista		SSC / GBS	2006	500-1000
Future Processing		IT	2000	500-1000
ArcelorMittal Business Center of Excellence Poland (BCOE)		SSC / GBS	2008	500-1000
ArchiDoc		BPO	1994	300-500
SAP Hybris		R&D	2007	300-500
WASKO		IT	1988	100-200
SoftServe		IT	2017	100-200
Boldare		IT	2004	100-200
Vattenfall IT Services Poland		SSC / GBS	2011	100-200
Stellantis		SSC / GBS	2007	100-200
Tenneco		R&D	2001	100-200

Tabela przedstawia dane dot. centrów zatrudniających co najmniej 100 osób w metropolii GZM poza Katowicami, na koniec I kw. 2023 r. Zakres zatrudnienia odnosi się wyłącznie do działalności w rejonie GZM, poza Katowicami.

Źródło: Opracowanie ABSL na podstawie bazy danych ABSL i innych źródeł, w tym stron internetowych

6 INWESTORZY O SOBIE

Zdjęcie: Urząd Miasta Katowice

Aebi Schmidt to lider w dziedzinie inteligentnych rozwiązań dla infrastruktury drogowej, lotniskowej i kolejowej, a także dla branży rolniczej. Historycznie wywodzi się ze Szwajcarii i działa na rynku już od 140 lat. Aebi Schmidt to od 2021 r. także zlokalizowane w Katowicach Centrum Usług Korporacyjnych, będące kluczowym elementem wsparcia dla grupy firm Aebi Schmidt. W szczególności wspiera procesy w zakresie finansów, inżynierii oprogramowania, zarządzania danymi, zakupów strategicznych oraz koordynacji zaopatrzenia. Siedziba CSC mieści się w wizytówkowym już dla Katowic budynku .KTW, położonym w samym centrum aglomeracji.

Wojciech Puch,
Head of Corporate Service Center

Corporate Service Center grupy Aebi Schmidt to obecnie zespół 60 wykwalifikowanych specjalistów. Aebi Schmidt CSC to nie tylko centrum usług, ale przede wszystkim struktura, z którą nasi pracownicy chcą się identyfikować. Zależy nam, by czuli się w miejscu pracy naprawdę dobrze. Pracujemy obecnie w modelu hybrydowym, jednak większość czasu pracujemy z biura, co daje od początku powstania centrum niesamowite efekty synergii. Jako doświadczony manager doskonale wiem z czym borykają się większe i mniejsze korporacje, dlatego konsekwentnie staramy się tym dokładnie wyzwaniom zaradzić, a wręcz wychodzić im naprzeciw. Organizację budujemy na wzajemnym zaufaniu, transparentności i dobrej atmosferze. Odzwierciedlenie tego, jacy jesteśmy w Katowicach można zobaczyć w naszych mediach społecznościowych. Dlatego często spotykamy się z opinią, że jesteśmy grupą kolorowych i ciekawych osobowości, z którymi po prostu bardzo dobrze się pracuje – i dokładnie tacy chcemy pozostać.

Wybraliśmy Katowice z uwagi na wiele wzajemnie przenikających się czynników. Urząd Miasta Katowice znakomicie radzi sobie ze wsparciem nowych inicjatyw biznesowych, co zdecydowanie ma wpływ przy budowie start-upu. Katowice przede wszystkim mocno się zmieniły na przestrzeni ostatnich 15 lat i ta zmiana ma charakter unikatowy: tętnią życiem, będąc miastem studenckim, biznesowym i kulturalnym. Zarówno dla doświadczonych specjalistów, jak i dla młodych ludzi rozpoczynających swoją drogę zawodową jest to dowód na to, że mają w naszym regionie bardzo dobre perspektywy zawodowe. Konsekwentnie się rozwijamy.

W 2021 r. Grupa AMMEGA wybrała Katowice jako lokalizację dla Globalnego Centrum Usług Biznesowych, AMMEGA Business Services, będącego jedną z kluczowych inicjatyw rozwoju firmy. AMMEGA jest innowacyjną organizacją, zaangażowaną w realizację swojej misji i wizji, która chce być lokalnym partnerem pierwszego wyboru w zakresie pasów i taśm transportowych, produkowanych i dostarczanych w zrównoważony sposób.

Marcin Nowak,

Managing Director at AMMEGA Business Services

AMMEGA zdecydowała się na budowę kompleksowego centrum wsparcia, obsługującego procesy „end-to-end”, dla takich kluczowych obszarów biznesowych jak: finanse, prokurment i zarządzanie łańcuchem dostaw, IT, technologie cyfrowe, HR, komunikacja, marketing, obsługa prawna, zrównoważony rozwój, prognozowanie i ewaluacja danych produkcyjnych, zarządzanie wybranymi operacjami produkcyjnymi, tworząc wiele globalnych funkcji i zespołów bezpośrednio zarządzających procesami w Europie i na świecie.

Konsekwentna realizacja ambitnych planów rozwojowych jest ukierunkowana na współpracę z najlepszymi specjalistami i zespołami, w połączeniu z budowaniem marki rozpoznawalnej i atrakcyjnej dla pracowników. AMMEGA Business Services, po kilku miesiącach działalności w 2021 r. osiągnęła

zatrudnienie na poziomie 50 pracowników, podwajając je w kolejnym roku, a zakładając utworzenie zespołu ponad 200 pracowników w trzecim roku rozwoju organizacji. Z sukcesem realizujemy proces wzmacniania i harmonizowania wsparcia dla strategicznych obszarów AMMEGA, aby dostarczać efektywne, zintegrowane procesy na światowym poziomie, dążąc do stworzenia centrum kompetencyjnego dla całej Grupy. Niewątpliwym znaczeniem w osiągnięciu celów biznesowych był również wybór lokalizacji biura w samym centrum tętniącej życiem metropolii, decydując się na długofalowy rozwój w wybranej lokalizacji. Plany rozwojowe Globalnego Centrum Usług Biznesowych Ammega, po ponad dwóch latach obecności w Katowicach, obejmują dalsze wzmocnienie silnej pozycji rynkowej oraz długoterminowe perspektywy.

GlobalLogic®

GlobalLogic, lider w dziedzinie inżynierii cyfrowej, wspiera marki z całego świata w projektowaniu i tworzeniu innowacyjnych produktów i platform. Jako część grupy kapitałowej Hitachi Group Company, angażuje się w budowanie zrównoważonego społeczeństwa o wyższej jakości życia poprzez innowacje oparte na danych i technologii. Organizacja jest obecna na globalnym rynku z ośrodkami inżynieryjnymi i projektowymi na całym świecie, w tym dziewięcioma biurami w Polsce, co pozwala jej oferować specjalistyczną wiedzę i zaawansowane rozwiązania klientom z różnych branż.

Marcin Szydełko,

Director of Engineering & Site Lead w GlobalLogic Katowice

Otwarcie biura w Katowicach pod koniec 2022 roku było kolejnym etapem szybkiego rozwoju GlobalLogic w Polsce. Wybraliśmy miasto cieszące się dużą renomą jako centrum kompetencji w obszarze IT i dysponujące wieloma wysoce wykwalifikowanymi specjalistami, by z powodzeniem odpowiadać na potrzeby największych firm z sektora automotive, medycznego, finansowego czy też przemysłowego. W krótkim czasie udało się nam stworzyć utalentowany zespół inżynierów, którzy pracują dziś nad rozwiązaniami zmieniającymi sposób działania organizacji z tych branż – wpływającymi na doświadczenia ich klientów. Projektowane technologie przekładają się na większe bezpieczeństwo i wygodę pacjentów, kierowców czy szeroko rozumianych użytkowników różnych systemów.

Działając w Katowicach, skupiamy się na obszarze "learning & development". Poprzez organizowane akademie tematyczne, funkcjonujące laboratoria technologiczne i bliską współpracę z uczelniami, staramy się oferować studentom, absolwentom, osobom myślącym o przebranżowieniu

i doświadczonym inżynierom liczne możliwości zdobywania nowych umiejętności i poszerzania tych już posiadanych. Przykładem takich działań są organizowane wspólnie z Politechniką Śląską studia podyplomowe "Oprogramowanie w Automotive dla współczesnej mobilności – cyfryzacja w Automotive", których program został zaprojektowany tak, by przygotować inżynierów oprogramowania do pracy w ewoluującym przemyśle motoryzacyjnym.

Wiemy również, jak duże znaczenie dla zrównoważonego rozwoju miast mają dzisiaj firmy z sektora IT, dlatego angażujemy się i chcemy nieustannie dawać coś od siebie dla regionu i lokalnej społeczności. W tym zawierają się nowe perspektywy dla ludzi, którzy chcą rozwijać swoją karierę w branży oraz rozwiązania, które mogą przyczyniać się do dobrostanu mieszkańców, jak też wszelkie aktywności przyciągające do Katowic z inwestycjami największych przedstawicieli różnych branż.

Grupa Vaillant to renomowana firma rodzinna z długą historią sięgającą 1874 roku. Specjalizuje się w branży techniki grzewczej i klimatyzacyjnej, oferując kompleksowe rozwiązania w zakresie ogrzewania, chłodzenia i produkcji ciepłej wody użytkowej. Jako wiodący dostawca przyjaznych dla środowiska pomp ciepła i wysokowydajnych technologii gazowych, firma jest obecna na całym świecie dzięki zakładom produkcyjnym, oddziałom oraz centrom badawczo-rozwojowym w wielu krajach europejskich, a także w Chinach. Dążąc do innowacyjności i zrównoważonego rozwoju, Grupa Vaillant aktywnie rozwija energooszczędne technologie i rozwiązania oparte na energii odnawialnej, dbając o minimalizację wpływu na środowisko.

Michał Mateja,

Managing Director Vaillant Business Services Poland Sp. z o.o.

Szukając odpowiedniej lokalizacji dla naszego IT & Data Site'u zależało nam na prężnie rozwijającym się środowisku, dlatego postawiliśmy na Katowice, które oferują zarówno przedsiębiorcom, jak i pracownikom wiele możliwości.

Dzięki dynamicznemu rozwojowi Vaillant Group Business Services Poland, zaledwie kilka miesięcy później postanowiliśmy otworzyć w Katowicach stanowiska badawczo-rozwojowe, które stanowią kluczowy element strategii rozwoju firmy Vaillant. Dzięki ekspertom w dziedzinie badań i rozwoju będziemy mogli jeszcze skuteczniej realizować innowacyjne projekty i umacniać pozycję lidera na rynku.

Obecnie nasz zespół składa się ze 100 specjalistów, których grono planujemy poszerzyć o kolejnych 130 ekspertów IT.

Zdjęcie: Shutterstock

7 RYNEK PRACY

RYCINA 7.1

PODSTAWOWE INFORMACJE DEMOGRAFICZNE NA TEMAT KATOWIC I GZM

	KATOWICE	METROPOLIA
 Ludność	280 190	2 142 838
 Ludność w wieku produkcyjnym	171 080	1 303 548
 Ludność mobilna w wieku produkcyjnym*	102 137	744 789

* Kategoria dotyczy osób pomiędzy 18 a 44 rokiem życia, zdolnych do podjęcia pracy w ramach innego stanowiska lub lokalizacji lub do przekwalifikowania się.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (dane na 31 grudnia 2022 r.)

RYCINA 7.2

LICZBA STUDENTÓW, ABSOLWENTÓW ORAZ UNIWERSYTETÓW W KATOWICACH I GZM

	KATOWICE	METROPOLIA
 Liczba studentów	50 848	90 725
 Liczba absolwentów	12 549	22 707
 Uczelnie wyższe	12	19

Źródło: Opracowanie ABSL na podstawie danych otrzymanych z Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego

RYCINA 7.3

LICZBA STUDENTÓW, ABSOLWENTÓW ORAZ UNIWERSYTETÓW W KATOWICACH I GZM

	KATOWICE	METROPOLIA
 Biznes i administracja	4 725	15 493
 Językowe*	4 240	9 777
 Technologie teleinformatyczne (ICT)	3 066	8 405
 Inżynieryjno-techniczne	613	6 962

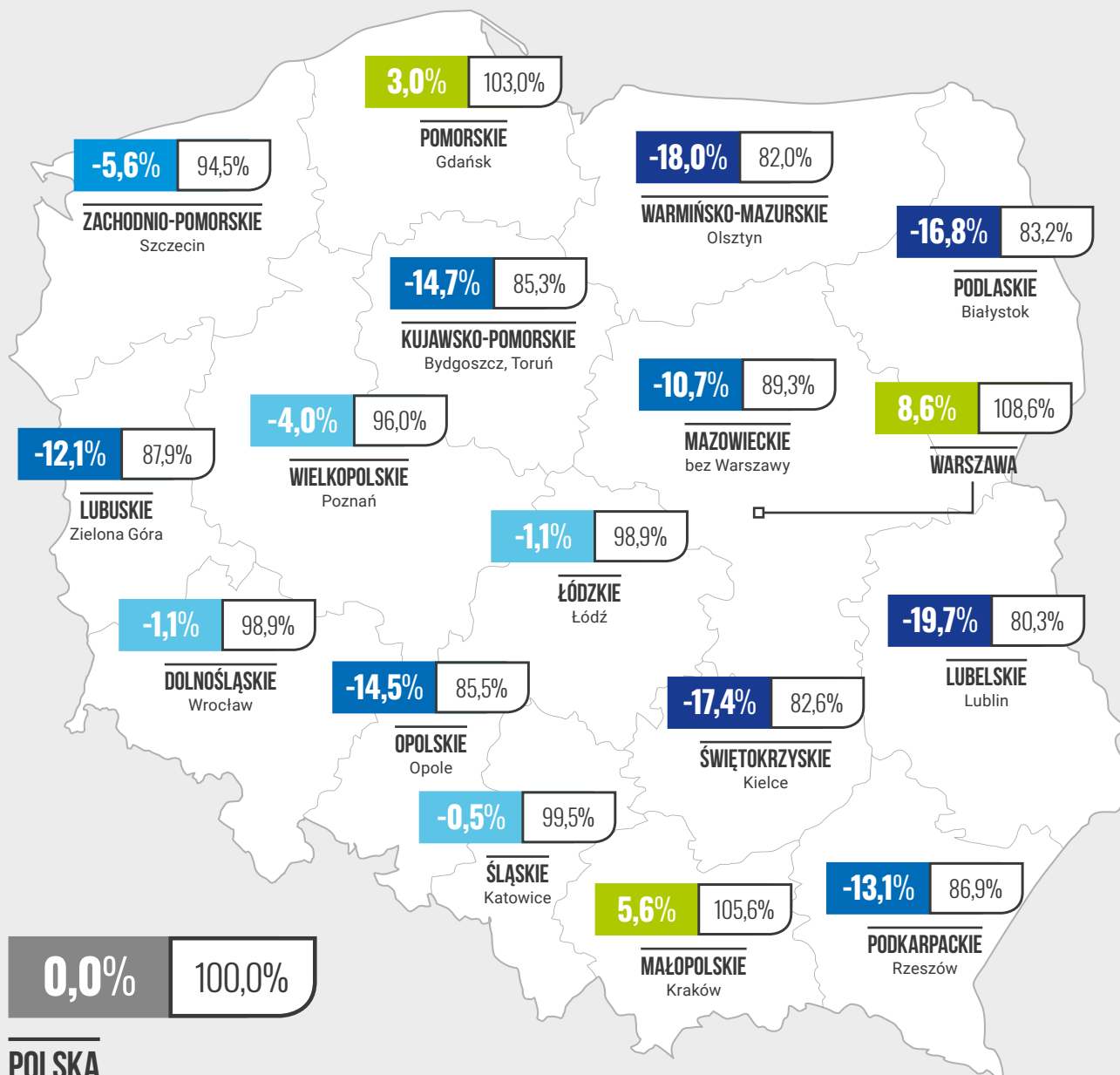
* Studia filologiczne: angielskie, arabskie, białoruskie, chińskie, niemieckie, francuskie, hiszpańskie, włoskie, rosyjskie.

Źródło: Opracowanie ABSL na podstawie danych otrzymanych z Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego

RYCINA 7.4**RÓŻNICE REGIONALNE PŁACY ZASADNICZEJ W POLSCE**

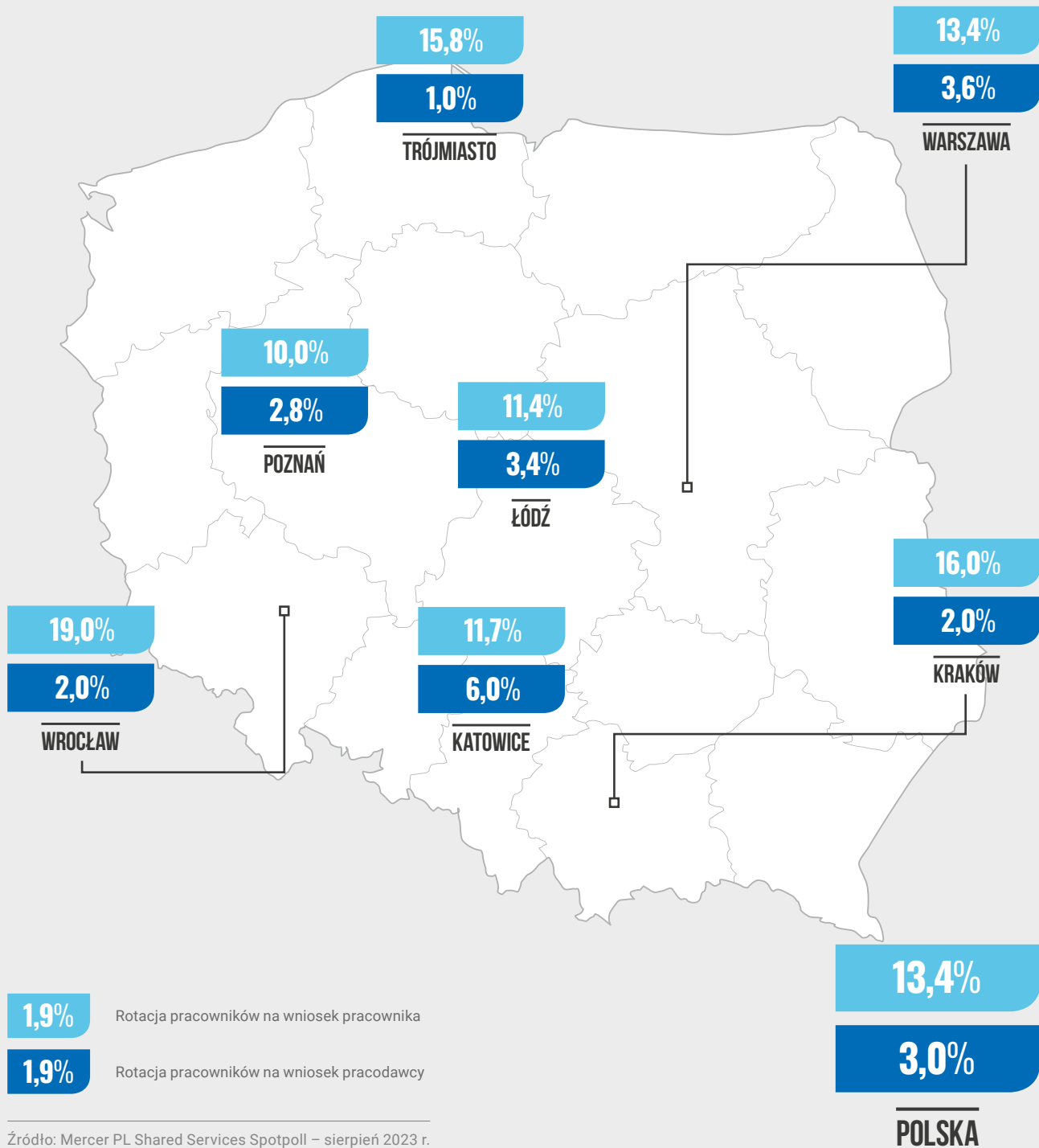
Porównanie rocznych płac zasadniczych w regionach w Polsce, gdzie średnia ogólnopolska równa jest 100%.
Tabela przygotowana została w oparciu o rzeczywiste wynagrodzenia pracowników w Polsce w 2022 r.

Poziomy wynagrodzeń w Polsce są zróżnicowane,
a największych płac można spodziewać się w Warszawie.

RYCINA 7.5

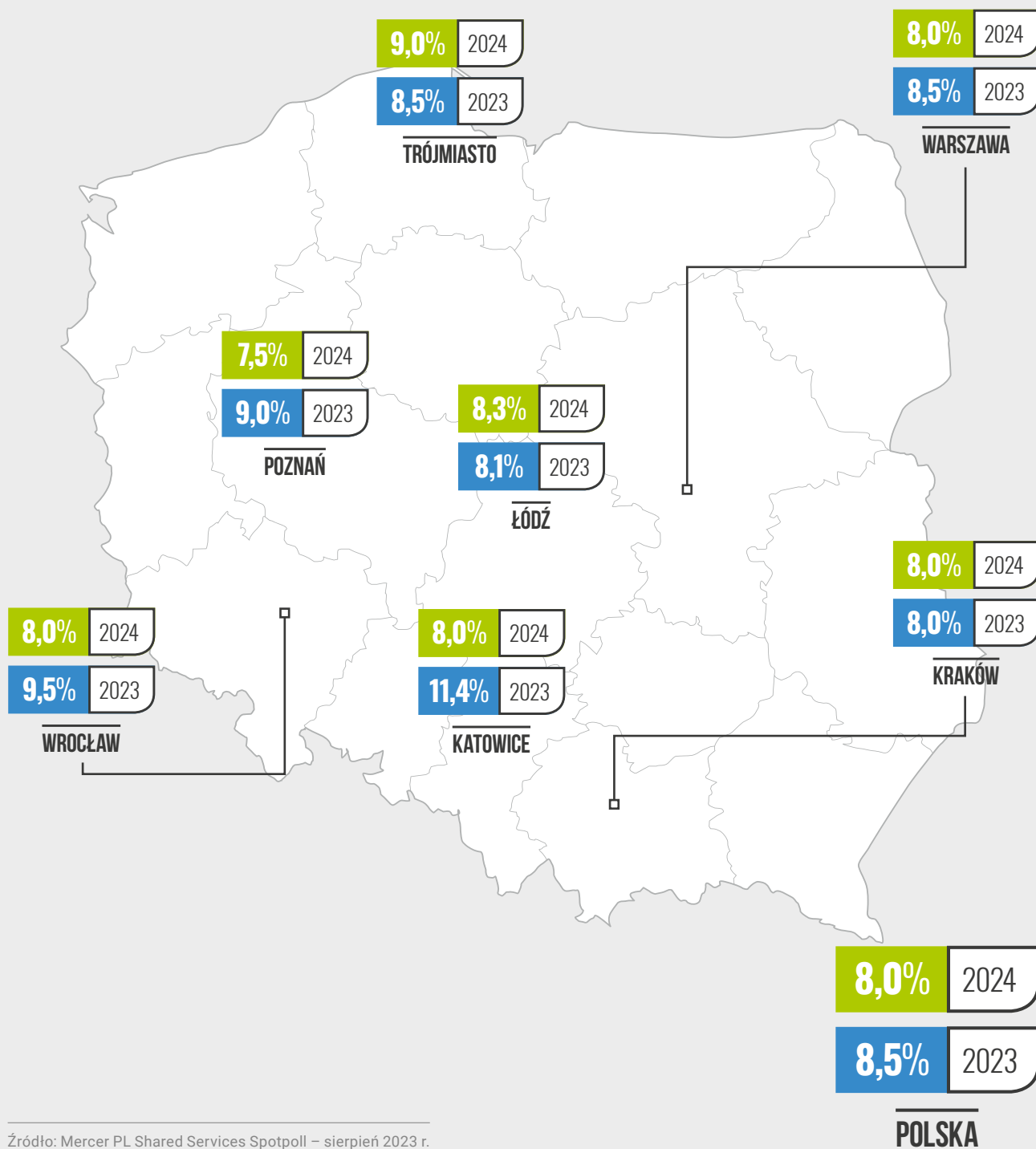
ROTACJA PRACOWNIKÓW W SEKTORZE BPO / SSC / IT / R&D W POLSCE W OKRESIE
LIPIEC 2022 R. – CZERWIEC 2023 R. (MEDIANA)

Źródło: Mercer PL Shared Services Spotpoll – sierpień 2023 r.

RYCINA 7.6

PODWYŻKI PŁACOWE W SEKTORZE BPO/SSC/IT/R&D W POLSCE BUDŻETOWANE NA 2023 R.
I PRZEWIDYWANE NA 2024 R. (MEDIANA)

Źródło: Mercer PL Shared Services Spotpoll – sierpień 2023 r.

W ostatnich latach Katowice i GZM, zatrudniające prawie 32 000 pracowników w ponad 130 centrach usług biznesowych, udowodniły swoją pozycję znaczącego gracza na rynku talentów w sektorze.

Jednym z czynników przyczyniających się do rozwoju BSS jest wykwalifikowana i wielojęzyczna siła robocza. Każdego roku na rynek pracy wchodzi wielu absolwentów kierunków związanych z BSS, takich jak finanse, informatyka i administracja biznesowa, co pomaga pracodawcom w korzystaniu z tej puli talentów.

Ponadto mieszkańcy miasta często posiadają duże umiejętności językowe. Znajomość języka angielskiego jest powszechna wśród pracowników, a wielu pracowników biegle włada innymi językami europejskimi, w tym niemieckim, francuskim i hiszpańskim.

Rynek talentów BSS w Katowicach cieszy się dużym zainteresowaniem również ze względu na umiejętności IT, które są dostępne w regionie.

Prężnie rozwijający się sektor IT, kładący nacisk na rozwój oprogramowania, cyberbezpieczeństwo, analizę danych i sztuczną inteligencję, uzupełnia strategiczne położenie miasta, wielojęzyczną siłę roboczą i wspiera środowisko biznesowe.

TABELA 7.1

MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO (W PLN) W CENTRACH BPO, SSC / GBS, IT, R&D DLA OSÓB ZNAJĄCYCH JĘZYK ANGIELSKI

Banking		
	Min.	Maks.
AML/KYC junior analyst (do 1 roku doświadczenia)	5 500	6 600
AML/KYC analyst (1-3 lat doświadczenia)	6 600	8 000
AML/KYC senior analyst (3-5 lat doświadczenia)	8 000	11 000
team leader (zespół 5-15 osób)	11 000	14 500
manager (zespół ponad 50 osób)	16 500	22 000
Customer Service		
	Min.	Maks.
junior specialist (bez doświadczenia)	4 700	5 300
specialist (ponad rok doświadczenia)	5 000	6 600
HR		
	Min.	Maks.
HR administrator (1-3 lat doświadczenia)	5 500	6 600
payroll specialist (1-3 lat doświadczenia)	6 100	8 300
Procurement		
	Min.	Maks.
junior specialist (do 1 roku doświadczenia)	4 700	6 100
specialist (1-3 lat doświadczenia)	6 100	7 700
team leader (zespół 5-15 osób)	9 900	15 400
Supply Chain		
	Min.	Maks.
junior specialist (do 1 roku doświadczenia)	5 000	6 100
specialist (1-3 lat doświadczenia)	6 100	8 300
Finance & Accounting		
	Min.	Maks.
AP specialist (1-3 lat doświadczenia)	5 500	6 600
AR specialist (1-3 lat doświadczenia)	5 500	7 700
GL specialist (1-3 lat doświadczenia)	7 700	9 400
AP/AR team leader (zespół 5-15 osób)	9 900	14 300
GL team leader (zespół 5-15 osób)	11 000	15 400
AP/AR manager (zespół ponad 50 osób)	14 300	22 000
GL manager (zespół ponad 50 osób)	16 500	33 000
financial analyst (1-3 lat doświadczenia)	7 700	9 900
master data specialist (1-3 lat doświadczenia)	5 500	7 700

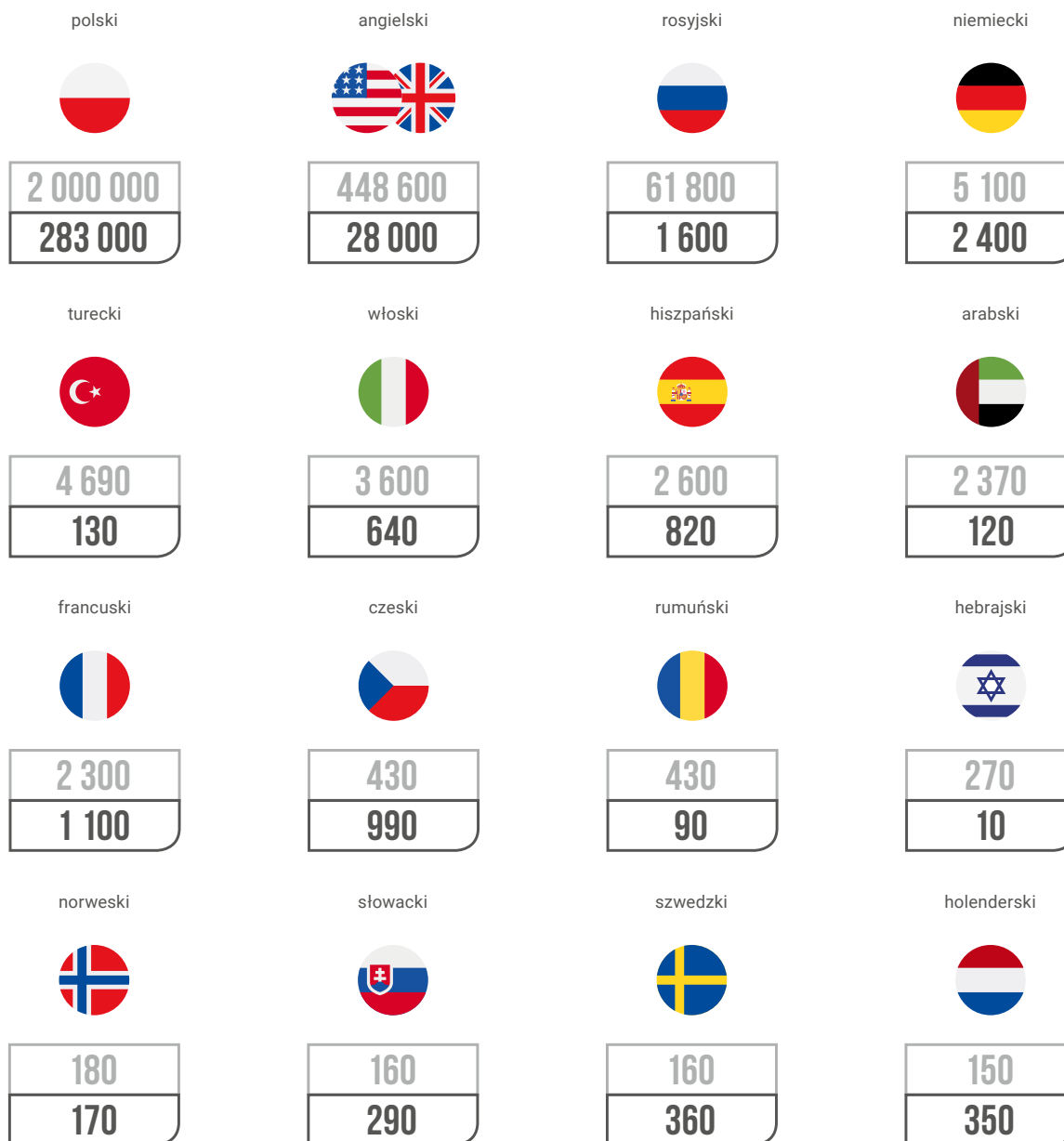
IT	Min.	Maks.
application architect	19 000	27 000
business analyst	12 000	16 000
system analyst	16 000	23 000
junior java developer	8 000	10 000
developer java	11 000	20 000
senior java developer	20 000	26 000
junior .net developer	7 000	10 000
developer .net	10 000	19 000
senior .net developer	18 000	26 000
junior frontend developer	7 000	10 000
developer frontend	10 000	17 000
senior frontend developer	16 000	26 000
junior QA manual	5 000	9 000
QA manual	9 000	12 000
senior QA manual	14 000	17 000
junior QA automated	7 000	12 000
QA automated	13 000	18 000
senior QA automated	18 000	24 000
SAP SD consultant	15 000	27 000
SAP MM consultant	15 000	27 000
SAP FI/CO consultant	16 000	28 000
SAP PP/QM consultant	18 000	28 000
SAP project manager	17 000	25 000
project manager	14 000	22 000
CIO/CTO	22 000	35 000
data center director	22 000	30 000
chief information security officer	27 000	35 000
information security architect	27 000	35 000
security engineer	15 000	25 000
security manager	21 000	30 000
IT admin linux	10 000	17 000
network admin	11 000	17 000
network architect	18 000	24 000

	Min.	Maks.
cloud architect	22 000	31 000
cloud developer	22 000	27 000
junior PHP developer	6 000	10 000
PHP developer	11 000	15 000
senior PHP developer	16 000	21 000
DevOps engineer	16 000	25 000
Senior DevOps engineer	25 000	31 000
BI consultant	13 000	18 000
BI analyst	13 000	17 000
administrator windows	10 000	18 000
Help Desk (I line support)	5 500	9 000
Help Desk (II line support)	8 000	12 000
Help Desk (III line support)	11 000	15 000
product owner	17 000	24 000
scrum master	12 000	20 000
fullstack dev	19 000	29 000
mobile developer (ios/ android)	13 000	27 000
UX/UI	8 000	16 000
junior python developer	9 000	13 000
python developer	12 000	18 000
senior python developer	18 000	26 000
junior C# developer	7 000	12 000
C# developer	11 000	18 000
senior C# developer	18 000	26 000
junior C/ C++ developer	7 000	12 000
C/ C++ developer	12 000	18 000
senior C/ C++ developer	19 000	29 000
embedded software engineer	12 000	26 000
data engineer	15 000	27 000
data architect	25 000	33 000
data analyst	12 000	21 000

Źródło: dane Randstad i Randstad Sourceright

RYCINA 7.7

POPULACJA DOROSŁYCH W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH – UŻYTKOWNICY JĘZYKA CODZIENNEGO (W PROMIENIU 40 KM OD KATOWIC) ORAZ PROFESJONALNI UŻYTKOWNICY SIECI ZE ZNAJOMOŚCIĄ JĘZYKA (W PROMIENIU 40 KM OD KATOWIC)

1 000

Użytkownicy języka codziennego
(w promieniu 40 km)

1 000

Profesjonalni użytkownicy sieci ze znajomością języka
(w promieniu 40 km)

Zdjęcie: Global Office Park – Cavatina Group S.A.

8 RYNEK BIUROWY

RYCINA 8.1

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE RYNKU BIUROWEGO III KW. 2023 R.

Prognoza na 12 miesięcy

750 000 m²

Istniejąca powierzchnia

22,5%

Stopa pustostanów

26 700 m²

Nowo oddana powierzchnia

50 000 m²

Popyt

22 000 m²

Podaż powierzchni flex

80 000 m²

Powierzchnia w budowie

13,00-16,95 EURCzynsze wywoławcze dla najlepszych budynków (EUR / m² / miesiąc)

Dostępność nowoczesnej powierzchni biurowej to jeden z istotniejszych czynników przyciągających nowych inwestorów i przedsiębiorców w danym mieście. Generując miejsca pracy może również przyczynić się do rozwoju lokalnych społeczności. W ciągu ostatnich kilku lat Katowice stały się ważnym ośrodkiem nowoczesnych usług dla biznesu i cały czas umacniają swoją pozycję w tym sektorze. Sytuacja na katowickim rynku biurowym jest bardzo dynamiczna ze względu na wysoką aktywność deweloperską i rosnący współczynnik pustostanów.

Podaż na rynku katowickim jest poddana cyklicznym zmianom. Zazwyczaj po okresie intensywnej działalności deweloperzy ograniczają aktywność, aby umożliwić absorpcję dostępnej nowo wybudowanej powierzchni biurowej. W minionych latach deweloperzy przyspieszyli z budową nowych projektów w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie najemców oraz wzrost zainteresowania inwestorów coraz bardziej rozpoznawalnym rynkiem katowickim. Od początku 2022 r. istniejąca nowoczesna powierzchnia biurowa wzrosła o prawie 25%. Obecnie – w październiku 2023 r. – zasoby biurowe Katowic szacowane są na 750 tys. m² plasując ten rynek na czwartym miejscu wśród 8 głównych rynków regionalnych (z pominięciem Warszawy).

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2023 r. oddano do użytku tylko biurowiec Craft (26,7 tys. m²) wybudowany przez Ghelamco, znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie centrum handlowego Silesia City Center. Istniejące budynki biurowe są skupione wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem ul. Chorzowskiej oraz al. Korfantego, al. Murckowskiej, al. Górnośląskiej i al. Roździeńskiego. Panorama miasta bardzo

się zmienił po oddaniu do użytku wieżowców w ostatnich latach. Na początku IV kw. 2023 r. w budowie z terminem realizacji na lata 2023-2025 znajdowało się ok. 80 tys. m².

Popyt odnotowany na rynku katowickim w pierwszych trzech kwartałach 2023 r. wyniósł niespełna 50 tys. m², co stanowi wynik porównywalny do analogicznego okresu w 2022 r. Nowe umowy zdominowały wolumen najmu. Wśród największych podpisanych umów są nowa umowa Concentrix debiutującego z biurem w Katowicach w budynku Global Office Park A2 (5,2 tys. m²) oraz umowa przednajmu międzynarodowego banku (4,1 tys. m²) w budowanym przez Cavatinę kompleksie Grundmanna Office Park.

Podaż elastycznej powierzchni biurowej w Katowicach dynamicznie rośnie. Na początku 2023 r. odnotowano wzrost o 25% do poziomu 22 tys. m². Wśród operatorów na katowickim rynku można wymienić Cluster Offices w Starym Dworcu, czy City Space w Face2Face oraz Loftmill w .KTW II.

Współczynnik pustostanów na koniec III kw. 2023 r. wynosił 22,5% i odnotował wzrost o 4,5 p.p. w porównaniu do końca 2022 r. Na rynku dostępne jest do wynajmu ponad 170 tys. m² dostępnej powierzchni. Wzrost współczynnika pustostanów jest wynikiem ograniczonej liczby najemców na lokalnym rynku oraz wysokiego wolumenu nowej podaży oddanej do użytku w ostatnich latach.

Stawki najmu w najlepszych budynkach w mieście wahają się od 13,00 do 16,95 EUR / m² / miesiąc w strefach centralnych oraz od EUR 10,00 do 12,50 m² / miesiąc w strefach pozacentralnych.

Zdjęcie: T. Smogółski, SkyVision PL

9 DETERMINANTY ATRAKCYJNOŚCI LOKALIZACYJNEJ

Atrakcyjność inwestycyjną można badać z różnych perspektyw. Na ocenę konkretnej lokalizacji, obok charakteru działalności prowadzonej przez centrum usług wspólnych i struktury decyzyjnej podmiotu wpływają indywidualne preferencje inwestora. Należy zatem skonfrontować potencjalną i faktyczną atrakcyjność (mierzoną skalą bieżącej działalności lub dynamiką nowych inwestycji) każdej lokalizacji. Analizy atrakcyjności inwestycyjnej to swego rodzaju konkurs piękności, lustro, w którym każdy może i chce się przejrzeć i porównać swoją pozycję z konkurencją. Analizy stanowią część szerszej dyskusji na temat konkurencyjności i konkurowania jako takiego. Miasta konkurują o inwestorów; z kolei ich działalność przyczynia się do konkurencyjności tych miast. O lokalizacji centrów decyduje kilka subiektywnych i obiektywnych czynników. Przegląd literatury, zarówno w warstwie teoretycznej, jak i (przede wszystkim) empirycznej, a także opinie ekspertów, pozwalają nam zidentyfikować następujące elementy:

- » centra wiodących usług biznesowych charakteryzują się wyższym poziomem przestrzenności niż inne usługi biznesowe,
- » preferencję mają lokalizacje miejskie, zwłaszcza w dużych miastach, zgodnie z systemem hierarchicznym, zwłaszcza stolice (Deza & López, 2014),
- » miasta są również preferowane ze względu na zewnętrzne korzyści z urbanizacji, w tym wynikające z tzw. kolokacji (inwestorzy lokują swoje zakłady w bezpośrednim sąsiedztwie) (Muller & Doloreux, 2009),
- » firmy korzystają z „przewagi płynącej z monitorowania”, będąc blisko konkurentów, obserwując ich i przekazując wiedzę przez bezpośrednie interakcje (sąsiedztwo siedzib innych korporacji),
- » dostępność zróżnicowanego i głębokiego rynku usług to wymóg konieczny, umożliwiający szybsze i tańsze dotarcie do potrzebnych specjalistów (Davis & Henderson, 2008),

- » przeniesienie kluczowego ośrodka danej korporacji do mniejszego ośrodka miejskiego jest mało prawdopodobne; staje się bardziej prawdopodobne w przypadku podmiotu optymalizującego koszty zatrudnienia, zwłaszcza realizującego proste procesy biznesowe,
- » ogromne znaczenie ma możliwość wynajmu powierzchni biurowej o odpowiednim standardzie,
- » centra preferują lokalizacje, które pozwalają im czerpać korzyści z urbanizacji, w tym z bogatego zaplecza restauracji i życia nocnego. Prestiż lokalizacji buduje reputację ośrodka, znaczącą rolę odgrywa również ogólny wizerunek danej dzielnicy (Yamamura & Goto, 2018),
- » kluczowe znaczenie mają koszty wynagrodzeń, dostępność puli pracowników z wyższym wykształceniem oraz stawki podatku od osób prawnych (Falk, 2012),
- » działa efekt bliskości geograficznej; zgodnie z prawem grawitacji preferowane są lokalizacje w pobliżu granicy z krajem, z którego pochodzą wiodący inwestorzy. Istotną rolę odgrywa nie tylko bliskość geograficzna lub bezpośrednie sąsiedztwo, ale także wspólnota kulturowa, prawna, instytucjonalna i językowa,
- » ogólny potencjał wiedzy reprezentowany przez pulę talentów regionu (zasoby kapitału ludzkiego) ma ogromne znaczenie dla lokalizacji i predestynuje silne ośrodki akademickie,
- » bliskość dużego portu lotniczego, węzła o znaczeniu międzynarodowym, z gęstą siecią połączeń lotniczych, w tym połączeń transkontynentalnych z głównymi globalnymi węzłami lotniczymi, ma ogromne znaczenie przy wyborze lokalizacji (Vives & Strauss-Kahn, 2009),
- » efekt aglomeracji (Kumar, 2001) wzmacnia efekt imitacji.

10 POZYCJA KATOWIC I GZM W RANKINGU ATRAKCYJNOŚCI LOKALIZACYJNEJ ABSL

Zdjęcie: Kamil Kalkowski / Urząd Miasta Katowice

Pozycja Katowic i GZM w rankingu atrakcyjności lokalizacyjnej ABSL

Część corocznego badania ABSL poświęcona jest ocenie czynników wpływających na atrakcyjność prowadzenia działalności biznesowej w poszczególnych lokalizacjach w Polsce. Jest to ocena subiektywna, dokonywana przez menedżerów firm biorących udział w badaniu.

W przypadku firm prowadzących w Polsce więcej niż jeden ośrodek, ocenie poddano trzy ośrodki, zatrudniające największą liczbę osób. Uzyskaliśmy odpowiedzi od respondentów z 18 polskich miast. Podobnie jak w poprzednich latach, mając na uwadze konieczność przeanalizowania wystarczająco dużej liczby odpowiedzi, zbadaliśmy siedem miast, z których uzyskaliśmy odpowiednią liczbę obserwacji umożliwiających przeprowadzenie analizy: Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań, Trójmiasto, Katowice i GZM oraz Łódź. W rezultacie otrzymaliśmy 203 odpowiedzi dotyczące tych miast. Do przeprowadzenia kompleksowej oceny atrakcyjności lokalizacyjnej zastosowaliśmy skalę Likerta. Odpowiedzi udzielane przez respondentów przyjmowały wartości zgodnie ze skalą Likerta:

.....
+2 bardzo zadowoleni,
.....

+1 zadowoleni,
.....

0 ocena neutralna,
.....

-1 niezadowoleni,
.....

-2 bardzo niezadowoleni.
.....

Całkowita zmienność ocen przyjęła wartości od -2 do +2. Wartości indeksu dla poszczególnych lokalizacji zostały obliczone przy użyciu średniej arytmetycznej, przypisując równą wagę do oceny każdego menedżera. W związku z tym, aby nie faworyzować menedżerów największych podmiotów, nie zastosowano wagi wielkości zatrudnienia.

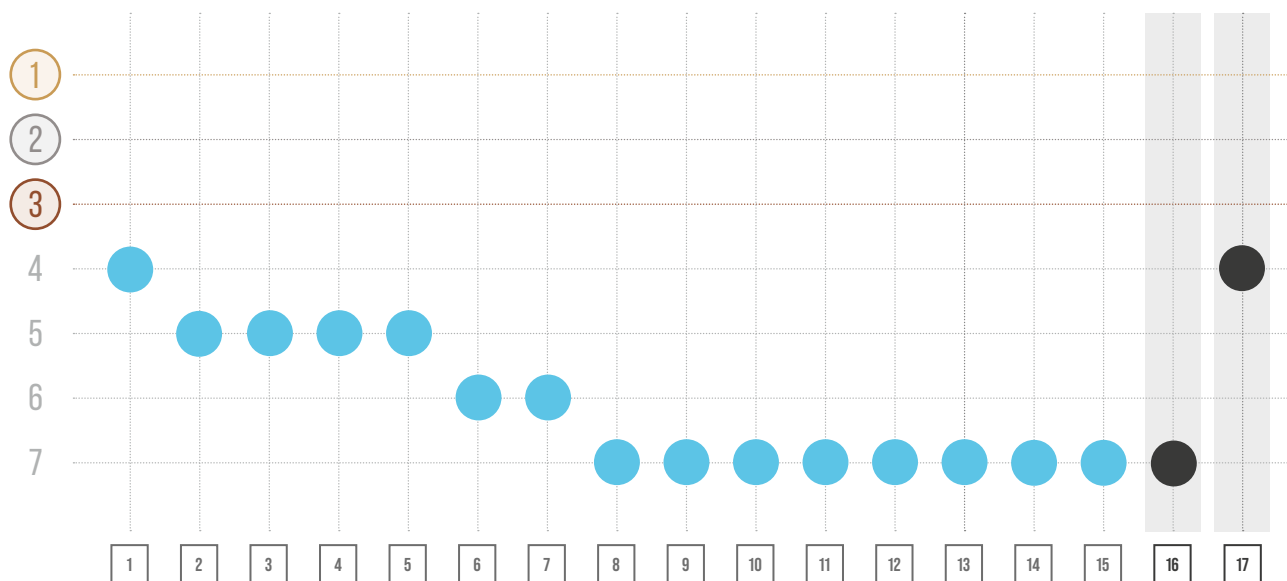
W rankingu ABSL 2023, w jednej z ocenianych kategorii, Katowice i GZM zajęły czwartą pozycję (koszt wynajmu powierzchni biurowej). W przypadku czterech kategorii (dostępność lotniska, dostępność drogowa, współpraca z lokalnym biurem obsługi inwestora oraz jakość lokalnych uczelni) Katowice i GZM zajęły 5. miejsce.

Jak wskazują respondenci badania, w 2023 r. w subiektywnym rankingu ABSL Katowice i GZM zajmą 4. miejsce w kategorii „ogólna ocena lokalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej”. Pozycja w rankingu miast odzwierciedla opinię menedżerów.

Subiektywny ranking obejmuje dodatkową ocenę ogólną. Został on opracowany przez ABSL i uśrednia wyniki poszczególnych lokalizacji we wszystkich kategoriach oceny, z wyjątkiem „ogólnej pozycji w subiektywnym rankingu menedżerów”. To alternatywne podejście umożliwia odniesienie do sytuacji, w której dane miasto zajmuje niskie pozycje w większości kategorii oceny atrakcyjności, jednocześnie plasując się wysoko w ogólnej pozycji. W tym alternatywnym podejściu Katowice i GZM zajmują 7. pozycję.

RYCINA 10.1

POZYCJA KATOWIC I GZM W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH SUBIEKTYWNEGO RANKINGU ABSL 2023

1	Koszt wynajmu powierzchni biurowej	10	Dostępność puli talentów / wysoko wykwalifikowanych pracowników
2	Dostępność miasta – lotnisko	11	Dostępność miasta – kolej
3	Dostępność drogowa	12	Lokalizacja biura względem centrum miasta (atrakcyjna lokalizacja w centrum miasta)
4	Współpraca z lokalnym biurem obsługi inwestora	13	Postrzeganie ogólnej jakości życia
5	Jakość lokalnych uczelni	14	Jakość transportu publicznego w mieście
6	Współpraca z lokalnymi uczelniami	15	Poziom wynagrodzeń w danej lokalizacji
7	Jakość lokalnego środowiska naturalnego	16	Ogólna pozycja w rankingu na podstawie powyższych danych
8	Dostępność przestrzeni biurowej typu flex / coworking	17	Ogólna pozycja w subiektywnym rankingu menedżerów
9	Dostępność nowoczesnych powierzchni biurowych		

Źródło: Badanie ABSL, oparte na ankiecie ABSL 2023

Pozycja Katowic i GZM w rankingu atrakcyjności lokalizacyjnej ABSL

Przedstawione informacje odzwierciedlają opinie przedstawicieli centrów i mają charakter subiektywny, wynikający z wielu czynników, takich jak rodzaj prowadzonej działalności, preferencje firmy macierzystej oraz postrzeganie znaczenia „korzyści aglomeracyjnych”. Warto zatem podkreślić, że pozycja w rankingu niekoniecznie odzwierciedla faktyczną sytuację w analizowanej kwestii. Dodatkowo, na wyniki może mieć również wpływ rozkład geograficzny lokalizacji respondentów.

W 2021 r. ABSL opublikował raport „Potencjał inwestycyjny polskich miast. Benchmark lokalizacyjny sektora usług dla biznesu”. Raport zawiera obiektywny ranking atrakcyjności miast, oparty na analizie statystycznej. Ranking uwzględniał kilka cech każdej kategorii, aby obiektywnie ocenić pozycję danej lokalizacji w macierzy atrakcyjności „City Attractiveness Matrix”[®] ABSL. Obiektywny ranking obejmuje ponad 15 ośrodków miejskich. Należy podkreślić, że wyniki w obiektywnym rankingu 2021 nie będą bezpośrednio porównywalne z wynikami w subiektywnym rankingu z 2023 r. Obejmują one różną liczbę lokalizacji i różną liczbę podkategorii.

Do skonstruowania obiektywnego rankingu wykorzystano wielowymiarową analizę porządkowania liniowego opartą na wskaźniku rozwoju gospodarczego Hellwiga (Hellwig 1968), wywodzącym się z taksonomii i porządkowania liniowego, przy użyciu indeksu TOPSIS (Hwang & Yoon 1981). Kategorie uwzględnione w rankingu zostały określone na podstawie przeglądu teorii lokalizacji i badań empirycznych dotyczących preferencji lokalizacyjnych inwestorów oraz dyskusji w gronie ekspertów-praktyków, wspomagających inwestorów w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru

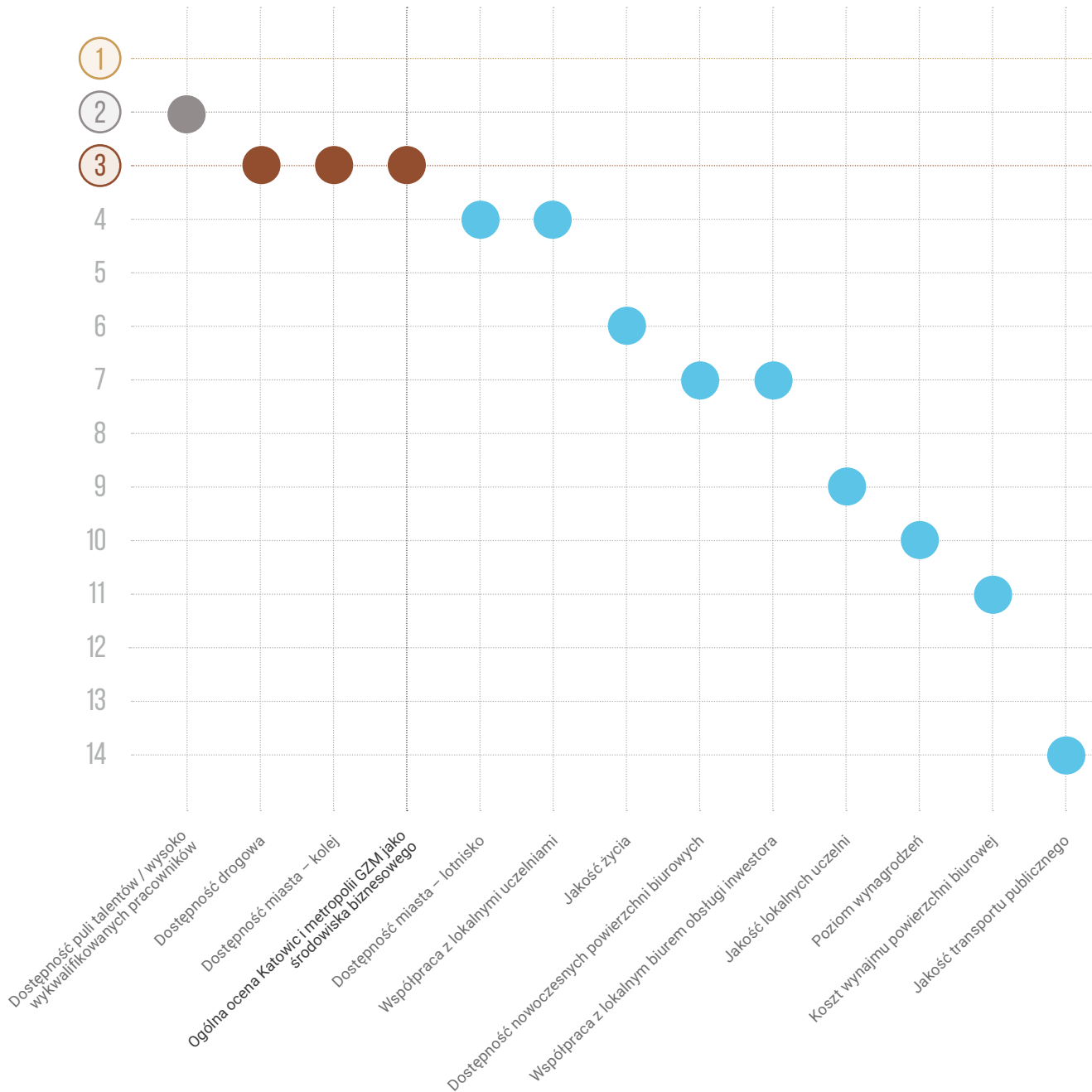
miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce i innych krajach. W przygotowaniu rankingu zastosowano wagi, które pozwalają zróżnicować siłę wpływu poszczególnych kategorii (i cech w ramach kategorii) na ostateczny ranking. Przyjęto też założenie, że określenie preferencji tzw. przeciętnego inwestora jest możliwe. W praktyce podejmowania decyzji lokalizacyjnych preferencje poszczególnych inwestorów różnią się, podobnie jak różne są opinie na temat lokalizacji już prowadzonych biznesów.

Różnice między obiektywnymi i subiektywnymi rankingami mogą wskazywać na:

- » idiosynkratyczne postrzeganie przez menedżerów znaczenia poszczególnych czynników w wyborze lokalizacji działalności gospodarczej. Przykładowo, menedżerowie mogliby określić wagi przypisane do kategorii uwzględnionych w rankingu w inny sposób
- » różne rozumienie czynników decydujących o lokalizacji działalności gospodarczej
- » kierowanie się subiektywną oceną poszczególnych parametrów
- » konsekwencje sposobu i intensywności promowania poszczególnych lokalizacji.

RYCINA 10.2

POZYCJA KATOWIC I GZM W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH OBIEKTYWNEGO RANKINGU ABSL 2021

Źródło: ABSL (2021) Potencjał inwestycyjny polskich miast. Benchmark lokalizacyjny sektora usług biznesowych, Warszawa

Zdjęcie: Jędrzej Astaszewski / Urząd Miasta Katowice

11 PODSUMOWANIE, PRZEWAGI KOMPARATYWNE KATOWIC I GZM

Przewaga komparatywna to zdolność do wytworzenia produktu po relatywnie niższym koszcie lub wyprodukowania relatywnie większej ilości z danego zasobu czynnika na tle konkurencji. Zgodnie z logiką przewagi komparatywnej specjalizacja w produkcji i eksporcie jest czynnikiem korzystnym.

Przewagi komparatywne Katowic i GZM predestynujące do zajęcia wysokiej pozycji w sektorze to:

- » status metropolii / aglomeracji, co przekłada się na wysoką dostępność puli talentów,
- » współpraca z lokalnymi uczelniami,
- » dostępność miasta drogą lądową, powietrzną i kolejową,
- » współpraca z lokalnym biurem obsługi inwestora,
- » koszt wynajmu powierzchni biurowej.

O faktycznej atrakcyjności danej lokalizacji może świadczyć liczba istniejących centrów (obecna sytuacja), liczba nowych centrów (wzrost), liczba osób zatrudnionych w centrach w danej lokalizacji (obecna sytuacja) lub zmiana tej liczby. Pod względem liczby centrów na koniec I kw. 2023 r. pierwsze miejsce zajmuje Warszawa (349 jednostek). Ośrodki miejskie, w których działa 100 lub więcej centrów to również Kraków (273), Wrocław (215), Trójmiasto (199), Poznań (136), Katowice i GZM (135) oraz Łódź (107). W 2022 r. i I kw. 2023 r. w Katowicach i GZM powstało pięć nowych centrów.

Ważnym czynnikiem, z którym sektor musi się zmierzyć, jest pogarszający się dostęp do puli talentów (patrz m.in. pogarszająca się pozycja Polski w globalnym rankingu puli talentów – World Talent Ranking), a także niepewność i ryzyko inwestycyjne spowodowane inwazją Rosji na Ukrainę. W związku z tym naszym zdaniem miejsca pracy będą nadal tworzone głównie w centrach już działających w Polsce, co może ograniczyć napływ nowych inwestycji.

Katowice i GZM należą do pięciu najważniejszych ośrodków centrów usług biznesowych w Polsce. Od 2018 r. do I kw. 2023 r. tempo wzrostu zatrudnienia w centrach w Katowicach i GZM wyniosło 60% (o 4 p.p. więcej niż w całej Polsce). Wskazuje to na wzrost faktycznej atrakcyjności Katowic i GZM. W I kw. 2023 r. udział Katowic i GZM w ogólnym zatrudnieniu w sektorze wynosi 7,3%. Zatrudnienie w pierwszym kwartale 2023 r. osiągnęło poziom 31 957 osób; od 2018 r. powstało 11 700 miejsc pracy.

W Katowicach i GZM dominują centra IT, podczas gdy w całej Polsce są to centra SSC/GBS. Branża IT oferuje najwyższe wynagrodzenia, co jest istotnym elementem atrakcyjności sektora KIBS w Katowicach i GZM z perspektywy pracowników.

LQ=

zatrudnienie w centrach usług biznesowych w danej lokalizacji

zatrudnienie w danej lokalizacji

łącznie zatrudnienie w centrach usług biznesowych we wszystkich analizowanych lokalizacjach

zatrudnienie we wszystkich analizowanych lokalizacjach

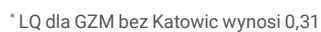
Katowice są liderem aglomeracji GZM. Świadczy o tym zarówno liczba centrów, jak i liczba pracowników. Zgodnie z logiką rozwoju regionalnego i procesów aglomeracyjnych, Katowice są częścią dużej aglomeracji, która wywiera wyraźnie pozytywny wpływ na atrakcyjność miasta. Wpływa na dostępność puli talentów oraz przynosi wiele pozytywnych efektów związanych z interakcjami wielu osób w obrębie aglomeracji. W perspektywie długoterminowej rosnąca współpraca miast w ramach Metropolii dodatkowo wpłynie na zwiększenie atrakcyjności lokalizacji. Atrakcyjność wzrośnie również ze względu na poprawiający się stan środowiska naturalnego na Śląsku oraz postępujące przekształcenia w przemyśle wydobywczym.

Współczynnik lokalizacji (LQ) obrazuje pozycję sektora KIBS w Katowicach i GZM. Współczynnik LQ dla GZM bez Katowic wynosi 0,31, podczas gdy dla samych Katowic jest znacznie wyższy (2,1) i rośnie. Pozwala to na wyciągnięcie wniosku, że sektor KIBS rozwija się w Katowicach szybciej niż inne sektory gospodarki. Współczynnik lokalizacji LQ został obliczony na podstawie liczby pracowników. Pozycja w prawym górnym kwadrancie wskazuje na silną i wciąż rosnącą specjalizację Katowic, w przeciwieństwie do innych ośrodków Tier 1 i Tier 2.

Zdjęcie: Jeremi Astaszow / Urząd Miasta Katowice

WSPÓŁCZYNNIK LOKALIZACJI (LQ) DLA SEKTORA USŁUG BIZNESOWYCH W 2023 R. I JEGO ZMIANY
W STOSUNKU DO 2016 R.

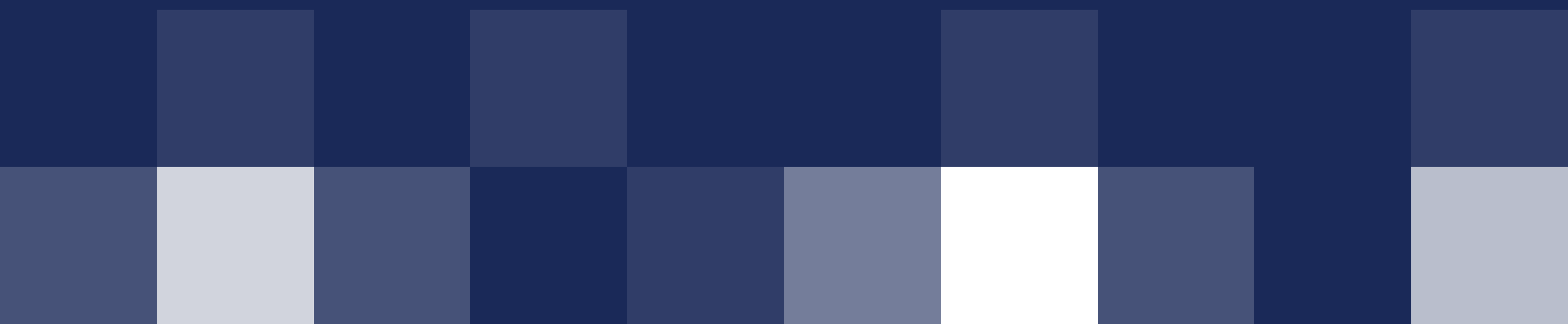
Źródło: Badanie ABSL, w oparciu o bazę danych ABSL i Bazę Danych Lokalnych GUS

Zdjęcie: Jeremi Astaszyński | Urząd Miasta Katowice

12 JAKOŚĆ ŻYCIA I ZAPLECZE BIZNESOWE

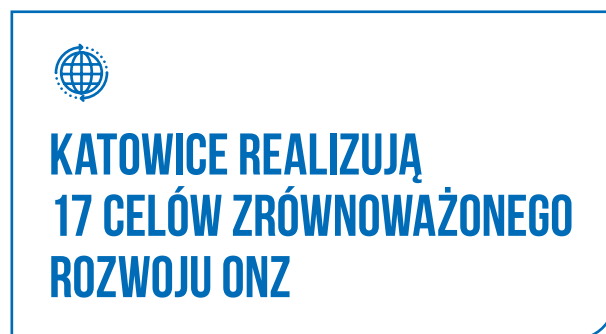
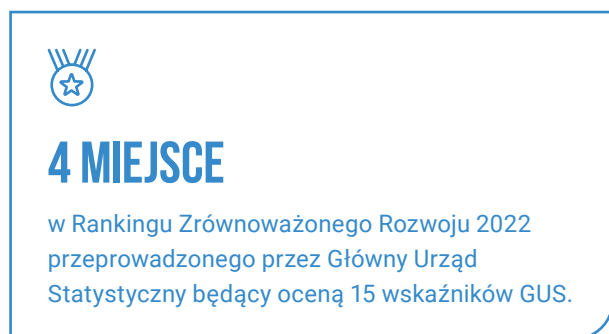
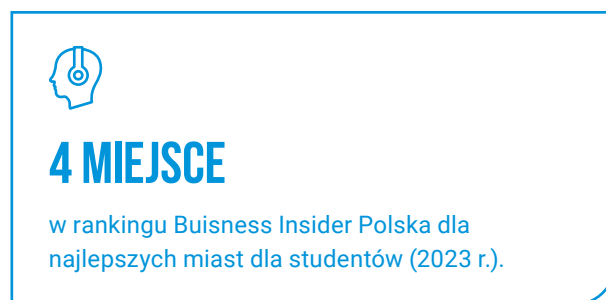
Photo: Jeremi Astaszyński

RYCINA 12.1

WYBRANE INFORMACJE NA TEMAT INSTYTUCJI KULTURY ORAZ BAZY HOTELOWEJ
I KONFERENCYJNEJ W KATOWICACH

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE W KATOWICACH

Miasto Katowice nieustannie podąża drogą przemian z miasta w którym dominował przemysł ciężki i górnictwo obecnie staje się ważnym ośrodkiem sektora nowoczesnych usług biznesowych. Przemiana miasta nie byłaby możliwa bez podejmowanych inwestycji. To one kreują przyszłość i zwiększają

atrakcyjność i potencjał miasta i jego mieszkańców. Przedstawione poniżej wybrane inwestycje z obszarów komunikacji, infrastruktury, biznesu, czasu wolnego oraz zielonego miasta stanowią ważne kroki w rozwoju miasta oraz zwiększenia jakości życia dla mieszkańców oraz osób odwiedzających Katowice.

KLUCZOWE INWESTYCJE W ZAKRESIE AKTYWNEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ I ZRÓWNOWAŻONEGO TRANSPORTU

- » Rozwój ekologicznego transportu miejskiego: 20 autobusów elektrycznych, 8 autobusów gazowych (w 2023 r.) oraz 22 autobusy hybrydowe.
- » Katowicka Infrastruktura Rowerowa – kontynuacja rozbudowy podstawowej sieci infrastruktury rowerowej; planowane nakłady: 57 mln PLN.
- » Katowicki Inteligentny System Zarządzania Transportem, którego zadaniem jest podniesienie atrakcyjności transportu publicznego w Katowicach oraz poprawa płynności ruchu – całkowita wartość projektu 91,7 mln PLN (85% kosztów kwalifikowalnych dofinansowano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego [EFRR]).
- » Rozbudowa układu drogowego wraz z budową linii tramwajowej od węzła Brynów do planowanego węzła Kostuchna – wartość szacunkowa: 2,8 mln PLN. Lata realizacji: 2016-2024 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Zintegrowany System Przesiadkowy Katowic „Kostuchna” – wartość szacunkowa: 0,6 mln PLN. Lata realizacji: 2018-2024 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Układ komunikacyjny terenu nowego Muzeum Śląskiego, Międzynarodowego Centrum Kongresowego i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach – etap II. Szacunkowa wartość: 43,2 mln PLN. Lata realizacji: 2019-2024.
- » Przedłużenie ulicy Mickiewicza do Grundmanna Wartość szacunkowa: 41,8 mln PLN. Lata realizacji: 2022-2024.
- » Przedłużenie ul. Stęślickiego na odcinku od ul. Misjonarzy Oblatów do al. W. Korfantego. Szacunkowa wartość: 1,9 mln PLN. Lata realizacji: 2018-2024. (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).

- » Śląska Droga Międzymiastowa (DTŚ) – Przebudowa al. Roździeńskiego przy wyjściu z katowickiego tunelu. Szacunkowa wartość: 1,2 mln PLN. Lata realizacji: 2020-2025 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Przedłużenie drogi krajowej nr 81 od węzła autostrady A4 z drogą krajową 86 do budowanego węzła z ul. Armii Krajowej – etap II i III – szacunkowa wartość: 1,8 mln PLN. Lata realizacji: 2023-2026 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Przedłużenie ulicy Bocheńskiego w kierunku dzielnicy Ligota-Panewniki – wartość szacunkowa: 3,1 mln PLN. Lata realizacji: 2020-2025 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).

REWITALIZACJA I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY BIZNESOWEJ

- » Dzielnicą Nowych Technologii – Katowicki Hub Gamingowo Technologiczny jest inwestycją, która zlokalizowana będzie na terenie Kopalni Węgla Kamiennego „Wieczorek” rewitalizując jednocześnie to miejsce, nadając mu nowoczesną przestrzeń odpowiadającą na potrzeby szeroko pojętej branży gamingowej wliczając w to między innymi: przedsiębiorców z branży gier komputerowych, e-sportu, sektora kreatywnego oraz pokrewnych firm technologicznych. Poza niezbędną infrastrukturą zaplanowano tereny rekreacyjne, wystawiennicze i eventowe wraz z gastronomią. W lutym 2023 r. ogłoszono konkurs na opracowanie koncepcji architektoniczno – urbanistycznej wielofunkcyjnego obiektu przestrzeni technologicznych na potrzeby branży gamingowej oraz zagospodarowania terenów przyległych (II etap inwestycji). Trwa opracowywanie podstawowej dokumentacji dla instalacji OZE służącej produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Łączna wartość projektu to ok. 580 mln PLN.

ATRAKCYJNE SPĘDZANIE WOLNEGO CZASU

- » Budowa stadionu miejskiego w Katowicach wraz z halą sportową, 2 boiskami treningowymi, parkingiem oraz infrastrukturą drogową; planowane nakłady – 289 mln PLN.
- » Centrum Himalaizmu im. J. Kukuczki. Szacunkowa wartość: 3,1 mln PLN. Lata realizacji: 2020-2023 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Centrum Edukacji Muzycznej w Katowicach – „Dom Kilara”. Szacunkowa wartość: 20,6 mln PLN. Lata realizacji 2020-2025.
- » MDK Witosa – budowa ośrodka kultury wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych do parku. Szacunkowa wartość: 28,6 mln PLN. Lata realizacji: 2021-2024.
- » Modernizacja obiektu sportowego przy ul. Boya-Żeleńskiego – Szacunkowa wartość: 5,7 mln PLN. Lata realizacji: 2022-2024.

ZIELONE MIASTO

- » Zazielenienie ulicy Warszawskiej w Katowicach będącą przyjaznym miejscem w centrum miasta dla pieszych i rowerzystów – koszt inwestycji – 12 mln PLN.
- » Budowa „Katowickiej Doliny Pięciu Stawów w Szopienicach” – etap I – wartość szacunkowa: 15,3 mln PLN. Lata realizacji: 2022-2024.
- » Zielony Budżet Miasta Katowice będący odpowiedzią miasta na potrzeby mieszkańców w zakresie szeroko pojętej ekologii i ochrony środowiska. 4. edycja zielonego budżetu wyniosła 3 mln PLN, które zostaną przeznaczone na wybrane zadania do realizacji w ramach programu. W ramach 3. edycji zielonego budżetu Zakład Zieleni Miejskiej w Katowicach otrzymał do realizacji 64 zadania.
- » „Zielona Strefa Nauki – Rekonstrukcja zielono-niebieskiej infrastruktury na śródmiejskim odcinku doliny rzeki Rawy. Szacunkowa wartość: 1,7 mln PLN. Lata realizacji: 2020-2023 (wartość i lata odnoszą się wyłącznie do dokumentacji projektowej).
- » Uruchomienie i modernizacja parków miejskich w Katowicach – Szacunkowa wartość: 48,6 mln PLN.
 - » Zabudowa parku przy ul. Leopolda/Le Ronda.
 - » Modernizacja parku w dolinie rzeki Ślepiotki.
 - » Zabudowa parku przy ul. Wantuły.
 - » Rewitalizacja i rozwój parku zlokalizowanego w Wełnowcu.
 - » Rewitalizacja terenu przy Stawie Kajakowym w Katowickim Parku Leśnym

2 MIEJSCE

w rankingu „Europolis” Fundacji Schumana na najbardziej ekologiczne polskie miasta.

3 MIEJSCE

w rankingu Polityka Insight i Fundacji Promocji Pojazdów Elektrycznych rankingu miast zrównoważonej mobilności w kategorii „Czyste powietrze – świadomość problemu”.

Zdjęcie: Shutterstock

WSPARCIE INWESTORÓW

WSPARCIE INWESTORÓW

Wydział Obsługi Inwestorów powstał w Urzędzie Miasta Katowice z myślą o kompleksowym wsparciu inwestorów, ale także z uwagi na poszukiwanie i wdrażanie najbardziej efektywnych form współpracy z biznesem i instytucjami otoczenia biznesu.

CZYM W PRAKTYCE ZAJMUJE SIĘ WYDZIAŁ OBSŁUGI INWESTORÓW UM KATOWICE?

Zapewnia opiekę Project Managera od pierwszego kontaktu z Wydziałem i wsparcie zaprojektowane na bazie indywidualnych oczekiwań i wymagań. Może to być tworzenie analiz rynku (dostępność kadr i talentów, poziomu kosztów prowadzenia działalności gospodarczej), przygotowywanie informacji o lokalizacji inwestycji, pomoc w zakresie budowania wizerunku, a także organizowanie wizyt inwestorskich, koordynowanie współpracy z uczelniami, etc.

Zabezpiecza długookresowe wsparcie dla inwestorów tworzących centra usług biznesowych, deweloperów mieszkaniowych, hotelarskich i biurowych i w przypadku innych kubaturowych projektów.

Realizuje działania mające na celu budowanie ekosystemu dla start-upów i przyjaznego środowiska dla sektora MŚP.

Dostarcza informację oraz wsparcie w przypadku chęci skorzystania ze zwolnień od podatku od nieruchomości.

Zapewnia asystę w uzyskaniu zwolnienia od podatku CIT – ułatwiając kontakt z [Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną \(KSSE\)](#).

KSSE – uznana w 2022 r. za najlepszą specjalną strefę ekonomiczną w Europie oraz 3. najlepszą na świecie przez fDi Intelligence, Financial Times jest także najlepszą specjalną strefą ekonomiczną w Polsce. Strefa wspiera podmioty gospodarcze, które chcą skorzystać z pomocy publicznej w formie ulg w podatku PIT/CIT.

Ulgi w podatku dochodowym mogą być naliczane wg jednego z poniższych sposobów:

- » [zwolnienie podatkowe naliczane w oparciu o koszty inwestycyjne](#) – dla dużych przedsiębiorstw łączna kwota ulgi może wynieść 40% poniesionych kosztów inwestycyjnych, w przypadku średnich i małych przedsiębiorstw ulga jest powiększana odpowiednio o 10 (do 50%) i 20 pkt. proc. (do 60%);

- » **zwolnienie podatkowe naliczane w oparciu o kreację nowych miejsc pracy** – dla dużych przedsiębiorstw może wynieść 40% dwuletnich kosztów zatrudnienia związanych z nowo utworzonymi miejscami pracy, w przypadku średnich i małych ulga jest powiększana odpowiednio o 10 (do 50%) i 20 pkt. proc. (do 60%).

Pomaga w nawiązaniu współpracy z **Polską Agencją Inwestycji i Handlu (PAIH)**.

PAIH wspiera ekspansję międzynarodową polskich przedsiębiorców, pozyskuje i obsługuje inwestorów zagranicznych, wspiera inwestycje polskie w kraju oraz promuje i rozwija innowacyjność. Zapewnia także dostęp do instrumentów finansowych, w tym ubezpieczeń oferowanych przez instytucje zrzeszone w Grupie Polskiego Funduszu Rozwoju.

PAIH działa nie tylko w Polsce ale poprzez Zagraniczne Biura Handlowe (ZBH) wykonuje swoje zadania za granicami kraju.

W 2023 r. PAIH otworzył w Katowicach pierwsze z krajowych biur przeznaczonych dla polskich przedsiębiorców – Regionalne Biuro Handlowe. Celem tego biura jest wzmocnienie lokalnego wsparcia dla polskich firm chcących rozwijać działalność na rynkach zagranicznych.

PAIH obsługuje inwestorów, którzy chcą aplikować o **granty rządowe** przyznawane na podstawie Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030:

- » **wsparcie z tytułu kosztów tworzenia nowych miejsc pracy** (grant na zatrudnienie) – realizacja inwestycji w: Centrum Usług Biznesowych oraz Centrum Usług Badawczo-Rozwojowych;

- » **wsparcie z tytułu kosztów inwestycji (grant inwestycyjny) – realizacja inwestycji:** strategicznej; innowacyjnej; w Centrum Usług Badawczo-Rozwojowych;
- » **zwiększenie wsparcia w związku ze szkoleniami pracowników** – wysokość wsparcia z tytułu kosztów tworzenia nowych miejsc pracy lub kosztów inwestycji może być zwiększona w wypadku oferowania przez przedsiębiorcę pracownikom szkoleń.

Koordynuje współpracę z **Centrum Obsługi Podatkowej Inwestora (COPI)**.

COPI funkcjonuje w strukturach Ministerstwa Finansów i w ramach swoich obowiązków:

- » wspiera kluczowych inwestorów, którzy rozpoczęli lub planują rozpoczęcie inwestycji o wartości co najmniej 100 mln PLN (50 mln PLN od 2025 r.);
- » wspiera inwestorów przed i po realizacji inwestycji;
- » koordynuje prace i zapewnia odpowiedni poziom obsługi podmiotom kluczowym dla gospodarki kraju.

Co ważne, COPI jest w stanie przedstawić **kompleksową ofertę korzyści** finansowych, które można uzyskać inwestując w Polsce np. w Katowicach: **od** informacji nt. rozwijania portfela inwestycyjnego (ulga dla inwestora VC, giełdowych debiutantów; ulgi inwestycyjne w giełdowych debiutantów; PSH; ulgi konsolidacyjne), **po** różnego rodzaju ulgi (B+R, na innowacyjnych pracowników, prototyp, robotyzację, IP BOX), możliwości obniżenia kosztów prowadzenia biznesu, etc.

Co więcej, można zawrzeć z Ministrem Finansów porozumienie dot. podatkowych skutków realizowanej lub planowanej w Polsce inwestycji i wtedy dzięki Porozumieniu inwestycyjnemu inwestor otrzyma: uprzednie porozumienie cenowe, opinię zabezpieczającą, indywidualną interpretację prawa podatkowego, wiążącą informację akcyzową, wiążącą informację stawkową.

Pomaga nawiązać współpracę ze [Śląskim Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią](#), zagranicznymi [izbami przemysłowo-handlowymi](#), firmami doradczymi oraz innymi instytucjami pośredniczącymi w obsłudze inwestorów w zakresie przyciągania inwestorów do Katowic.

Współpracuje z organizacjami, takimi jak: [Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach \(RIG\)](#), [ABSL](#), [Polsko Amerykańska Rada Współpracy](#), [Powiatowy Urząd Pracy](#), przedstawicielami sektora nowoczesnych usług biznesowych a także z najważniejszymi śląskimi uczelniami wyższymi – [Uniwersytetem Śląskim w Katowicach](#), [Politechniką Śląską](#) i [Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach](#).

Wspiera w działaniach związanych z projektami w ramach [CSR](#).

Umożliwia dostęp i uczestnictwo w strukturalnych projektach edukacyjnych wspomagających rozwój talentów w mieście takich jak np.: P-TECH, Corporate Readiness Certificate (CRC), Katowice Miastem Fachowców.

KATOWICE
dla odmiany

Wydział Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice

Rynek 1
40-003 Katowice

+48 32 25 93 826

oi@katowice.eu

www.linkedin.com/company/invest-in-katowice
www.invest.katowice.eu

BIBLIOGRAFIA

1. Davis J. C., Henderson J. V. (2008) Aglomeracja centrali. *Regional Science and Urban Economics*, 38(5), 445-460
2. Deza X. V., López M. G. (2014) Regional concentration of knowledge-intensive business services in Europe. *Environment and Planning C: Government and Policy*, 32(6), 1036-1058
3. Falk M. (2012) Factors influencing the FDI location choice for knowledge-intensive services and headquarters within the EU and Austria (No. 2012/13-02). *FIW Research Reports*, 1-36
4. Hellwig Z. (1968) Zastosowanie metody taksonomicznej do typologicznego podziału krajów ze względu na poziom ich rozwoju oraz zasoby i strukturę wykwalifikowanych kadr, *Przegląd Statystyczny*, 4, 307-326
5. Hwang C.L., Yoon K. (1981) *Multiple Attribute Decision Making: Methods and Applications*, Springer-Verlag, New York
6. Kumar N. (2001) Determinants of the location of overseas R&D activity of multinational enterprises: the case of US and Japanese corporations. *Research Policy*, 30(1), 159-174
7. Muller E., Doloreux D. (2009) What we should know about knowledge-intensive business services. *Technology in society*, 31(1), 64-72
8. Strauss-Kahn V., Vives X. (2009) Why and where do headquarters move? *Regional Science and Urban Economics*, 39(2), 168-186
9. Yamamura S., Goto H. (2018) Location patterns and determinants of knowledge-intensive industries in the Tokyo Metropolitan Area, *Japan Architectural Review*, 1(4), 443-456
10. Investment potential of Polish cities (2021), ABSL
11. Sektor Nowoczesnych Usług Biznesowych w Polsce (2023), ABSL
12. Strategic Foresight in the Business Services Sector (2023), ABSL

NOTATKI

Zdjęcie: Jeremi Astaszow / Urząd Miasta Katowice

